

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԷՆ

Ս.Դ.Հ.Կ. Քսաններուն Կտակը Այսօր

Այս Կիրակի, Յուլիս 15-ին, Փաստահանի «Կիրակոս» սրահէն ներս պիտի մշտնապէս կանգնի Պոլսոյ մէջ կախաղան բարձրացած Հնչակեան քսան գործիչներու նահատակութեան 103 ամեակը:

Կեանքի քայլարշաւներէն հասած ազդարարութիւններուն եւ ահագանգներուն հետ՝ պատմութիւնը որքան ստոյգ ինքզինք կը յիշեցնէ, մտածել կու տայ եւ կ'առաջադրէ իսկոյն գործի անցնիլ եւ յանձնառու ըլլալ:

Ազգին համար զոհուած հերոսները՝ մեր այս օրուան համար որքան խիզախ քայլեր ստանձնած են, մահը ոչինչ սեպելով եւ պատմութեան մէջ անջնջելի խօսք մը, պատուէր մը ձգելով, առողջ գաղափարախօսութեան մը լոզունքներուն համոզուելով:

Յատկապէս այս օրերուն, երբ մենք կը յիշենք Ս.Դ.Հ.Կ.ի Քսան անմահները, անկարելի է չ'անդրադառնալ ի գին ազատութեան անոնց նահատակութեան, նոր Հայաստանի մը տեսիլքին ու իրականութեան հաւատալով՝ կախաղաններու վրայէն կեանքը եւ հայ ժողովուրդի ապագայի տեսիլքին:

Հայ ժողովուրդի ազատագրական պայքարի ցաւոտ բայց խրոխտ էջերէն ծնած՝ Հնչակեան Քսաններու կանչերը եւ պատուէրները տակաւին կը հնչեն մեր ականջներուն մէջ եւ մեր հոգիները առաւել եռանդով կը տոգորեն: Յատկապէս այս օրերուն, երբ մենք միասնաբար կը քանանք ձերբազատուիլ չարէն, չարիքէն ու կեղծիքէն:

Հնչակեան Քսաններու երկուուան հերոսութիւնը մեր այսօրուայ իրականութեան հայելին է եւ բացայայտումը: Պատմութեան դառնութեան, բայց միաժամանակ ուսուցանող ըլլալու իրականութիւնը:

«Քսան հազարներ» միշտ ալ պիտի հետեւին մեր արդարութեան քայլերուն, աւելի պայծառ ապագայի մը եւ ազատ Հայրենիքի մը երագով: Այսօրուայ իրականութիւնը՝ արդարացումն է այդ խոխիւնը:

Եւ ի վերջոյ, հզօր գաղափարախօսութեան մը հետեւորդները եւ հաւատացողները, որոնք անշեղօրէն կը գործեն հայ ժողովուրդի բարօրութեան համար, տեղն ու տեղին իրենց ձայները բարձրացնելով, զգուշութեան իրաւորելով, ընդդիմանալով, այսօր այդ բոլորը կը յիշեն, կ'ապրին եւ քսաններուն հետ միաձայն յանձնառու եւ խիզախ ըլլալու պարտաւորութեան կոչ կ'ուղղեն, հաւատալով Նոր Հայրենիքի մը լուսաւոր ծնունդին:

ԼԵՆԱ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ՄԵԿՈՒԿԷ ԱՃՍՈՒԱՆ ՄԷՉ, ՄԻԱՅՆ ՀԱՐԿԵՐԷՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԴԱՐԾՈՒԱԾ Է 42 ՄԻԼԻՈՆ ՏՈՒՄ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան Հայաստանի կառավարութեան նիստի ընթացքին

Վերջին երկու ամիսներուն քննչական գործողութիւններու արդիւնքով Հայաստանի նոր կառավարութիւնը պետութեան հասցուած աւելի քան 20 միլիարդ դրամի (42 միլիոն տոլար) վնաս վերականգնած է:

Այս թիւը ներկայացուց վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը՝ ընդգծելով, որ խօսքը բացառապէս հարկային պարտաւորութիւններուն կը վերաբերի. - «Յուլիսի 1-ի դրութեամբ հաշուարկուել, վերականգնուել է 20 միլիարդ 622 միլիոն դրամի վնաս կամ չվճարուած հարկ,

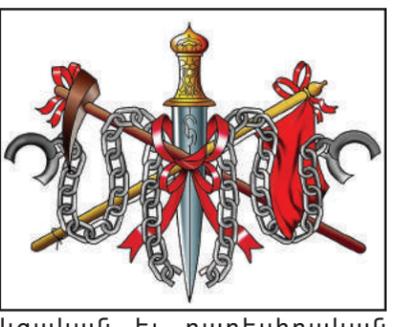
որը հիմա պէտք է վճարուի: Այստեղ 42 միլիոն տոլարի մասին է գնում խօսքը երկու ամսուայ ընթացքում: Սա շատ կարեւոր ցուցանիշ է, եւ կարծում եմ, որ մենք այս ուղղութեամբ աշխատանքը պէտք է շարունակենք: Երկու ամիս, որից կէս ամիսը առնուազն ծախուել է գուտ կազմակերպչական աշխատանքների վրայ, այսինքն սա իրականում մէկ ու կէս ամսուայ ցուցանիշ է»:

Կառավարութեան նիստի ժամանակ
Շար.ը էջ 5

Յայտարարութիւն ՍԴՀԿ Դուրս Կու Գայ Ամերիկայի «Հայաստան» Հիմնադրամի Հոգաբարձուներու Խորհուրդի Կազմէն

Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Արեւմտեան Ամերիկայի Վարիչ Մարմինը Կը յայտարարէ որ, դուրս եկած է «Հայաստան» Հիմնադրամի Ամերիկայի Հոգաբարձութեան Խորհուրդի կազմէն, իր անվստահութիւնը յայտնելով Լոս Անճելըսի մէջ գործող Հիմնադրամի գրասենեակի գործունէութեան նկատմամբ:

Վերջին տասնամեակին Խորհուրդի մաս կազմող եկեղեցական, կուսակցական եւ բարեսիրական կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչները ամբողջութեամբ անտեսուած են ու բոլոր որոշումները եւ նիստերու գործառնութիւնները կեդրոնացած են Հիմնադրամի տնօրէն Արա Վարդանեանի կողմէ նշանակուած եւ իր կողմէ ղեկավարող՝ Լոս Անճելըսի գրասենեակի անձնակազմին մօտ: Խորհուրդի կազմէն խլուած է վերահսկողութիւն հաստատելու իրաւունքը եւ այդ մարմինի գոյութիւնը դարձած է ձեւական: Անցեալին, մեր բոլոր բողոքները մնացած էին անհետեւանք եւ յոյս ունէինք որ, Հայաստանի նոր իշխանութիւններու օրօք Լոս Անճելըսի գրասենեակը կը փոխէ իր գործելաոճը ու կը հետեւի Ամերիկեան օրէնքներով կաստատուած կանոնադրութեան պահանջներուն: Սակայն, անցած շաբաթ Արա Վարդանեանի աղմկայարոց ձերբակալութենէն ետք, ի յայտ եկաւ որ, նոյնիսկ բանտի պատերու ետեւէն ան կը

Շար.ը էջ 5

Ռուպերթ Քոչարեան Հարցաքննութեան Չներկայանալու Պարագային Բերման Կենթարկուի

Հայաստանի նախագահի նախկին պաշտօնակատար Ռուպերթ Քոչարեանին «Մարտի մէկի» գործով որպէս վկայ հարցաքննելու համար երկրորդ ծանուցագիր ուղարկուած է: Ան պէտք է Յուլիս 26-ին Յատուկ Քննչական Ծառայութիւն (ՅՔԾ) ներկայանայ, իսկ հակառակ պարագային բերման կ'ենթարկուի: Հայաստանի կառավարութեան նիստին ետք այս մասին լրագրողներուն ըսած է ՅՔԾ պետ Սասուն Խաչատրեան:

«Վկան հարցաքննութեան չներկայանալու յարգելի պատճառների մասին պարտաւոր է նախապէս տեղեակ պահել վարոյթի իրականացող մարմին, հակառակ դէպքում կարող է բերման ենթարկուել հարկադիր կարգով: Տուեալ դէպքում պարոն Քոչարեանը մեզ չներկայանալու յարգելի պատճառների մասին չի յայտնել: Ընդամենը նրա գրասենեակից մեզ փոխանցել են, որ Քոչարեանը գտնուում է արտերկրում եւ Յուլիսի 25-ից շուտ չի կարող ներկայանալ: Հաշուի առնելով նաեւ նախկին նախագահի անձը՝ այս պահին մենք բերման ենթարկելու որոշում չենք կայացրել, ընդամենը կրկին անգամ այսօր ծանուցագիր է ուղարկուել նրան եւ առաջարկուել որպէս վկայ ներկայանալ հարցաքննութեան Յուլիսի 26-ին: Նա չներկայանալու յարգելի պատճառների մասին պարտաւոր է տեղեակ պահել, հակառակ դէպքում կարող են կիրառուել դատավարական հարկադիր միջոցներ», - ըսած է Սասուն Խաչատրեանը:

Ան աւելցուցած է, որ այստեղ անձեռնմխելութեան խնդիր չկայ, պարզապէս հաշուի կ'առնուի այն, որ Քոչարեանն իրօք կրնայ յարգելի պատճառներ ունենալ չներկայանալու համար: Այդ պատճառով, ըստ Յատուկ Քննչական Ծառայութեան պետին, կը սպասեն վերոնշեալ ժամկէտին:

«Մարտի 1»-ի քրէական գործի շրջածիրէն ներս ՅՔԾ հարցաքննութեան ծանուցագիր ուղարկած է Հաւաքական Անվտանգութեան Պայմանագրի Կազմակերպութեան (ՀԱՊԿ) գլխաւոր քարտուղար Եուրի Խաչատուրովին: Այդ մասին «Ազատութեան» փոխանցած է Յատուկ Քննչական Ծառայութեան խօսնակ Մարինա Օհանջանեանը:

Խաչատուրովը՝ պատճառաբանելով աշխատանքային ծանրաբեռնուածութիւնը, փոխանցած է, որ քննչական մարմին պիտի ներկայանայ Յուլիսի վերջերը:

Յատուկ քննչական ծառայութեան մամլոյ ծառայութեան փոխանցմամբ, Եուրի Խաչատուրովը 2008 թուականի «Մարտի 1»-ի գործով ունի վկայի կարգավիճակ:

ՐԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

Թաւշեայ Յեղափոխութիւնն ԱԳՆ-ի Վրայ Չի Ազդել

ՆԱՅԻՐԱ ՅՈՎՅԱՆՆԻՍԵԱՆ

Արտաքին գործերի նախարարութիւնում հետաքրքիր իրավիճակ է ստեղծուել եւ կարծես թէ թաւշեայ յեղափոխութիւնն այնքան էլ չի անդրադարձել նախարարութեան աշխատակազմի վրայ: Հետաքրքիր է, որ դեռեւս Ապրիլի 21-ին՝ Սերժ Սարգսեանի հրաժարականից երկու օր առաջ, ՀՀ արտաքին գործերի նախարարութիւն էին հրաւիրուել Հայաստանում դիւանագիտական ներկայացուցչութիւնների ղեկավարներ, որոնց ներկայացուել էր, թէ ինչ իրավիճակ է տիրում Հայաստանում:

Մասնաւորապէս օտարերկրյա դիւանագէտներին այդ օրը հաղորդուել է, որ «ցոյցերի ու երթերի կազմակերպիչներն իրականացրել են բազմաթիւ իրաւախախտումներ եւ առաջին հերթին խախտել են հենց «Հաւաքների ազատութեան մասին» ՀՀ օրէնքը, ինչը յանգեցրել է անարխիկ դրսեւորումներին՝ վտանգելով հասարակական կարգը, քաղաքացիների անվտանգութիւնն ու իրաւունքները: Արտաքին գործերի նախարարութեան ներկայացուցիչները նաեւ ընդգծել էին, որ խոչընդոտուել է քաղաքացիների ազատ տեղաշարժի իրաւունքը, փորձեր են կատարուել ներխուժելու կրթօճախներ, պետական հիմնարկներ ու այլ հաստատութիւններ եւ խաթարելու նրանց բնականոն աշխատանքը, վնասուել է հանրային ու մասնաւոր գոյքը եւ այլն»: Ընդ որում, հետաքրքիր է, որ էրկուարդ Նալբանդեանի կողքին էին նստած արտաքին գործերի նախարարի տեղակալներ կարէն Նազարեանը, Արմէն Պապիկեանը, Ռոբերտ Յարութիւնեանն ու Աշոտ Յովակիմեանը: Նախարարի կողքը նստելու, Սերժ Սարգսեանի իշխանութիւնը պաշտպանելու, ընդդիմութեանը քննադատելու որոշումը իրենցն է, հայեցողական պաշտօններ կրողներինը, ոչ-ոք չէր կարող պարտադրել անել այն ինչ արուել է. գոնէ դէ ետը:

Օտարերկրեայ դիւանագէտների առջեւ ընդդիմութեան «դիմակը պատուողներից» էրկուարդ Նալբանդեանն իհարկէ չընդգրկուեց նոր կառավարութեան կազմում: Սակայն Յունիսի 8-ին ՀՀ արտաքին գործերի նախարար Ջոհն Բարբ Մնացականեանը վարչապետին էր ներկայացրել ԱԳ նախարարի տեղակալների վերաբերեալ առաջարկութիւններ: Այդ օրը պաշտօնավարող բոլոր փոխնախարարները վերանշանակուեցին: Իսկ փոխնախարարներից միայն Ռոբերտ Յարութիւնեանն էր, որ ցուցաբերեց բարոյական յատկանիշներ եւ հրաժարական տուեց պաշտօնից: Ամենատարօրինակ կերպով մնացած փոխնախարարները համարեցին, որ կարող են մնալ հիմա էլ փաշինեանի կառավարութիւնում եւ նոյն պաշտօններում: Ընդ որում, ընդգծենք, որ խօսքը գնում է ոչ թէ դիւանագիտական ծառայութեան մէջ գտնուող դիւանագէտների, այլ հայեցողական պաշտօններ զբաղեցնող անձաց

մասին: Եւ հետաքրքիր է, որ թաւշեայ յեղափոխութիւնից եւ նոր նախարարների նշանակումներից յետոյ գրեթէ բոլոր փոխնախարարները փոխուեցին, սակայն արտաքին գործերի նախարարութեան դէպքում ընդամէնը մէկ փոփոխութիւն եղաւ: Ինչու. այս հարցին ի պատասխան վարչապետի մամուլի խօսնակ Արման Եղոյեանը նշեց. «Գրանք քաղաքական որոշումներ են եւ կայացուել են՝ հաշուի առնելով աշխատողների մասնագիտական հմտութիւնը եւ քաղաքական ու աշխատանքային նպատակադրմանը: Այսօր, հնարաւոր չէ, որ բոլոր փոխնախարարները, փոխուեն, որովհետեւ նաեւ կրում են ինստիտուցիոնալ յիշողութիւն՝ յատկապէս արտաքին գործերի նախարարութեան դէպքում: Որտեղ նման բան չի եղել եւ եղել է քաղաքական նպատակադրմանը: Այսօր, փոխնախարարները փոխուել են, իսկ ԱԳՆ-ի դէպքում վարչապետը նման նպատակադրմանը չի տեսել»:

Բոլորի համար ակնյայտ էր, որ դիւանագէտները չպէտք է կաշկանդուած լինեն իրենց նախկին կեցուածքով եւ յայտնած դիրքորոշումներով՝ որպէսզի աւելի վստահելի խօսեն Հայաստանում ժողովրդի լայն աջակցութիւնը վայելող իշխանութեան, սկիզբ առած խորքային բարեփոխումների, ժողովրդավարական գործընթացների, կոռուպցիայի դէմ անհաշտ պայքարի մասին: Այս ամէնի մասին խօսեցին առնուազն պէտք է հաւատալ սեփական ճշմարտացիութեանը եւ որոշակի արժէ-համակարգի կրող լինել: Այս իմաստով առաջին պլան են դուրս գալիս հայեցողական պաշտօններ զբաղեցնողները, յատկապէս նրանք, ով մինչեւ յեղափոխութիւնը ընդգծուած բացասական վերաբերմունք ունէին նախկին ընդդիմադիրների, նրանց առաջ քաշած պահանջների եւ դաւանած արժէքների նկատմամբ:

Փորձագէտների պնդմամբ, նոր կառավարութիւնը կարիք ունի բարձրաստիճան այնպիսի պաշտօնեաների, որոնք կաշկանդուած չեն իրենց նախկին դիրքորոշմամբ եւ կեցուածքով եւ կարող են հնարաւորինս արագ եւ արդիւնաւէտ կերպով նիւթականացնել միջազգային այն դրական իմիջը, որն, անկախ ԱԳՆ ջանքերից, ունի այսօր: Աւելին, տեսակէտ կայ, որ շատ դժուար կը լինի (եթէ ոչ անհնարին) նշեալ փոխնախարարներին հիմա էլ 180 աստիճան տարբերուող պատկեր ներկայացնել Հայաստանի մասին: Չէ որ հենց ԱԳՆ-ի վրայ է դրուած նոր Հայաստանի ներկայացումը, այդ փոխնախարարներն ու մնացած դիւանագէտները հիմա օրուգիշեր պէտք է հանդիպումներ ունենային եւ ներկայացնեին մեզանում տեղի ունեցող դրական գործընթացները, փառաբանէին նոր կառավարութեան քայլերը, ժողովրդի տուած մանդատը, վճռակաճութիւնը, աջակցէին նոր նախաձեռնութիւններին:

«ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ»

Գործը Հասաւ Ռոբերտ Քոչարեանին Ով Եւ Որտեղ Է Պահուծ Նախկին Նախարարին

ՅԱՎՈՒԲ ԲԱՂԱԵԱՆ

Մարտի 1-ի գործում նոր եւ բաւական ազմկոտ շրջադարձից յետոյ, երբ մեղադրանք ներկայացուեց պաշտպանութեան նախկին նախարարին, որի նկատմամբ յայտարարուել է հետախուզում, աւելի յաճախակիացան հարցերը, թէ արդեօք քննութիւնը կը հասնի առաւել բարձր դէմքերի, մասնաւորապէս այդ ժամանակ գործող նախագահ եւ գերագոյն գլխաւոր հրամանատար Ռոբերտ Քոչարեանին:

Հնչում է տրամաբանական հարց, կամ աւելի շուտ արւում է եզրահանգում, որ պաշտպանութեան նախարարը չէր կարող բանակը ներքին հարցերում ներգրաւելու:

Մարտի 1-ի գործը փաստացի արդէն հասել է Ռոբերտ Քոչարեանին, քանի որ նա հրաւիրուել է հարցաքննութեան: Ինչ խօսք, «հասնել» ասելիս շատերը նկատի ունեն այն, որ Քոչարեանը ներգրաւուի որպէս կասկածեալ կամ մեղադրեալ, նրան առաջադրուի մեղադրանք

որոշում կայացնել ինքնուրոյն, առանց Գերագոյն գլխաւոր հրամանատարի համաձայնութեան կամ հրամանի:

Աւելին, Միքայէլ Յարութիւնեանին ներկայացուող մեղադրանքը փաստացի դիտուում է ճանապարհ դէպի Ռոբերտ Քոչարեանը:

Բայց Մարտի 1-ի գործը փաստացի արդէն հասել է Ռոբերտ Քոչարեանին, քանի որ նա հրաւիրուել է հարցաքննութեան: Ինչ խօսք, «հասնել» ասելիս շատերը նկատի ունեն այն, որ Քոչարեանը ներգրաւուի որպէս կասկածեալ կամ մեղադրեալ, նրան առաջադրուի մեղադրանք:

Սակայն այն, որ նա հրաւիրուում է հարցաքննութեան, ինչը ընդամէնը մի քանի ամիս առաջ կը դիտուէր իբրեւ սենսացիա, արդէն իսկ նշանակում է, որ գործը հասել է Քոչարեանին:

Նրա գրասենեակի ղեկավարը յայտարարել էր, որ Քոչարեանը երբեք դէմ չի եղել այդ գործով հարցաքննուելուն:

Հետաքրքիր է, Ռոբերտ Քոչարեանը կ'ասի, որ տեղակ չի եղել Միքայէլ Յարութիւնեանի գործունէութիւնից, եւ նա ինքնագլուխ է բանակը հանել տեղից, խառնել ներքին հարցերին: Դա կը նշանակի, որ Գերագոյն գլխաւոր հրամանատարը չի տիրապետել իրավիճակին: Ընդ որում, Քոչարեանը մի անգամ՝ 2011 թուականին, մէկ այլ առիթով ակնարկել էր այդպիսի մի «ալիբի» մասին: Սերժ Սարգսեան -Լեւոն Տէր-Պետրոսեան երկխօսութեան շրջանում, երբ Մարտի 1-ն էլ դրա օրակարգում էր, Քոչարեանն իր հարցազրոյցներից մէկում յայտարարել էր, թէ սպանութիւնները տեղի են ունեցել այն հատուածներում, որոնք չեն վերահսկել թէ իշխանութիւնը,

թէ ընդդիմութիւնը:

Այսինքն, Քոչարեանը դեռեւս 2011 թուականից է «առաջ բերել» որոշակի անվերահսկելիութեան եւ անկառավարելիութեան «ալիբին», երեւի թէ յամենայն դէպս պատրաստուելով գործի իրեն հասնելու որեւէ տարբերակի:

Այդ դէպքում հարց կ'առաջանայ, իսկ ո՞վ է ղեկավարել Միքայէլ Յարութիւնեանի գործողութիւնները, եթէ ոչ Գերագոյն գլխաւոր հրամանատարը:

Ակնառու է, որ քանի դեռ Միքայէլ Յարութիւնեանը կը լինի «հետախուզման» մէջ, իրավիճակը կարող է գտնուել որոշակի փակուղում: Ըստ այդմ յոյժ կարեւոր է, թէ որտե՞ղ է գտնուում Միքայէլ Յարութիւնեանը, ով եւ

որտեղ է նրան պահում:

Որովհետեւ այստեղ կարող է «բացուել» նաեւ մէկ այլ հարց, եթէ պարզուի, թէ կոնկրետ ինչ երկրում է Յարութիւնեանը: Նրան յայտնաբերելու դէպքում առաջանալու է յանձնման հարց, իսկ դա բերելու է իրաւական գործընթացի, եւ գուցէ նաեւ քաղաքական գործընթացի եւ նոյնիսկ հնարաւոր է ինդրի՝ Հայաստանի եւ տուեալ երկրի միջեւ, եթէ յանկարծ այդ երկիրը ձգձգի կամ ընդհանրապէս չյանձնի Միքայէլ Յարութիւնեանին:

«ԼՐԱԳԻՐ»

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԴՆՁԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի
ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
ՎԱՐԵԱՏԱՊԱՐԵԱՆ
MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August
ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.
Periodicals Postage Paid at Pasadena CA.
Please Send Address Change To MASSIS WEEKLY

Հրատարակելով հայաստանեան մամուլին մէջ լոյս տեսնող տարբեր յօդուածներ «ՄԱՍԻՍ» անպայմանօրէն չի բաժնետիր հոն արտայայտուող բոլոր միտքերը

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք «Մասիս» Շաբաթաթերթին T: (626) 797-7680

ՎԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Չարաշահումներ «Հայաստանի Հանրային Դեմոկրատիկ Կուսակցության» Մէջ

Հայաստանի Գլխավոր դատախազութիւնը կը տեղեկացնէ, որ 2017-ին Ֆինանսներու նախարարութեան ֆինանսապիւտոճէթային վերահսկողութեան տեսչութիւնը «Հայաստանի Հանրային Դեմոկրատիկ Կուսակցության» մէջ կատարած է պետական պիւտոճէթին, հանրապետական նպատակային յատուկ ֆոնտերէն եւ պետական այլ աղբիւրներէն յատկացուած միջոցներու ծախսման նպատակայնութեան եւ հիմնաւորումներու վերահսկողութեան գործընթացի օրինականութեան ստուգում:

Բաժիններ՝ համալրուած 50-է աւելի մասնագէտներով եւ հարիւրաւոր միաւորներ տարբեր անուանումներու հեռուստատարողութեան թեքնիկական անհրաժեշտ միջոցներով:

Ըստ դատախազութեան, այսպիսով, ուսումնասիրութեամբ արդէն իսկ պարզուած է, որ «Հայաստանի Հանրային Դեմոկրատիկ Կուսակցության» կողմէն պետութեան պիւտոճէթային միջոցներով 2015-2016 թուականներուն տարբեր կազմակերպութիւններու եւ անհատ ձեռնարկատէրերու հետ կնքած է ընդհանուր առմամբ շուրջ 2 միլիարդ 400 միլիոն դրամի պայմանագիրներ՝ հեռուստահաղորդումներու, ֆիլմերու, հաղորդաշարերու ձեռքբերման եւ այլ հաղորդումներու պատրաստման համար թեքնիկական միջոցներու վարձակալման համար:

Ըստ դատախազութեան, ստուգման արդիւնքներու եւ անոր առնչուող պահանջուած փաստաթուղթերու ուսումնասիրութեամբ պարզուած է, որ ընկերութիւնը դրամաշնորհային պայմանագիրներով պետական պիւտոճէթին յատկացուած միջոցներու հաշուին 2015-2016 թուականներուն տարբեր կազմակերպութիւններու եւ անհատ ձեռնարկատէրերու հետ կնքած է ընդհանուր առմամբ շուրջ 2 միլիարդ 400 միլիոն դրամի պայմանագիրներ՝ հեռուստահաղորդումներու, ֆիլմերու, հաղորդաշարերու ձեռքբերման եւ այլ հաղորդումներու պատրաստման համար թեքնիկական միջոցներու վարձակալման համար:

«Հայաստան» Հիմնադրամի Տնօրէնը Ներկայացուցած է Իր Հրաժարականը

Յուլիս 9-ին, Հանրապետութեան նախագահ Արմէն Սարգսեան ընդունած է «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի գործադիր տնօրէն Արա Վարդանեանը, որ ներկայացուցած է իր հրաժարականը՝ կապուած պաշտօնական դիրքը չարաշահելու իր դէմ առաջադրուած մեղադրանքին հետ:

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի գործադիր տնօրէն Արա Վարդանեան

Ըստ սահմանուած կարգին՝ դիմումը պիտի ուղարկուի Հոգաբարձուներու խորհուրդի անդամներուն հաստատման համար, որմէ ետք պիտի ստեղծուի յատուկ յանձնաժողով, որ մրցութային կարգով պէտք է ընտրէ Հիմնադրամի նոր գործադիր տնօրէն:

Նախագահ Արմէն Սարգսեան, որպէս Հիմնադրամի Հոգաբարձուներու խորհուրդի նախագահ, ի պիտութիւն ընդունած է Արա Վարդանեանի հրաժարականին դիմումը: Ըստ սահմանուած կարգին՝ դիմումը պիտի ուղարկուի Հոգաբարձուներու խորհուրդի անդամներուն հաստատման համար, որմէ ետք պիտի ստեղծուի յատուկ յանձնաժողով, որ մրցութային կարգով պէտք է ընտրէ Հիմնադրամի նոր գործադիր տնօրէն: «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին շուրջ ստեղծուած իրավիճակին առնչութեամբ՝ Հանրապետութեան նախագահը կը կարծէ, որ երկրորդ հանրապետութեան ծնունդէն ի վեր Հիմնադրամը իրականացուցած է կարեւոր եւ օգտակար ծրագիրներ՝ իր շուրջ համախմբելով ազգային եւ հոգեւոր կառուցներ, բարերարներ եւ հարիւր հազարաւոր անհատներ: Ուստի, Հիմնադրամը դեռ առաքելութիւն ունի իրագործելու Հայաստանի, Արցախի եւ Սփիւռքի կեանքին մէջ: Սակայն պարզ է նաեւ, որ Հիմնադրամը կարիք ունի կազմակերպական եւ յղացական նոր մօտե-

Կը Ստուգուին Ամուլսարի Մասով Հնարաւոր Կաշառակերութեան Ծրագիրները

Բնապահպանութեան նախարար Էրիկ Գրիգորեանը կառավարութեան նիստէն ետք լրագրողներուն հետ զրոյցի ժամանակ անդրադարձած է Ամուլսարի հանքի շահագործման խնդրին: Բնապահպանական եւ ընդերքի տեսչական մարմինն, ըստ անոր, Ամուլսարի մասով արդէն ստուգումներ սկսած է:

Բնապահպանութեան նախարար Էրիկ Գրիգորեան

«Ստուգումները մի քանի բաղադրիչներով են լինելու, եւ բնապահպանական, եւ փաստաթղթային մասով: Նախնական մօտ 10 օր է անհրաժեշտ», - ըսած է ան: Այն, որ հանքավայրը շահագործող «Լիդիան Արմէնիա» ընկերութիւնը կը սպառնայ դատական հայց ներկայացնել Հայաստանի դէմ, եթէ արգիլուի հանքավայրի շահագործումը, բնապահպանութեան նախարարը պատասխանած է, որ ոչ ոք սպառնալով պէտք չէ խօսի: «Կան իրաւական հարցեր, մասնաւորապէս ՀՀ եւ Մեծ Բրիտանիոյ միջեւ 1996 թուականին ստորագրուած ներդրումների խթանման ու պահպանման հետ կապուած համաձայնագիր կայ, որտեղ կան որոշակի երաշխիքներ: Կարծում եմ՝ դրա մասին է խօսքը գնում: Սակայն մեր բոլոր գործողութիւններն այս պահին օրէնսդրութեան շրջանակներում են, որպէսզի չկատարենք այնպիսի քայլեր, որոնց հետեւանքով կարող են իրաւական, ֆինանսական, վարկանիշային ռիսքեր առաջանալ ՀՀ համար», - ըսած է ան: Էրիկ Գրիգորեանը նաեւ նշած

Տարօն Մարգարեանը Իր Հրաժարականի Մասին Ուղերձով Դիմած է Համաքաղաքացիներուն

Երեւանի քաղաքապետ Տարօն Մարգարեանը ուղերձ յղած է համաքաղաքացիներուն՝ յայտնելով հրաժարական տալու իր մտադրութեան մասին: «Սիրելի՛ համաքաղաքացիներ, խօսքս ուղղում եմ ձեզ՝ յայտնելու Երեւանի քաղաքապետի պաշտօնից հրաժարուելու իմ որոշման մասին եւ շնորհակալութիւնս յայտնելու ձեզանից իւրաքանչիւրին՝ համագործակցութեան ու համատեղ աշխատանքի համար», եւ նշած է քաղաքապետը: Նշելով, որ որպէս քաղաքապետ փորձած է լսել երեւանցիներէն իւրաքանչիւրի ձայնը, «քայլ

է, որ եթէ բացայայտուի որեւէ կաշառակերութեան դէպք, կան իրաւական գործընթացներ: «Եվ միջազգային գործընթացները չեն կարող պաշտպանել մի գործընթաց, որի մէջ արդէն կան իրաւական խնդիրներ», - ըսած է ան: Տեսչական մարմինը, անոր խօսքով, 10 աշխատանքային օրուան ընթացքին պէտք է աշխատանքներ կատարէ նաեւ այդ փաստերու հաւաքագրման ուղղութեամբ: Նախարարը նաեւ ըսած է, որ իր կարծիքով՝ հանքարդիւնաբերութեան նման ծաւալներու աշխատանքը Հայաստանի համար հեռանկարային չէ, քանի որ աշխարհի քարտէզի վրայ կենսաբազմազանութեան առումով Հայաստանը կարեւոր վայր է:

Սպանութեան Փորձ Կատարելու Մեղադրանք Հայկ Սարգսեանին Դէմ

Հայաստանի երրորդ նախագահի եղբայր Ալեքսանտր Սարգսեանի որդին՝ Հայկ Սարգսեանը, կը կասկածուի սպանութեան փորձ կատարելու մէջ, կը տեղեկացնէ Քննչական կոմիտէն: Հայկ Սարգսեանի նկատմամբ որպէս խափանման միջոց ընտրուած է ստորագրութիւն չհանձնելու մասին: Գործը 11 տարուան վաղեմութիւն ունի: Ըստ Քննչական կոմիտէի՝ Ապրիլ 1, 2007-ին ոստիկանութեան Կեդրոնական բաժինը հաղորդում ստացած է, որ նոյն օրը Երեւան քաղաքի Թումանեան-Նալպանտեան փողոցներու խաչմերուկէն հրազէնային վնասուածքով թիւ 3 հիւանդանոց տեղափոխուած է Երեւան քաղաքի բնակիչ, 1984-ի ծնունդ Դաւիթ Սիմոնեանը: Այս ոստիկանութիւն եկած էր Ա. Ղեւոնդեանը, ներկայացու-

ած քայլ կարգաւորել մայրաքաղաքի խնդիրները», քաղաքապետը աւելցուցած է. եւ «Այդ առումով, ակնկալում եմ ներողամտութիւն մեր բոլոր այն համաքաղաքացիներէից, որոնց հետ մեր համատեղ ճանապարհն ընդհատուած է»: Տարօն Մարգարեանը նաեւ շնորհակալութիւն յայտնած է Երեւանի աւագանիի իր գործընկերներուն, Երեւանի քաղաքապետարանի եւ վարչական շրջաններու աշխատակազմերուն, գործընկեր կառուցներուն եւ անհատներուն՝ համատեղ աշխատանքի ու միասին անցած ուղիի համար: Գատի առթիւ յարուցուած էր քրէական գործ, իսկ նոյն տարուան 28 Մայիսին այն կարճուած էր՝ կողմերու հաշտութեան եւ բողոքի բացակայութեան հիմքով: Սակայն այս տարուայ Յուլիս 3-ին՝ նոր ի յայտ եկած հանգամանքներով պայմանաւորուած գլխավոր դատախազը յանձնարարած է վերսկսիլ գործի նախաքննութիւնը: Պարզուած է, որ տուժողը սպանելու նպատակով անոր ուղղութեամբ դիտարկելու կրակոց արձակած է Երեւանի բնակիչ, 1984-ի ծնունդ Հայկ Սարգսեանը՝ նոյն ինքը նախկին նախագահի եղբորորդին:

ԼՈՒՐԵՐ

Արտաքին Գործոց նախարարներու
Հանդիպումն Առաջ Ատրպեյձանը Չի Փոխեր
Հռետորաբանութիւնը

Զօհրապ Մնացականեան

Էլմար Մամետեարով

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարի պաշտօնին նշանակուելէ ետք Զօհրապ Մնացականեանը առաջին անգամ երկու օրէն Պրիւքսէլի մէջ պիտի հանդիպի Ատրպեյձանի արտաքին գործոց նախարար Էլմար Մամետեարովին:

Հայաստանի ու Ատրպեյձանի արտաքին գերատեսչութիւններու ղեկավարներու առաջին դէմ առ դէմ հանդիպումը նախաձեռնած են ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի համանախագահները:

Պրիւքսէլ մեկնելէ առաջ Ատրպեյձանի արտաքին գործոց նախարարը յայտարարած է, որ «յառաջիկայ հանդիպումը ցոյց կու տայ, վերջապէս, Հայաստանը դարաբաշխեան հակամարտութեան կարգաւորման գործընթացին մէջ կառուցողական դեր պիտի խաղայ, թէ՛ ոչ»: Ան կրկին պնդած է, թէ հակամարտութեան կարգաւորման գործընթացի առաջընթացի համար հայկական զորքերը պէտք է դուրս բերուին «գրաւուած տարածքներէն»:

Արձագանգելով Մամետեարովի յայտարարութեան՝ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան մամուլի քարտուղար Տիգրան Բալայեանն ըսած է. «Անկախ Մամետեարովի յայտարարութիւններէն, մենք ունենք մեր յստակ դիրքորոշումը կարգաւորման, դրա նարաւորութիւններէ եւ ուղիներէ վերաբերեալ»:

Հայաստանեան քաղաքական փոփոխութիւններէն ետք առաջին անգամ իր հայաստանցի պաշտօնակիցին հետ հանդիպումէն առաջ Ատր-

պեյձանի արտաքին գործոց նախարարն էլ յայտարարած է. «Եթէ Հայաստանի մէջ իշխանութեան եկած նոր ուժերը Սարգսեանի ռեժիմի ճանապարհով երթան, ապա անոնց նոյն ճակատագիրը կը սպասէ»:

Զօհրապ Մնացականեանի խօսքով՝ հայկական կողմը բանակցութիւններու սկզբունքներու առումով փոփոխութիւններ չունի. «Խաղաղ կարգաւորում, Մինսքի խմբի համանախագահների ֆորմատ, խաղաղութեանը նպաստող միջավայր: Ես գծեցի այն, ինչը մեզ համար չափազանց կարեւոր է, առաջնային է՝ սթաթուս եւ անվտանգութիւն»:

Քաղաքագէտ Ստեփան Գրիգորեանի կարծիքով, հանդիպումէն երկու օր առաջ Ատրպեյձանի արտաքին գործոց նախարարի նման յայտարարութիւններն ի չիք կը դարձնեն բանակցութիւններուն մէջ շրջադարձ: Այդուհանդերձ, ըստ փորձագէտին, նման հանդիպումներն անհրաժեշտ են թէ՛ ճանաչողական, թէ՛ սահմանային լարուածութիւնը թուլացնելու նպատակով. «Անպայման պէտք է հանդիպել, ու այդ մեսիճը ուղղուած է Հայաստանին: Այդ հանդիպումը կ'ապացուցի, որ Հայաստանը պատրաստ է միշտ կառուցողական մօտեցումով գործել, խաղաղ ճանապարհով լուծել»:

Քաղաքագէտը վստահ է, որ Մնացականեան - Մամետեարով առաջին հանդիպումէն որեւէ հակա արդիւնք սպասել պէտք չէ:

Ոստիկանական Զօրքերը եւս Ընդգրկուած են Մարտական Հերթապահութեան մէջ

«Սահմանային իրավիճակը եւ Նախիջևանի ուղղութեամբ եւ Արցախի ուղղութեամբ, նաեւ հիւսիսային մեր սահմանները վերահսկելի են», - երէկ կեդրոնական հաւաքական ին մէջ լրագրողներուն ըսած է Պաշտպանութեան նախարար Դաւիթ Տօնոյեանը: Ան անդրադարձած է որոշման, ըստ որում՝ ոստիկանութեան զօրքերը եւս առաջնագիծին ծառայութիւն պիտի իրականացնեն:

«Ոստիկանութեան զօրքերը գինուած ուժերի այլ զօրքերի շարքն են դասուում: Անհրաժեշտութիւն է առաջացել, որպէսզի ոստիկանական զօրքերը եւս ընդգրկուեն մարտական հերթապահութեան մէջ», - պարզաբանած է նախարարը:

Դիտարկման, որ ոստիկանութիւնը կարծես կ'ընդգրկմանս որոշման, նախարարը պատասխանած է. «Այլ զօրքեր են, իրենք ընդգրկմանա-

լու ոչ իրաւասութիւն, ոչ էլ, կարծում եմ, տրամադրուածութիւն ունեն: Անհրաժեշտութիւնն առաջացել է, որովհետեւ մարտական հերթապահութեան մէջ մենք շատ հետաքրքիր լուծումներ ենք ման գալիս»:

Դաւիթ Տօնոյեանն անդրադարձած է նաեւ պաշտպանութեան ոլորտին մէջ կաշառակերութեան դէմ պայքարին, ան ըսած է, որ մեծ աշխատանք կը կատարուի: «Դուք մի բանում պէտք է համոզուած լինէք, ես իմ աշխատանքը սկսել եմ կաշառակերութեան դէմ պայքարով, կազմակերպուած յացագործութեան դէմ պայքարով եմ սկսել: Ես այդ հարցին շատ մասնագիտորէն եմ վերաբերուում: Ես մի հատ գիծ եմ քաշել՝ մինչ իմ նշանակումը եւ նշանակումից յետոյ: Եկէք խօսենք այն մասին, թէ հիմա ինչ է կատարուում», - ըսած է նախարարը:

Ոստիկանութիւնը Մայր Աթոռէն Հեռացուցած է Բողոքի Ցոյցի Մասնակիցները

Ոստիկանները Մայր Աթոռի տարածքէն կը հեռացնեն Կաթողիկոսի հրաժարականը պահանջող ցուցարարները

Ոստիկանութիւնն Յուլիս 10-ի առաւօտեան Մայր Աթոռի տարածքէն հեռացուցած է Կաթողիկոսի հրաժարականը պահանջող ցուցարարները:

Panorama.am-ը հետաքրքրուած է, թէ ինչը պատճառ դարձաւ, որ ոստիկանութիւնը քայլեր ձեռնարկեց: Նախորդ օրը ոստիկանութեան ըսած էին, որ ցուցարարներուն պիտի հեռացնեն, երբ կոպտօրէն խախտուի հասարակական կարգը եւ անհամաչափօրէն սահմանափակուի այլ քաղաքացիներու ազատ տեղաշարժելու իրաւունքը:

«Օրերս ե՛լ հոգեւորականներէն, ե՛լ քաղաքացիներէն ոստիկանութիւնում բազմաթիւ բողոքներ են ստացուել, որ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի դիւանատանը շուրջօրեայ բողոքի ակցիա իրականացնող անձինք խաթարում են հաստատութեան բնականոն գործունէութիւնը:

Բացի այդ, ակցիայի մասնակիցները եւ միւս կողմի միջեւ առկայ էր հնարաւոր բախումների վտանգ, որը նախկինում ոստիկանները կանխել էին, սակայն լարուածութիւնը այդպէս էլ չէր մարում:

Հաշուի առնելով այս հանգամանքները՝ Յուլիսի 10-ի առաւօտեան ոստիկանները ակցիայի մասնակիցներին հեռացրել են դիւանատան վարչական շէնքից՝ վերականգնելով հաստատութեան բնականոն աշխատանքը», - Panorama.am-ին ըսած են ոստիկանութեան:

«Նոր Հայաստան նոր Հայրապետ» նախաձեռնութիւնը ոստիկանութեան գործողութիւնները որակած է որպէս բռնի ուժի կիրառում:

Նոյն օրը, նախագահութեամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Մայրապետի Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի մէջ տեղի ունեցած է Գերագոյն հոգեւոր խորհուրդի ժողով:

Ժողովին անդրադարձ կատարուած է Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի դէմ վերջին շաբաթներուն իրականացուող հակաանոնական գործողութիւններուն, այդ շարքին եւ Դիւանատան շէնք ներխուժելու եւ Մայր Աթոռի աշխատանքը խոչընդոտելու փաստերուն: Քննարկելով ստեղծուած կացութիւնը՝ Գերագոյն հոգեւոր խորհուրդի անդամներն անընդունելի եւ դատապարտելի նկատած են յայտնի նախաձեռնութեան որդեգրած քայլերը, որոնք կը խաթարեն ներկեղեցական անդորրն ու գայթակղութիւն կը դառնան հաւատացեալներուն համար:

Այսուհանդերձ, ելլելով Եկեղեցւոյ կողմէն սէրը եւ ներողամտութիւնը իսպառ արտայայտելու առաքելութեան, Գերագոյն հոգեւոր խորհուրդը, անսալով Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի յորդորին, որոշած է մէկշաբաթեայ վերջնաժամկէտ սահմանել, որպէսզի անդրադարձումի եւս մէկ առիթ ընծայուի նախաձեռնութեան անդամներուն՝ դադարեցնելու հակաանոնական իրենց գործողութիւնները եւ զղջման ու ապաշխարութեան ճանապարհով վերադառնալու Սուրբ Էջմիածնի խնամակալ հովանու ներքոյ: Կորիւն աբեղայի համար որոշուած է անդրադարձումէն ետք ապաշխարութեան շրջան սահմանել վանքերէն մէկուն մէջ:

Ֆրանսայի Դեսպանատունը Կը Հերքէ Ատրպեյձանական Մամուլի Տարածած Տեղեկութիւնը

Հայաստանի մէջ Ֆրանսայի դեսպանատունը հերքած է ատրպեյձանական լրատուամիջոցներու տարածած տեղեկատուութիւնը:

Նշենք, որ ատրպեյձանական լրատուամիջոցները տեղեկութիւն տարածած էին, որ Փարիզի կողմէն Ատրպեյձանին գէնք վաճառելու արգելքը վերացած է:

«Այդ տեղեկատուութիւնն իրականութեանը չի համապատասխանում», - NEWS.am-ին յայտնած են ՀՀ-ի մէջ Ֆրանսայի դեսպանատունէն:

Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարի մամուլի խօսնակ Արծրուն Յովհաննիսեանն ալ աւելի վաղ յայտնած էր, որ հայկական

Կողմը կը պարգէ այդ տեղեկատուութեան իսկութիւնը:

Սահմանադրական Դատարանի Պաշտօնաթող Դատաւորը Աղմկայարոյց Յայտարարութիւններ Ըրած Է

Սահմանադրական դատարանի պաշտօնաթող դատաւոր Կիմ Բալայեանն երէկ լրագրողներու հետ հանդիպման ժամանակ շարք մը աղմկայարոյց յայտարարութիւններ ւրած է քաղաքական ճնշումներու, «ցուցակային» գործերու, Բաղրամեան 26-ի հրահանգով կայացուցած դատավճիռներու մասին:

Բալայեանը, որ Սահմանադրական դատարանի դատաւոր եղած է 2003 թուականէն մինչեւ այս տարուան 31 Յունուարը, պնդած է, թէ եւ շատ դատաւորներ կը յայտարարեն, որ որեւէ ճնշում չէ եղած, աչտուամենայնիւ այդ երեւոյթը դատական համակարգէն ներս երկար տարիներ առկայ եղած է:

Լրագրողներէն մէկը հարցուցած է, թէ ճիշդ է, որ որոշումներ ընդունուած են Բաղրամեան 26-ի հրահանգով, Բալայեանն արձագանքած է. - «Մագաչափ չկատարուած է»:

Շուրջ 15 տարի Սահմանադրական դատարանի անդամ եղած Բալայեանը վատահեղացած է, որ դատական համակարգի հետ շփումներու ընթացքին տեղեկացուած է նաեւ, որ բացի հեռախօսային հրահանգներէն, եղած են յատուկ ցուցակներ, որոնց մէջ նշուած եղած են թէ յատակ գործերու վերաբերել ինչպիսի որոշումներ պէտք է կայացուին. - «Դուք եթէ փաստաբանների, դատաւորների, դատախազների հետ անկեղծ զրոյց ունենաք, նրանք կ'ասեն: Եղել են նաեւ ցուցակային գործեր՝ ցուցակ, թէ որ գործով ինչ որոշում պէտք է կայացուի: Այդպիսի դէպք մենք ունեցել ենք»:

Սահմանադրական արդարադատութիւն իրականացուցած Բալայեանը նաեւ պնդած է, թէ երկրորդ նախագահ Ռուպերթ Քոչարեանը ճնշում գործադրած է նաեւ անձամբ իր նկատմամբ. - «Միջնորդաւորուած, Հանրապետութեան երկրորդ նախագահի անունից իմ վրայ էլ են փորձել ճնշում գործադրել: Կարող եմ յստակ ասել. ստեղծել էին անկախ յանձնաժողով, որը պէտք է քննարկի, թէ այս մարդը վաղակէտ ազատման իրաւունք ունի, թէ ոչ: Ես դրան կտրականապէս դէմ էի: Ինձ թուում է, այդ

խօսակցութիւնները պարզապէս հասել էին Հանրապետութեան նախագահին, իմ մօտ եկաւ նախագահի օգնականը իրաւական հարցերի գծով եւ ասեց, որ սա պարոն Քոչարեանի միակ խնդրանքն է Ձեզ»:

Ըստ Բալայեանի, սա իր գործունէութեան ընթացքին Ռուպերթ Քոչարեանի կողմէն ճնշման միակ փորձը եղած է:

«Ազատութեան» հարցին, թէ արդեօք 2008-ի յետընտրական իրադարձութիւններու ժամանակ, մինչեւ բողոքի ցոյցերը ճնշելը Սահմանադրական դատարանի վրայ եղած են ճնշումներ, պաշտօնաթող դատաւորն արձագանքած է. - «2008 թուականի ընտրութիւններու ժամանակ եւ դրանից յետոյ բոլոր ընտրութիւնները... հասարակութեան մէջ տարածուած է, որ Սահմանադրական դատարանը ամէն անգամ դակել է իշխանութիւնների տեսակէտը: Բայց իրականութեան մէջ ընտրական գործընթացի մասնակից ուժերը երբեք իրաւական ճանապարհով փաստեր չեն հաւաքած եւ դատարան չեն ներկայացուցած»:

Այդուհանդերձ, քաղաքական ճնշումներու ու արդարադատութեան պակասի մասին յայտարարող Կիմ Բալայեանը, ըստ Ուիքիլիքսեան բացաչաքտուած փաստաթուղթերուն, 2008 թուականին համագործակցած է իշխանութեան հետ՝ որդիին Արտաքին գործոց նախարարութեան մէջ պաշտօնի նշանակելու համար:

Գագիկ Ծառուկեանի Անվտանգութեան Ծառայութեան Պետ Էտուարտ Բաբայեանը Կալանաւորուած Է

«Ծառուկեան» խմբակցութեան ղեկավար, «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութեան առաջնորդ Գագիկ Ծառուկեանի անվտանգութեան ծառայութեան պետ էտուարտ Բաբայեանը կալանաւորուած է, անոր մեղադրանք առաջադրուած է Վիաչեսլաւ Յարութիւնովի առողջութեան ծանր վնաս պատճառելու համար:

էտուարտ Բաբայեանն իրեն առաջադրուած մեղադրանքը չէ ընդունած եւ կը պատրաստուի բողոքարկել կալանաւորման որոշումը, այս մասին «Ազատութեան» փոխանցած է անոր շահերու պաշտպան Քրոմուէլ Գրիգորեանը: Ըստ փաստաբանին, կալանքի որոշումն ակնյայտ ապօրինի է, քանի որ քննիչը չէ ներկայացուցած ապացոյցներ, որ Բաբայեանը ազատութեան մէջ մնալով կը խուսափի կամ կը խոչընդոտէ քննութիւնը. - «Իմ պաշտպանելը ինքնակամ է ներկայացել՝ կամաւոր: Անգամ ծանուցում չունենալով՝ ուղղակի տեղեկանալով, որ իրեն փնտրում են, գիշերուայ ժամը 4-ին գնացել ներկայացել է»:

Խորհրդարանի «Ծառուկեան» խմբակցութեան անդամ Նաիրա Զոհրապեանն երէկ չէ ցանկացած գնահատել տեղի ունեցող զարգացումները՝ յոյս յայտնելով, որ ամէն ինչ իրաւական տիրոջի մէջ է. - «Տուժողը յստակ ներկայացրել է իր խօսքը, որեւէ հարուած չի եղել էտուարտ Բաբայեանի եւ որեւէ այլ անձի կողմից: Խնդրում եմ հիմք ընդունելք տուժողի յայտարարութիւնը»:

Ուշագրաւ է, որ ի տարբերութիւն երեք օր առաջ Ոստիկանութեան տարածած տեղեկատուութեան, Յատուկ քննչական ծառայութիւնն երէկ իր հաղորդագրութեան մէջ Գագիկ Ծառուկեանի կողմէն տուժողին հարուածելու դրուակին մասին ոչինչ նշած է:

Միջադէպի զարգացումը տուժող Վիաչեսլաւ Յարութիւնովը Ծառուկեանի ընտանիքին պատկա-

նող «Կեդրոն» հեռուստաընկերութեանն ըսած էր, որ ինքը լաւ յարաբերութիւններ ունի Գագիկ Ծառուկեանի հետ, որեւէ բողոք չունի անոր դէմ՝ հաստատելով իր կնոջ կողմէն մամուլի մէջ տարածուած պնդումը, որ ինքը ոչ թէ ծեծուած է, այլ պարզապէս սայթաքած ու վար ինկած է: Այս վարկածի իրական ըլլալը կասկածի տակ դրած էր ոստիկանապետ Վալերի Օսիպեանը

Յատուկ քննչական ծառայութեան (ՅԲԾ) ալ «Ազատութեան» յայտնած էին, որ նոյնիսկ եթէ տուժողը բողոք չունի՝ գործն այդ հիմքով պիտի չկարճուի, քանի որ այն յարուցուած է առողջութեան ծանր վնաս հասցնելու յօդուածով:

«Ծառուկեան» խմբակցութեան մէկ այլ պատգամաւոր Սերկէյ Բազրատեանը կալանաւորուած էտուարտ Բաբայեանին երէկ, որպէս դրական անձ գնահատած է. - «Բաբայեան էտուարտին գիտեմ որպէս զուսպ մարդ: Ընդհանրապէս՝ մարգիկները զուսպ են»:

Ոստիկանութիւնը նաեւ հաղորդած էր, որ ըստ ծեծուած տուժողի՝ միջադէպին ներկայ գտնուած էր նաեւ Արտաքին գործերի նախարար Հրաչեայ Ռոստոմեանը, վերջինս, սակայն հերքած էր՝ պնդելով, որ ոչինչ տեսած է:

ՍԴՅԿ Դուրս Կու Գայ

Շարունակուած էջ 1-էն

շարունակել ղեկավարել Լոս Անճելըսի գրասենեակը: Յուլիս 6-ին նախատեսուած էր Խորհուրդի նիստ՝ հանդէս գալու համար Արա Վարդանեանի չարաշահումները դատապարտող յայտարարութեամբ: Սակայն, նիստէն ժամեր առաջ Հիմնադրամի Լոս Անճելըսի գրասենեակը հրապարակեց հաղորդագրութիւն մը՝ ուղղուած Ամերիկահայութեան, մեղմացնելով Վարդանեանի արարքները ու փորձելով համոզել հանրութիւնը, որ իրենց նուիրաբերած գումարներու կորուստ արձանագրուած չէ, այդպիսով կանխելով տակաւին ընթացքի մէջ գտնուող դատական գործի եզրակացութիւնը:

Գրաւի դիմաց բանտէն ազատ արձակուելէն անմիջապէս ետք, Արա Վարդանեանի վերադարձը իր պաշտօնին ոչ միայն անբարոյականութեան դրսեւորում էր այլ նաեւ անարգանք ամբողջ հայութեան:

Այս կացութեան դիմաց Հնչակեան կուսակցութիւնը կ'առաջարկէ իր մասնակցութիւնը Ամերիկայի Հոգաբարձուներու Խորհուրդի կազմին ու այսուհետեւ ոչ մէկ պատասխանատուութիւն կը կրէ անոր յետագայ գործունէութեան համար:

Սենք կը հաւատանք «Հայաստան» Համահայկական հիմնադրամի նպատակներուն եւ առաքելութեան, մեծապէս կը գնահատենք անկեղծ ու հայրենասէր մեծ ու փոքր բարերարներու նուիրատուութիւններուն շնորհիւ կատարուած աշխատանքները՝ Արցախի ու Հայաստանի մէջ, եւ կը յուսանք որ մեր այս քայլով, որոշ չափով կը նպաստենք «Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի առողջացման, նիւթական միջոցներու արդիւնաւէտ օգտագործման, միտումներու վերացման ու ժողովուրդի վստահութիւնը վերականգնելու գործընթացին:

ՍԴՅԿ Արեւմտեան Ամերիկայի Վարիչ Մարմին Լոս Անճելըս 30 յուլիս 9, 2018

Վերադարձուած Է 42 Միլիոն Տոլար

Շարունակուած էջ 1-էն

մանակ վարչապետը յայտարարած է, որ այս թիւը պետութեան հասցուած վնասի չնչին մասն է՝ վստահեցնելով, որ կաշառակերութեան դէմ պայքարի շրջանին ներս պետական պիւտճէ աւելի մեծ գումար պիտի վերադարձուի. - «Այս թիւը չի վերաբերում ապօրինի հարստացման հետ կապուած գործերին: Այս թիւը չի վերաբերում իւրացումներին եւ այլ կողուցիքին երեւոյթների հետ կապուած գործերին, որոնք նոյնպէս իրենց ծաւալներով չափազանց մեծ են: Իհարկէ էս գործընթացը շարունակուելու է, եւ մենք լրջագոյն գումարներ վերականգնելու ենք, պետութեանը հասցուած վնասը վերականգնելու ենք, եւ ինչպէս ասել եմ՝ մինչեւ վերջ ենք վերականգնելու եւ աննահանջ ենք վերականգնելու»:

Վերականգնուած մօտ 42 միլիոն տոլարի վնասը, ըստ Պետական եկամուտներու կոմիտէի նախագահ Դաւիթ Անանեանի, պետութեան

հասցուած է ընդամէնը 73 տնտեսվարողի կողմէ: Առաւել հնչեղութիւն ստացածները խոշոր հանրախանութիւններն են, այդ շարքին Աժ պատգամաւոր Սամուէլ Ալեքսանեանի ընտանիքին պատկանող «Երեւանի սիթի», ուր, ըստ Պետական եկամուտներու կոմիտէին, յայտնաբերուած էին հարիւրաւոր անհատ ձեռներեցներ, որոնք խուսափած էին խոշոր հարկերէ:

Հարկային չարաշահումներու բացաչաքտուումներէն մուտքագրող գումարները կառավարութիւնը պիտի տրամադրէ համայնքներուն:

«Շատ կարեւոր է, որ իսկապէս էս գումարները ծախսուեն առաւելագոյն արդիւնաւէտ, որպէսզի մեր ժողովուրդը արդէն իրենց համայնքներում զգան փոփոխութիւնները: Որովհետեւ միջոցառումները փոփոխութիւն, այո, մարդիկ տեսնում են, զգում են, կաշառակերութեան դէմ պայքար տեսնում են, հիմա էս ամէն ինչի արտայայտութիւնը իրենք պէտք է կարողանան տեսնել իրենց համայնքներում», - նշած է վարչապետը:

Ոչ Մի Կարգաւորում Էլ Պետք Չի

ԱՐԱՍ ԱՐԲԱՅԱՍԵԱՆ

Վերջերս մասնակցեցի մի հանդիպման, որտեղ լրատուամիջոցների ներկայացուցիչներն իրենց տեսակէտներն էին յայտնում այն մասին, թէ ինչպիսին պէտք է լինեն նոր Ընտրական օրէնսգրքի՝ մեզ վերաբերող կէտերը:

Հնչած մտահոգութիւններից մէկն այն էր, որ ընտրութիւնների ժամանակ յայտնուում են «կեղծ» կայքեր եւ «կեղծ» լրագրողներ, որոնք ստեղծուում են հենց այդ կարճ ժամանակահատուածի համար: «Կեղծ» կայքերը զբաղւում են իրենց հովանաւորող քաղաքական ուժի քարոզչութեամբ, իսկ «կեղծ» լրագրողները գնում են ընտրական տեղամասեր ոչ թէ լուսաբանելու, այլ «ակտիւիզմով» զբաղւելու համար:

Գործընկերներս մտահոգութիւնը, ինչ խօսք, տեղին է: Բայց ես ինձ թոյլ տամ ասելու մի բան, որը, հաւանաբար, կը հակասի մեծամասնութեան տեսակէտին՝ նման հարցերում կարգաւորումներ առաջարկելն այս պահին անիմաստ է: Փաստարկներս երկուսն են:

Առաջին. ինչի՞ համար է պէտք կարգաւորել գետի միջով անցնող խողովակը, երբ մի հսկայական գետ է հոսում առանց որեւէ կարգաւորման: Նկատի ունեմ, բնականաբար, ֆէյսբուքն ու եռթուկը: Այս կամ այն գրառման կամ տեսազրույթեան դիտումները կարող են մի քանի անգամ գերազանցել ցանկացած կայքի հրապարակման եւ ցանկացած հեռուստատեսութեան հաղորդման դիտողների թիւը: Եւ այստեղ խօսել պրոֆեսիոնալիզմի,

մասնագիտական կամ մարդկային էթիկայի մասին՝ պարզապէս աւելորդ է:

Յանկացած թեկնածու, ընտրող, դիտող, վստահուած անձ կարող է կատարել տեղեկատուութիւն, մեկնաբանութիւն պարունակող գրառում կամ դնել տեսազրույթիւն, եւ այսպիսով «կեղծ-անկեղծ», «լրատուամիջոց-ոչ լրատուամիջոց» բաժանումը պարզապէս վերանում է: Ես չեմ ասում, որ «սոցցանցերի գետը» միայն բացասական երեւոյթ է՝ ինչպէս ցանկացած գետ, այն կարող է բերել թէ՛ կեղտոտ եւ թէ՛ մաքուր ջրեր: Նոյնիսկ չեմ պնդում, որ այդ գետի վրայ հնարաւոր չէ որոշակի «գտիչներ» դնել: Պարզապէս մի քանի ամսուայ ընթացքում եւ առաջիկայ արտահերթ ընտրութիւնների համատեքստում դրա վրայ ժամանակ եւ ջանքեր ծախսելն է անիմաստ:

Երկրորդ փաստարկս աւելի ընդհանրական է: Կարելի է լինել մասնագիտութեամբ լրագրող, աշխատել տարիների պատմութիւն ունեցող լրատուամիջոցում, բայց զբաղւել կուսակցական քարոզչութեամբ, «ակտիւիզմով» եւ տարածել կեղծ լուրեր: Կան լրատուամիջոցներ, լրագրողներ կամ պարզապէս մարդիկ, որոնք մտածում են իրենց հեղինակութեան մասին, կան՝ որ չեն մտածում: Եւ հեղինակութիւն ձեռք բերելու միջոցները, ինչպէս նաեւ հեղինակութիւն հայցելու թիրախ սոցիալական շերտերը նոյնպէս տարբեր են:

Այս երկու տասնամեակների ընթացքում ինձ հետ, օրինակ, բաւականին յաճախ է պատահում, որ մարդիկ կանգնեցնում են փողո-

Միւս. Հայաստանի Պատմութեան Նոր Էջը Քննաքննութիւն Կ'առաջացնէ ԱՄՆ Գործարար Շրջանակներուն Մօտ

ԱՄՆ դեսպան Ռիչարդ Միլըր վստահ է, որ Հայաստանի պատմութեան մէջ բացուած նոր էջը հետաքրքրութիւն պիտի առաջացնէ ամերիկեան գործարար շրջանակներուն մօտ՝ եւ ներդրումներու, եւ առեւտուրի ոլորտին մէջ: Դեսպանը, որ նախորդ շաբաթ մասնակցած է Ուաշինկթընի մէջ Սմիթ-սոնեանի ժողովրդական փառասոնին, ըսած է՝ թէ՛ ամերիկահայ, թէ՛ այլ գործարարներէն լսած է, որ Հայաստանի նկատմամբ մեծ հետաքրքրութիւն կայ:

«Եթէ Հայաստանի նոր կառավարութիւնը հետամուտ ըլլայ իր յանձնառութիւններուն՝ արդարացի հասարակութիւն ձեւաւորելու, հաւասար պայմաններ ապահովե-

լու, կաշառակերութիւնը վերացնելու ուղղութեամբ, ապա անոնց կողմէն իրապէս մեծ հետաքրքրութիւն կայ Հայաստանի նկատմամբ», - ըսած է դեսպանը, որ Չորեքշաբթի երեկոյեան Քասքատի մէջ մասնակցած էր ԱՄՆ Անկախութեան տօնին նուիրուած համերգին:

Միլան ընդգծած է, որ ամերիկացի գործարարներուն կը հետաքրքրեն այն ոլորտները, որոնք կը կարենորէ Հայաստանի կառավարութիւնը՝ տեղեկատուական թեխնոլոգիաները, գիւղատնտեսութիւնը, զբօսաշրջութիւնը, ուժանիւթը: Ան ըսած է նաեւ, որ Միացեալ Նահանգներէն առեւտուրի եւ ներդրումներու ծաւալի աւելացում պէտք է ակնկալել:

ցում եւ ասում՝ «Աբրահամեան ջան, լաւ ես խօսում, բայց մի քիչ աւելի շատ հուպ տուր»: Ժպտում

եմ, ձեռքը սեղմում եմ եւ անցնում: «Հուպ տուողները» շատ են: Մանաւանդ՝ հիմա:

Կազմակերպութեամբ՝
 Հ.Մ.Մ.-ի Տիկնանց Վարչութեան
 ի նպաստ՝
ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹԻ

Մասնակցութեամբ՝
ՍՏԵՓԱՆ ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ-Ի
 եւ
ՎԱՐԴԱՆ ԳՈՃԱՊԱՊԵԱՆ-Ի

ԾԻԾԱՂԻ ԵՐԵԿՈՅ
COMEDY
NIGHT

Տեղի կ'ունենայ
ՇԱԲԱԹ, 28 ՅՈՒԼԻՍ, 2018
 Երեկոյեան ժամը 8:00-են սկսեալ
 1060 North Allen Avenue, Pasadena, California

Տիրաւորութիւն (առատ աղանդերներ)
Մուտք \$40

Մանրամասնութեանց համար դիմել
 Լենային (626) 485-6434
 կամ
 Կարինէին (626) 755-4773

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԱՅՍՕՐ ԱԻԵԼԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐԱԿԱՆ ԵՐԿԻՐ Է ՔԱՆ ԱՏՐՊԵՅՃԱՆԸ ԿԱՄ ՎՐԱՍՏԱՆԸ» Հարցազրույց ֆրանսահայ վերլուծաբան Կայծ Մինասեանի հետ

Հարցազրույցը՝
ՄԱՐԻԱՍ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆԻ
(«Առաջին Լրատուական»)

- Պարոն Մինասեան, Պա-
քուի մէջ Ֆրանսայի արտաքին
գործերու նախարար ժամ Իվ Լը
Տրիանը յայտնած է, որ պաշ-
տօնական Փարիզը պիտի աշ-
խուժացնէ դարաբաղեան հակա-
մարտութեան կարգաւորման
ուղղուած քանքերը: «Յոյսով
եմք, որ յառաջիկայ ամիսներուն
առաւել աշխոյժ քանքեր կը գոր-
ծադրուին, որոնք հնարաւորութեան
լուծման ուղիներ գտնելու», նշած
է ան: Ի՞նչ աշխուժութեան մասին
է խօսքը, ինչո՞ւ այս փուլին
պաշտօնական Փարիզը կը
հետաքրքրուի Ղարաբաղով:

- Անցնող օրերուն, երբ
Ֆրանսայի արտաքին գործերու
նախարարը տարածաշրջանային
այց կը կատարէր Վրաստան,
Ատրպէյճան, Հայաստան, ստիպուած
էր ինչ-որ բան ըսել: Չէր կրնար
տարածաշրջան գալ առանց որեւէ
յայտարարութեան կամ առաջարկի:
Այդ յայտարարութիւնը եւ Մաքրոնի
նամակը Ալիեւին, թէ պատրաստ է
գինք Յուլիսին ընդունելու
Ֆրանսայի մէջ, ես կը դիտարկեմ
այդ մթնոլորտին մէջ: Ղարաբաղի
հարցը այժմ ֆրանսացիներու
համար առաջնահերթութիւն չէ:

Մէկ բան կայ, որ նորութիւն է.
մինչեւ ժամ Իվ Լը Տրիանի
Հայաստան այցելութիւնը, արտաքին
գործերու նախարարը իբրեւ անձ
չէր զբաղեր Ղարաբաղի հարցով,
անշուշտ նախարարութիւնը կը
զբաղէր, բայց ոչ ան անձնապէս:
Բայց ես հիմա չեմ տեսներ, որ
Ֆրանսան յատուկ նախաձեռ-
նութեամբ հանդէս գայ: Ան
սովորական յայտարարութիւններ
կ'ընէ՝ յայտարարելով, որ հաստատ-
ւած սահմանը անընդունելի է,
լուծում չէ, նոյնն է թէ ըսէր՝
հակամարտութիւնը խաղաղ
ճանապարհով պէտք է լուծուի:
Ֆրանսան աւելի կարեւորութիւն
կու տայ հաւասարակշռութիւն
պահելու Մինսքի խումբի մէջ ոչ
միայն Հայաստանի ու Ատրպէյճանի,
այլ նաեւ ԱՄՆ-ի ու Ռուսիոյ միջեւ:

Մաքրոն պէտք է Ալիեւը ընդունի
Յուլիսին, որմէ ետք ալ պէտք է
այցելէ Հայաստան՝ Ֆրանքոֆոնիայի
գաղաթափողովին մասնակցելու,
յետոյ երթայ Ատրպէյճան,
յառաջիկային հետաքրքիր զար-
գացումներ կը սպասուին: Բայց
հիմա ուղղակի առանձին նախա-
ձեռնութիւն ես չեմ տեսներ:

- Թրամփի շնորհաւորանքը
եւս էական չէք համարեր: Ալիեւ
լին ուղղուած շնորհաւորական
նամակի մէջ ան յատուկ անդրա-
դարձած էր Ղարաբաղեան խն-
դիրին, թէպէտ մինչ այդ մենք իր
վարչակազմէն այս ուղղութեամբ
հետաքրքրուին չեմք նկատած:

- Սկսինք սկիզբէն. ԱՄՆ
համանախագահի մակարդակը
Մինսքի խումբի մէջ ի՞նչ է: Դեպքան
չէ, պարզ դիւանագէտ է: Այդ կը
նշանակէ, որ Միացեալ Նահանգներու
համար Ղարաբաղի հարցը
առաջնահերթութիւն չէ: Մինչեւ
վերջին համանախագահը միւսները
ունէին դեպքանի մակարդակ: Իսկ
այժմեան իրավիճակը կը տկարացնէ
ամերիկեան ներկայութիւնը
Մինսքի խումբին մէջ: Չեմ ըսեր՝
հետաքրքրուած չեմ, բայց կ'ուզեմ
ըսել, որ եթէ Թրամփ կ'ուզէ առաւել
աշխոյժ ըլլալ Ղարաբաղեան հարցին
մէջ, թող ուրիշ դեպքան նշանակէ
կամ ներկային տայ դեպքանի
կարգավիճակ: Եւ երկրորդ՝
Հայաստանի մէջ թաւաշեղծ
յեղափոխութիւն եղած է եւ կը
շարունակուի: Այդ ժողովրդա-
վարական գործընթաց է եւ
ինքնաբերաբար կ'անդադրաւորայ
ղարաբաղեան բանակցութիւններու
վրայ: Ամերիկացիները, ինչու չէ
նաեւ ֆրանսացիները, կ'ուզեն
օգտագործել առկայ դրական
մթնոլորտը, որպէսզի իրենց շահերը
առաջ տանին: Բայց առայժմ շուտ
է խօսելու համար այն մասին, որ
այդ դրական արդիւնք կու տայ:
Այսինքն, ինչպէս գիտէք, Մինսքի
խումբի համանախագահները, նաեւ
նախկին նախագահները՝ Հոլլանտը,
Սարքոզին կ'ըսէին՝ դուք հայերդ
ու ատրպէյճանցիներդ, ձեր
ժողովուրդները պէտք է նախա-
պատրաստէք խաղաղութեան եւ ոչ
պատերազմի: Հիմա Հայաստանի
մէջ առկայ վիճակը օգտագործելով,

Ֆրանսացիներն ու ամերիկացիները
կ'ուզեն օգուտ քաղել ի՞նչ ուժով,
մակարդակով ու միջոցներով, ե՞րբ
ու ո՞ր ժամին, յստակ չէ:

- Մենք կը տեսնենք նաեւ
Ատրպէյճանի մերժողական քա-
ղաքականութիւնը: Մամետ-
իարովը, օրինակ, ըսած էր, որ
ծիծաղելի է Ստեփանակերտը
բանակցութիւններու սեղանին
վերադարձնելու վարչապետ
Փաշինեանի յայտարարութիւնը:

- Մամետիարովը այդպէս ըսած
է, որովհետեւ գիտէ, որ եթէ ընդունի
այդ առաջարկը՝ կը նշանակէ, որ
կը ճանչնայ Ղարաբաղը որպէս
մասնակցող կողմ ու անուղղակի
ձեւով կը ճանչնայ Ղարաբաղի
ինքնորոշման իրաւունքը: Հարցը
հետեւեալն է՝ լաւ է, որ Հայաստանի
իշխանութիւններն ու Ղարաբաղի
իշխանութիւնները շեշտը դնեն այդ
հարցին վրայ, որպէս մարտա-
վարութիւն այդ շատ կարեւոր է,
այդ առաջարկը դնելով՝ հայերը
կ'ուզեն ցոյց տալ միջազգային
համայնքին, որ մենք ժողովր-
դավարական յեղափոխութիւն
ըրինք, բոլորը ծափահարեցին, բայց
նայեցէք՝ մենք կը փոխուինք,
ատրպէյճանցիները՝ ոչ: Իրենք
կ'ուզեն կամ ամէն ինչ, կամ՝ ոչինչ:
Այդ բանակցու թիւններու,
դիւանագիտութեան, միջազգային
պատմութեան մէջ անընդունելի
գործադրութիւնն է: Անոնք
ստիպուած պիտի ըլլան գիշուներու

երթալ: Մամետիարովի խօսքին
մէջ, ըստ իս, մտահոգութիւն կայ:
Սա է իրականութիւնը, մինչեւ
թաւաշեղծ յեղափոխութիւնը,
միջազգային համայնքը փորձած
էր հաւասար ըրութիւն պահել
Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ,
բայց իրականութիւնը պէտք է
տեսնել եւ ըսել, որ Հայաստանը
աւելի ժողովրդավարական պե-
տութիւն է, նոյնիսկ Վրաստանէն
աւելի: Այո՛, Վրաստանը աւելի
զարգացած է, արեւմտեան
գաղափարախօսութեան կը հետեւի,
բայց իրականին մէջ Հայաստանը
հիմա աւելի ժողովրդավարական է
քան Վրաստանը եւ, ի հարկէ, քան
Ատրպէյճանը: Ատրպէյճանը երկու
կեցուածք ունի. առաջինը, մենք
չենք փոխուիր, կը մնանք այսպէս
ու կը շարունակենք: Երկրորդ՝
կեցուածքը պէտք է փոխել
ամբողջութեամբ կամ երթալ դէպի
առաջդիմութիւն, որովհետեւ
ամբողջ միջազգային համայնքը
դրական ձեւով կը նայի Հայաս-
տանին, իսկ մեզ՝ բացասական:
Մեր
մօտ հասարակութեան եւ իշխա-
նութեան միջեւ կապ կայ, իսկ
Ատրպէյճանի կողմէ այդ վստա-
հութիւնն ու կայունութիւնը չկայ,
իշխանութիւնները իրենց կապը
կտրած են հասարակութեան հետ:

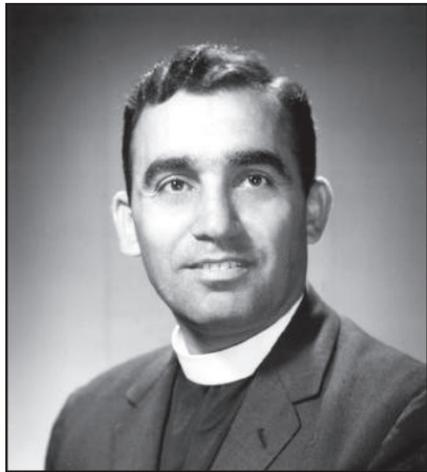
Արեւմտահայերէնի վերածեց
եւ հրատարակութեան
պատրաստեց՝
ՍԱԳՕ ԱՐԵԱՆ

Hawaiian Night
Aloha

ՉՈՒԿ ԿԵՐՈՅԹ Կազմակերպութեամբ՝
ՄՂՀԿ Ստեփան Մապահ Գիւլեան Մասնաճիւղի
Տեղի կ'ունենայ Շաբաթ՝ 25 ՕԳՈՍՏՈՍ 2018
Երեկոյեան ժամը 7:30-էն սկսեալ:
Մուտքի նուէր՝ \$50
Տեղերը ապահովելու համար
Հեռ. 818-434-4950, 559-313-0147
Վայր՝ 9537 Shoshone Ave, Northridge, CA 91325

ԱՐԺ. Տ. ԳԱՌՆԻԿ ԱՒԱԳ ՔՅՆՅ. ԶԱԼԼԱԾԵԱՆ

«Մասիս»ի նախորդ թիւով գուժած էինք մահը ԱՄՆ-ի Արեւելեան թեմի Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ներհուն հոգեբաններէն Արժ. Տ. Գառնիկ Ա. Քհնյ. Հալլաճեանի:

Ստորեւ կու տանք կենսագրական հակիրճ ծանօթագրութիւններ հանգուցեալի կեանքին մասին:

90 ամեայ Տ. Գառնիկ Ա. Քհնյ. Հալլաճեան ծնած է Հալլայ 1925ին աշխարհիկ անունով Անդրանիկ: Յաճախած է տեղւոյն Կիլիկեան վարժարանը:

1944ին մուտք գործած է Երուսաղէմի Ս. Յակոբ Հայոց պատրիարքարանի դպրեվանքը: Արաբ-իսրայէլեան պատերազմին պատճառով, վերադարձած է Հալլայ 1948ին եւ որպէս մանկավարժ դասաւանդած է տեղւոյն հայկական տարբեր դպրոցներուն մէջ:

1945ին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Անթիլիասի դպրեվանքին մէջ կը հետեւի քահանայութեան նախապատրաստական դասընթացներուն:

1956ին ԱՄՆ կը ժամանէ Արեւելեան թեմի Հայոց. Եկեղեցւոյ Առաջնորդ Տ. Մամբրէ Արք. Գալֆայեանի հրահրով, իր ուսումը շարունակելու Նիւ Եորքի Աստուածաբանական ճեմարանին մէջ:

1958էն սկսեալ կը սկսի ծառայել Նիւ Ճըրզիի Փաթրարն քաղաքի Ս. Լեոն Հայոց. Եկեղեցւոյ մէջ, որպէս սարկաւազի օգնական: 1960ին Անդրանիկ Սրկ. կ'ամուսնանայ Ռօզ Նորեանի հետ, որմէ ետք քահանայական օժուկ կը ստանայ: Ան իր հովուական պաշտօնին կը ձեռնարկէ վերահաստատուելով Նիւ Ճըրզիի Փէր Լօն ծուխին մէջ:

1972-1977 կը շնչանակուի հովիւ Նիւ Եորքի Պէյլայտ քաղաքի Սրբոց Նահատակաց եկեղեցւոյ մէջ: Իր պաշտօնավարութեան այս շրջանին ծուխի մանկավարժը կը վերածուի նախակրթարանի: 1977ին կը ստանանք Նիւ Ճըրզիի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւի պաշտօնը:

1984ին քաղցկեղի պատճառով կը կորսնցնէ իր կողակիցը: Երկու տարուան բացակայութենէ ետք կը վերստանանք իր պաշտօնը միեւնոյն եկեղեցիին մէջ, մինչեւ իր հանգստեան կոչուելը 1994: Այնուհետեւ որպէս այցելու հոգեւորական կը պաշտօնավարէ տարբեր ծուխերու մէջ:

Հանգուցեալը խմբագրած է Արեւելեան թեմի առաջնորդարանի «Հայաստանեայց Եկեղեցի» պաշտօնաթերթը: Ան միաժամանակ անդամ էր Առաջնորդարանի Թեմական Ժողովին ինչպէս նաեւ Նիւ Եորքի Ս. Ներսէս ճեմարանի տնօրէն խորուհրդի:

1991ի խորհրդային կարգերու տապալումէն ետք Տէր Գառնիկի ճիգերուն շնորհիւ, վերանորոգուեցաւ Սեւանի Վազգէնեան դպրեվանքը, ապագայ հոգեւորականները պատրաստութեան համար: Իր նախաձեռնութեան շնորհիւ ստեղծուած է «Սուրբ Էջմիածնի Բարեկամներ» կազմակերպութիւնը, որուն նպատակն է հոգալ Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցւոյ կարիքները:

Հանգուցեալ Տ. Գառնիկ Ա. Քհնյ. Հալլաճեան կը նկատուի նաեւ ԱՄՆ-ի ամենաձեռնբերէց ու բարեգործ քահանաներէն մին: Զգալիօրէն օգնած է իր երբեմնի վարժարանին Հալլայի Կիլիկեան վարժարանին, հայ մամուլին, Հ.Բ.Ը.Մ.ին եւ Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնին կատարած է 400 հազար տոլարի իշխանական նուիրատուութիւն մը: Արդարեւ իր զանազան բարեգործութիւններուն եւ ազգօգուտ ու եկեղեցանուէր ծառայութեանց համար արժանացած է բազմաթիւ գնահատագրերու եւ պարգևներու, որոնցմէ կարեւորագոյնն է Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի Հայրապետական կոնդակն ու «Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ» առաջին կարգի մետալը: Յունիսի 20ին Արժ. Տ. Գառնիկ Ա. Քհնյ. Հալլաճեանի թաղման արարողութեան նախագահած է Արեւմտեան թեմի նախկին առաջնորդ Գերշ. Տ. Վաչէ Արք. Յովսէփեան, իսկ պատարագած է Արժ. Տ. Մամբրէ Ա. Քհնյ. Գուգուեան, մասնակցութեամբ տասնեակ մը հոգեւոր հայերու եւ ստուար թիւով բարեկամներու:

Մեր կրկնակի ցաւակուցութիւնները հանգուցեալի կողակիցին՝ երէցիկին Արփինէին, որուն հետ ամուսնացած էր 1999ին եւ համայն մերձակներուն ու հարազատներուն:

Պատիւս արժանաւորաց Երկնային իրադրութիւն հանգուցեալի հոգիին:

ԶԱՆԳԱՆԱԿԱՅԻՆ ԾԱՇԿԵՐՈՅԹ Ի ՆՊԱՍՏ ՆՈՐ ԱՅՆԹԱՊԻ «ԲԻԻԶԱՆԴ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ» ՎԱՐժԱՐԱՆԻՆ

Այնթապցիներու Մշակութային Միութիւնը կազմակերպած է հանգանակային ճաշկերոյթ մը, որ տեղի պիտի ունենայ Կիրակի, 9 Սեպտեմբեր 2018-ի կէսօրին, «Brandview Collection» սրահին մէջ, ի նպաստ Հայաստանի Նոր Այնթապ աւանի «Բիւզանդ Մարգարեան» երկրորդական վարժարանին:

Ճաշկերոյթ-հանդիպումը պիտի սկսի ժամը 11-ին: Ծոխ ճաշացուցակի կողքին, նախատեսուած է գեղարուեստական գեղեցիկ յայտարար մը: Մուտքի նուէրը պիտի ըլլայ անձ գլուխ 75 տոլար: Հասցեթիւ պիտի տրամադրուի յիշեալ վարժարանին, որուն կառուցը կը կարօտի հիմնական նորոգութիւններու եւ բարեփոխութեան:

Այսու մեր անդամներն ու բարեկամները կը հրաւիրենք գորակցելու այս հայրենաշէն ու կրթանուէր նախաձեռնութեան: Եթէ կարելի չէ անձամբ ներկայ ըլլալ, կը խնդրուի առատաձեռն նուիրատուութիւններ կատարել այս նպատակին համար, Այնթապցիներու Մշակութային Միութեան համար կը խնդրուի հեռաձայնել վարչութեան հետեւեալ անդամներուն.- Աստղիկ Խանճեան 626-355-3897 Փրըլա Գոթոյեան 818-548-8318 Աւետիս Տեմիրճեան 818-783-7368

ՅԲԸՄ-Ի «ԳՐԻԳՈՐ ՍԱԹԱՄԵԱՆ» ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԻ ԶԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Գրիգոր Սաթամեան (նախկին Արտաւազդ) Թատերախումբի հիմնադրութեան 40-ամեակին առիթով, հաճոյքն ունի տեղեկացնելու գաղութիս մշակութասէր հասարակութեան՝ որ հետեւեալ թուականները ապահոված է, իր զանազան ներկայացումներուն համար: Կը խնդրուի չխաչաձեռնել:

2018
* Նոյեմբեր 3,4, 10 եւ 11
* Դեկտեմբեր 8 եւ 9
2019
* Ապրիլ 13, 14, 20 եւ 21
* Սեպտեմբեր 14, թատերախումբին հիմնադրութեան 40-ամեակի տօնակատարութիւն:

26 եւ 27
* Նոյեմբեր 2,3,9 եւ 10
Վերոյիշեալ ներկայացումներն ու տօնակատարութիւնը տեղի պիտի ունենան ՀԲԸ Միութեան՝ Փաստինայի Վաչէ եւ Թամար Մանուկեան կատարողական Արուեստի նորաշէն Սրահին մէջ:
Յաւելեալ տեղեկութիւններ պիտի հաղորդուին յարմար ժամանակներուն: Կը խնդրուի հետեւիլ մամուլի հաղորդակցութեանց:
ՀԲԸՄ-Սաթամեան Թատերախումբի Վարչութիւն

ՄԱՇՏՈՑ ԳՈԼԵԾԻ ՌԻՍՈՒՑՉԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՆՈՐ ՀՈՒՆՁՔԸ

Մաշտոց Գոլէճի մանկավարժական բաժանմունքի ամավերջի հանդիսութիւնը ազգային վայելքի եւ ապագայի վառ յոյսերու առիթն ընծայեց շրջանաւարտներուն, որոնք գինուած կրթական արդիական գիտելիքներով եւ յանձնառութեամբ եկան հարստացնելու մեր հայ ուսուցիչ-ուսուցչուհիներուն ներկայ փաղանգը:
Ի ներկայութեան ընտանեկան անդամներուն, բարեկամներուն եւ հոգաբարձութեան անդամներու 43 նուիրեալներ տողանցեցին պարծանքի զգացումներով ստանալու իրենց վկայականները ձեռամբ Գոլէճի նախագահ Դոկտ. Կարպիս Տէր Եղիայեանի եւ հոգաբարձութեան ատենապետ Տոքթ. Վարուժանի:

Ժամ կապուչեանի:
Հուսկ բանքով ելոյթ ունեցաւ Գոլէճի նախագահը խրախուսելով շրջանաւարտները, որ իրենց կոչումը վերածեն ազգային ծառայութեան, մատղաջ սերունդը դաստիարակելով հայօրէն սատար հանդիսանալով հայակերտումի ջանքերուն: Ապա Լիանա Թարվետեան իր գեղեցիկ ձայնով հմայեց ներկաները:
Իրանահայ Միութեան հանդիսասրահը Յունիս 30-ին վերածուած էր խանդավառ կրթական մեկնարկի, թուրք տալով մեր նոր ուսուցիչ-ուսուցչուհիներուն վերանորոգ յանձնառութեամբ միանալու մեր կրթական մշակներու հոյլին:

Թային Միութեան համար:
Տոմս ապահովելու համար կը խնդրուի հեռաձայնել վարչութեան հետեւեալ անդամներուն.- Աստղիկ Խանճեան 626-355-3897 Փրըլա Գոթոյեան 818-548-8318 Աւետիս Տեմիրճեան 818-783-7368

Կարելի է նաեւ տուրքէ գերծ նուիրատուութիւնները կատարել հետեւեալ հասցէով.-
Armenian Aintabtzi Cultural Association
13100 Addison Street
Sherman Oaks, CA 91423

NATIONAL NOTARY ASSOCIATION NOTARY PUBLIC MEMBER
Garine Depoyan
626-755-4773
554 N. Chester Ave Pasadena, Ca. 91106
ghdepoyan@gmail.com

Massis Weekly

Volume 38, No. 27

Saturday, JULY 14, 2018

Statement:

SDHP Withdraws From Western USA Armenia Fund Board

The Executive Committee of The Social Democratic Hunchakian Party of Western United States is announcing that it has terminated its participation on the Corporate Board of Armenia Fund Inc., expressing its dissatisfaction with the activities of the Armenia Fund Los Angeles office.

Over the past decade, Corporate Board members, representing various religious, political and benevolent organizations, have been completely ignored and all decisions and financial activities were concentrated within the staff of the Los Angeles office, appointed and governed by the All Armenia Fund Executive Director Ara Vardanyan. All decision-making and oversight functions were taken away from the Board, thus becoming a powerless body.

In the past, all our complaints were left unanswered. We were hoping that with the new government in Armenia, the Los Angeles office would change its unethical behavior and follow the requirements of its US bylaws. However, after Ara Vardanyan's scandalous arrest last week, it became clear that he continues to control the Los Angeles office even while incarcerated.

An emergency Board meeting was scheduled for July 6, 2018 to issue a statement condemning Ara Vardanyan's abuses. However, some hours before the meeting, the Los Angeles office, without any authorization, released a statement mitigating Vardanyan's deeds, trying to convince the public that no donor funds were misused, thus preempting the ongoing investigation's conclusions.

Immediately after his release from prison on bail, Ara Vardanyan returned to his office, which is not only an act of immorality, but also disrespectful to Armenians everywhere.

In light of this situation, the Hunchakian Party suspends its membership with the Armenia Fund board and bears no responsibility for its further functioning.

We believe in the goals and the mission of the Hayastan All-Armenian Fund and highly appreciate the efforts made by the sincere and patriotic donors, big or small, who have participated in achieving many worthwhile projects in Artsakh and Armenia, and hope that with this step, we will somehow contribute to the rehabilitation of the All-Armenian Fund, its efficient use of financial resources, the elimination of misuses and the restoration of the public's confidence.

SDHP Executive Body of Western USA
Los Angeles July 9, 2018

Hayastan All-Armenian Fund Executive Director Quits Amid Corruption Probe

YEREVAN — After continued scrutiny and pressure, most recently from the Social Democrat Hunchakian Party – Western USA Executive Committee suspending its membership with the Armenia Fund board on Monday morning, the executive director of the pan-Armenian charity; Hayastan All-Armenian Fund, tendered his resignation on Monday, one week after being accused of embezzling its funds.

Armenia's National Security Service (NSS) arrested Ara Vartanyan, who has managed the Hayastan All-Armenian Fund for the last ten years, on July 3. It said that he admitted using money mostly donated by the Armenian Diaspora for online gambling and other "personal purposes."

"In the past week alone, Vartanyan transferred about 14 million drams (\$29,000) from a bank card of the fund to online casinos," read an NSS statement. "That amount totaled about 130 million drams in the period from 2016 to 2018."

A court in Yerevan agreed to free

Vartanyan on bail on July 5. While on bail, Vartanyan maintained his standing as executive director of Hayastan All-Armenian Fund, which was seen by the S.D. Hunchakian party as "not only an act of immorality, but also disrespectful to Armenians everywhere."

Vartanyan finally submitted a letter of resignation to President Armen Sarkissian late Monday night. Armen Sarkissian as President also serves as the chairman of Hayastan's Board of Trustees.

Armenian Government Recovered Over \$42 Million of Unpaid Taxes in Less Than Two Months

YEREVAN -- Armenian Prime Minister Nikol Pashinian said on Tuesday that his government has recovered more than 20 billion drams (\$42 million) of unpaid taxes in less than two months.

Pashinian attributed that to an ongoing "fight against corruption, abuses and the shadow economy." "This is a very important indicator, and I think that we must keep up our efforts in this direction," he said at a weekly cabinet meeting in Yerevan.

Davit Ananian, the head of the State Revenue Committee (SRC), specified that the sum equivalent to almost 1.8 percent of Armenia's 2017 tax revenue was collected from 73 companies accused of tax evasion. They have been investigated by not only the SRC but also the National Security Service (NSS) and the police, he told cabinet members.

Ananian singled out a tax fraud case brought against a customs brokerage company reportedly linked to his predecessor, Vartan Harutiunian.

The NSS claimed in late May that the company, Norfolk Consulting, has

evaded \$7 million in taxes since being set up last summer and obtaining exclusive rights to process imports from China, the United Arab Emirates and Turkey. Norfolk's executive director, Armen Unanian, and two chief accountants were arrested at the time. They all were freed a week later after Unanian agreed to transfer the allegedly unpaid taxes to the state.

In mid-June, the SRC accused two other customs brokerage firms of failing to pay more than 2 billion drams in taxes.

Armenia's leading food supermarkets have been the other major targets of the new government's stated crackdown on tax evasion. They have agreed to pay hefty fines despite insisting that they stuck to taxation rules that were set by the previous government.

Ananian promised a tougher crackdown on companies and individuals underreporting their earnings when he was appointed as head of the SRC in late May. He said that the

Continued on page 4

Yerevan Mayor Taron Markarian Resigns

YEREVAN — Yerevan Mayor Taron Markarian has submitted his resignation on July 9 after weeks of speculations when reports surfaced about his unreported wealth and abuses in the municipality.

Markarian announced his resignation in a short written address to the city's residents. He gave no reasons for the widely anticipated move.

"Throughout my term in office, I tried to hear the voice of each of you and solve the problems of the capital step by step. I was true to my promise and my programs," said Markarian in a statement addressed to Yerevan residents.

He also thanked members of the Yerevan Council of Elders, the heads of administrative districts of the capital, partner organizations and individuals for joint work.

Markarian was elected mayor of the Armenian capital by the Council of Elders in 2011 after the resignation of Karen Karapetian. He was reelected in 2013 and 2017. He joined the Republican Party of Armenia (HHK) in 1996.

Members of PM Nikol Pashinian's Yelk alliance sitting on the HHK-controlled council have since repeatedly demanded Markarian's resignation, accusing him of corruption and mismanagement. They have argued, in particular, that he has made a big personal fortune while in office.

Markarian rejected calls for his resignation until now, arguing that the

HHK won the last municipal elections held in May 2017. He was the party's mayoral candidate in those polls.

The pressure on Markarian grew in mid-June when the National Security Service (NSS) searched the offices of a municipal fund supervised by him. The Yerevan Fund's executive director and another municipal official were detained on suspicion of extorting hefty payments to the charity from individuals seeking construction permits from the mayor's office.

Under a law on local self-government in Yerevan, the city council has to elect a new mayor within a month. It is not yet clear whether the HHK majority in the council will nominate a mayoral candidate.

During the snap elections, the right to nominate candidates for the Mayor belongs to the City Council's factions.

PM Pashinian Wants to “Strengthen and Expand” Armenia’s Relationship with United States

YEREVAN — Prime Minister Nikol Pashinian expressed readiness to “strengthen and expand” Armenia’s relationship with the United States when he congratulated President Donald Trump on U.S. Independence Day on Wednesday.

“The new political and social realities that emerged following the revolution [in Armenia] allow us to upgrade our relations to a qualitatively new level,” he said in a congratulatory message to Trump. “We are ready to do everything possible to strengthen and expand our bilateral relations, based on shared values, mutual respect and an atmosphere of trust.”

In his message to Trump, the 43-year-old premier also praised large-scale U.S. assistance provided to Armenia since independence. “Your support is called-for today more than ever before,” he said, listing the areas of economic development, democracy building, human rights and security.

Pashinian similarly called for “new impetus to our bilateral cooperation” on Tuesday when he visited the U.S. Embassy in Yerevan to personally congratulate Ambassador Richard Mills on America’s national holiday.

The U.S. Ambassador thanked the Prime Minister of Armenia for the visit and congratulations. “On this beautiful day, as our independence day is being celebrated, we are honored to host you at the U.S. Embassy. Armenia is a good friend and partner of the United States, and I look forward to continued cooperation in tune with the spirit of our shared democratic values,” Richard Mills said.

The Prime Minister highly appre-

ciated the ongoing close cooperation with the United States. “The Government of the Republic of Armenia appreciates the active dialogue and cooperation entertained with the United States in all areas of mutual interest. We stand ready to give new impetus to our bilateral cooperation, which should include trade and economic ties,” Nikol Pashinian said and thanked the Government of the United States for years-long assistance provided to Armenia.

Pashinian said at another meeting with Mills held on May 18 that he would welcome U.S. assistance to wide-ranging reforms planned by his government. The U.S. envoy reported afterwards ongoing U.S.-Armenian discussions on “how the U.S. government can help the new government.” He specifically mentioned the possibility of renewed U.S. aid to Armenia under Washington’s Millennium Challenge Account (MCA) program.

Armenia received \$177 million in MCA funding for the rehabilitation of its rural irrigation networks a decade ago. Washington froze further MCA aid after a disputed 2008 presidential election that was followed by a harsh government crackdown on the Armenian opposition.

The administration of former President Serzh Sarkisian tried unsuccessfully to restore Yerevan’s eligibility for the aid scheme in the following years. U.S. officials said, among other things, that it is not doing enough to combat widespread corruption.

According to Pashinian’s press office, the premier also discussed with Mills on Tuesday “ways of attracting more U.S. investments” to Armenia.

Arrest Warrant Issued for Serzh Sarkisian’s Brother

YEREVAN (RFE/RL)—A court in Armenia has issued an arrest warrant for former president Serzh Sarkisian’s brother, Levon, who is being prosecuted on charges of illegal enrichment.

Sarkisian and his two children have been under investigation after law-enforcement authorities discovered nearly \$7 million held by them in an Armenian bank.

The State Revenue Committee (SRC) launched criminal proceedings against them on June 29 shortly after

announcing that a company linked to Levon Sarkisian had been fined 800 million drams (\$1.7 million) for tax evasion.

The SRC said that while searching Sarkisian’s home its investigators found documents showing that he, his son Narek and daughter Ani deposited a total of \$6.8 million in the unnamed bank “in the second half of 2017.” It said that the ex-president’s youngest brother and Ani Sarkisian failed to disclose these sums to a state anti-corruption body while Narek did not

European Parliament Votes Overwhelmingly to Ratify EU-Armenia Accord

STRASBOURG—The European Parliament voted overwhelmingly on Wednesday to ratify a landmark agreement aimed at deepening the European Union’s political and economic relations with Armenia.

It also adopted a separate resolution welcoming the recent peaceful transition of power in Armenia and calling on the new authorities in Yerevan to implement wide-ranging reforms promised by them.

“This final vote in the European Parliament sends a strong message of support to the Armenian citizens,” said Laszlo Tokes, a rapporteur for the EU’s legislative body.

“The EU is ready to support the reform efforts to which the new government has committed,” he added. “We encourage them to continue combating corruption and reforming the electoral framework.”

The Comprehensive and Enhanced Partnership Agreement (CEPA) was backed by 573 votes to 50, with 45 abstentions.

The 350-page agreement signed last November commits the Armenian authorities to carrying out political reforms that will democratize the country’s political system and boost human rights protection. They must also gradually “approximate” Armenian economic laws and regulations to those of the EU.

The CEPA is a less ambitious substitute for an Association Agreement which Armenian and EU negotiators nearly finalized in 2013. Then Armenian President Serzh Sarkisian scuttled the signing of that agreement with his unexpected decision to seek

file any income declarations at all.

Under Armenian law, such declarations are mandatory for high-ranking state officials and their family members. This legal requirement applies to Levon Sarkisian because he has long worked as ambassador-at-large at the Armenian Foreign Ministry.

The Special Investigative Service (SIS) said on Saturday that as part of the criminal case on hiding property in declarations and illegal enrichment an investigator has decided to bring charges against the Sarkisians.

Levon Sarkisian and his daughter Ani are charged under penal code articles dealing with “Illegal participation in entrepreneurial activity” and “official forgery”, while Sarkisian’s son Narek is charged under an article dealing with “Illegal participation in entrepreneurial activity”.

his country’s membership in a Russian-led trade bloc.

The EU’s foreign policy chief, Federica Mogherini, stressed the importance of the “historic” CEPA when she addressed the European Parliament on Tuesday. She described it as one of the EU “instruments” for supporting the new Armenian government’s “very ambitious reform agenda.”

“Our first contacts with the new government have been really very productive,” Mogherini said. “The atmosphere at our first meeting could not have been more positive and friendly and constructive.”

Mogherini referred to the first session of the EU-Armenia Partnership Council, a body tasked with overseeing the CEPA’s implementation, held in Brussels on June 21. She chaired the meeting together with Armenian Foreign Minister Zohrab Mnatsakanian.

“I really personally believe that all Armenian parties understand very well that a partnership with the European Union is something vital for the country,” Mogherini told EU lawmakers.

“It is not about geopolitics, it is not about spheres of influence, it is not a partnership against somebody else, it is a partnership for, first of all, our citizens – the citizens of Armenia, our own citizens in the European Union,” she said.

The Armenian parliament ratified the CEPA in April, paving the way for the deal’s provisional entry into force last month. Speaking in Brussels, Mnatsakanian called on EU member states to also quickly endorse it. Several of them have already done so.

Earlier this week Armenia’s law-enforcement agencies named two sons of the ex-president’s other brother, Aleksandr Sarkisian, Hayk and Narek, as suspects in separate criminal investigations concerning an attempted murder, theft and illegal possession of weapons and drugs. Narek Sarkisian was put on the police’s wanted list, while Hayk was released after interrogation pending investigation.

The decisions were made after a search that was conducted at the Yerevan apartment of Aleksandr Sarkisian, who is better known to the public as “Sashik”.

The 62-year-old controversial brother of the former president is thought to have made a big fortune in the past two decades. Unconfirmed

Continued on page 3

Richard Hovannisian in Republic of Armenia Centennial Conferences

LOS ANGELES --Professor Richard Hovannisian of UCLA, USC, and Chapman University has traveled extensively in 2018 to participate in conferences dedicated to the centenary of the Republic of Armenia and the neighboring republics of the South Caucasus. In March, Hovannisian, along with Drs. Rubina Perroomian and Vicken Cheterian, engaged in discussions in Canada on the theme “From Genocide to Statehood” at McGill University in Montreal, Carleton University in Ottawa, and the University of Toronto, sponsored by the Quebec and Ontario Armenian Student Associations. Hovannisian then traveled to the Catholicosate of Cilicia in Lebanon to join scholars from around the world and a delegation from Artsakh led by President Bako Sahakyan in an intense three-day Armenian-language conference on the Republic. During the concluding session, His Holiness Aram I bestowed on Hovannisian and Lebanese Armenian educator, editor, and historian Yervant Pamboukian the title and medal of “Prince of Cilicia.”

In April, Richard Hovannisian was at the American University of Armenia for a three-lecture filmed series on the Republic, organized by AUA and the Armenian General Benevolent Union. The same month, he was honored, along with the Shoah Foundation, by the Los Angeles City Council (Paul Krikorian) and by the California State Legislature in Sacramento (Adrin Nazarian, Laura Friedman, Scott Wiener, Scott Wilk, Anthony Portantino, and others) for his scholarship, advocacy, and civic activities.

In early May, Hovannisian was honored during centenary conferences at California State University, Northridge, and at Columbia University in New York, under the auspices of Armenian Revolutionary Federation, National Association for Armenian Studies and Research,

Armenian Review, and the host institutions. There, he reflected on his fifty years of research and study of the First Republic. Later that month, Hovannisian delivered a keynote address at the state-sponsored centennial conference held in the Armenian Academy of Sciences in Yerevan.

Richard Hovannisian also traveled to Tbilisi, Georgia in May to discuss with Professor Stephen Jones of Mount Holyoke College the centenary of the Democratic Republic of Georgia, as well as Armenian-Georgian relations, in a program sponsored by the rector of Ilia State University and organized by upcoming scholar Beka Kobakhidze. At the end of June, he returned to Tbilisi for a week-long conference and summer school on Georgia and the Caucasian republics, held at the Ivane Javakhashvili State University, Georgian National Museum, and Georgian National Archives. In each of his trips to Yerevan and Tbilisi, Hovannisian gave a number of television, radio, podcast, and newspaper interviews.

During his intervals back in Los Angeles, Hovannisian continued with his brisk schedule by making presentations on the Armenian Genocide to social studies teachers of the Glendale and La Crescenta school districts and subsequently to all principals of the Glendale Unified School District. In addition, he led a workshop of the Facing History and Ourselves Foundation and placed the Armenian Genocide in historical and ethical contexts in a program sponsored by the Friends of the Whittier Public Library, whose featured book this year was Aline Ohanesian’s *Orhan’s Inheritance*.

Richard Hovannisian is currently working with the Shoah Foundation on the integration of his large oral history collection of Armenian survivor testimonies into the Shoah archives and website.

History and Present of Armenian-German Relations Discussed in Berlin

BERLIN — On July 4, the Initiatives for Development of Armenia (IDeA) Foundation and the Global Perspectives Initiative organized a joint event in Berlin, which focused on the discussion of the history and present of Armenian-German relations.

IDeA noted that a number of honorable guests, including members of the German Bundestag, representatives of the Armenian Embassy in Berlin as well as German intellectuals, cultural and diplomatic figures attended the discussion.

The discussion was held within the framework of the Armenian chapter of “Hello World” exhibition opened at Museum Hamburger Bahnhof.

At the opening session, co-founders of the IDeA Foundation Ruben Vardanyan and Veronika Zonabend welcomed the guests and highlighted the importance of such events and discussions for strengthening and expanding Armenian-German relations in the field of education and culture.

According to Veronika Zonabend, Dilijan Intercultural Exchange project, which was implemented as part of the Civil Society Cooperation program, funded by the Federal Foreign Office of Germany, with the support of the Initiatives for Development of Armenia (IDeA) Foundation, demonstrated intensive networks between Armenian and German artists and societies at large. In her opinion, the outcomes of the project may give a new breath to restoring and enhancing cultural experiences between Armenia and Germany.

“We have witnessed a very open-minded and deep discussion today. The fact that the event has taken place in the building of museum shows a new role and new way of art and museums in the current world. The role of such events is to open new horizons and make both sides aware of our cultural heritage and generally each other. Culture is the best way to learn about each other without losing your own identity. I believe that the event helped us to better understand each other, interact with each other,” Veronika Zonabend said.

CEO of IDeA Foundation Rafi Baghdjian communicated IDeA’s cultural vision to the German audience

and presented the foundation’s projects that are aimed at preserving national identity and cultural heritage, such as the Tatev Revival Project, Dilijan Arts Observatory, Shushi Mosque restoration. Ambassador of Armenia to Germany Ashot Smbatyan was among the distinguished guests of the event.

“We welcome this initiative, yet another demonstration of friendly relations between Armenia and Germany. I would like to express my deepest gratitude to the organizers and participants of the initiative, who have enabled us to touch upon the dynamically developing cooperation between our two nations with great history,” Ashot Smbatyan said.

Cem Özdemir, Member of the German Parliament, and Wolfgang Huber, former Chairperson of the Council of the Evangelical Church of Germany, were the discussion panelists and key speakers. They expressed their views on Armenian-German relations and their recent common history.

“I think one of the turning points was when Germany recognized the Genocide towards Armenians and other Eastern Christians that used to live in Ottoman Empire. I think that moment was crucial for us to start new relations between Armenia and Germany. When we look on today’s Armenia we see a very strong civil society and it is really something to admire. And I think Europe and particularly Germany should play more important role that Armenia become full democracy,” Cem Özdemir remarked.

After the discussion, the guests had a guided tour through the Armenian part of “Hello World” exhibition at Museum Hamburger Bahnhof. The chapter displayed the results of the Dilijan Intercultural Exchange project. The origins of the project build on the German-Armenian cultural and educational networks that have been in place over the course of the 20th century. In the 1960-70s, Dilijan was well-known as an international artists’ retreat hosting German architects, writers, filmmakers, and musicians.

The IDeA Foundation presented the outcomes of Dilijan Intercultural Exchange Project during a special event held at UWC Dilijan in December 2017.

Arrest Warrant Issued

Continued from page 2

reports in the Armenian press have said that he spent millions of dollars buying real estate in Europe and the United States.

A video of the search at Aleksandr Sarkisian’s apartment released by the National Security Service (NSS) on July 5 showed large sums of money, expensive watches and artworks, nu-

merous gold coins, and pieces of jewelry found there. The NSS said the legality of the items is being checked as part of a criminal investigation.

Speaking to RFE/RL’s Armenian service (Azatutyun.am) on Friday, Armenian Prime Minister Nikol Pashinian denied the “political” nature of the cases against Sarkisian family members, saying that they are being pursued on their legal merits.

Journal of the Society for Armenian Studies releases Volume 26

FRESNO -- The Society for Armenian Studies announces the release of Volume 26 (2017) of the *Journal of the Society for Armenian Studies (JSAS)*, edited by Dr. Sergio La Porta. *JSAS* Volume 26 includes four articles, eight communications, and two book reviews.

The articles in this issue address topics in Armenian religious practice, philology, the Armenian Genocide, contemporary literature and the transmission of traumatic memory.

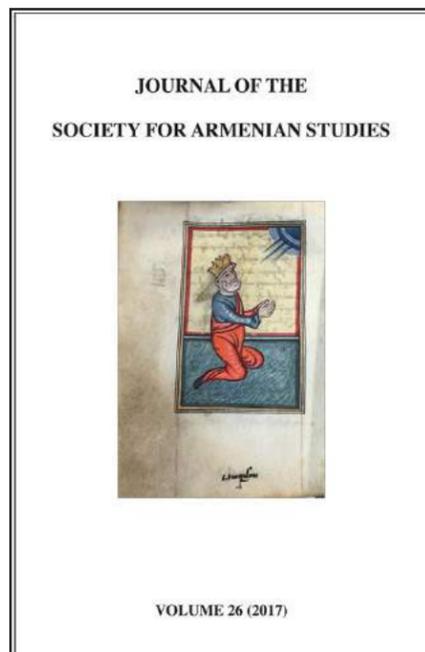
The volume begins with a study by J. Russell that takes a detailed look at the prayer or oath attributed to the sect of the Arewordik', or Children of the Sun, in Armenian sources. Although there is no evidence that the Arewordik' were Christians converts who continued to practice pre-Christian Zoroastrian faith in secret, Russell brings forth analogues with such communities to evoke the type of society in which incantations such as the one above circulated.

Russell's article is followed by K. Bardakjian's examination of the development of the origin of the title *amira* among Armenians in the Ottoman Empire. The study shows that the term began to circulate in Armenian around 1750, as the first attested occurrences of it appear in 1758. Finally, the paper examines tensions between this rising class of self-made men and the Ottoman Armenian ecclesiastical leadership.

H. Marutyan extracts contemporary discussions of incidents documented during the Armenian Genocide often interpreted as "rescues," from the domain of an *a priori* denialist and propagandistic "just memory" formulations. Instead, it brings them into conversation with the principles set forth by the Institute of the "Righteous among the Nations" of the Yad Vashem Holocaust Museum. It is an attempt, therefore, to clarify the issue of "rescue" so that it may be prevented from being manipulated for political purposes.

Finally, H. Makhdomian uses Patricia Sarrafian Ward's *The Bullet Collection* (2003) as a case study to complicate postmemory. She argues that the novel calls for a more nuanced theoretical framework attuned to the intergenerational transmission of memories of exilic experiences, such as gazing back towards a lost home or homeland and establishing new transnational communities.

In addition to these articles, vol. 26 contains eight communications that address a broad range of Armenological topics. The first communication by M. Stone explores what he terms the "ornamented Bible" in Armenian, that is, the way in which the Bible was retold and taught through stories and interpretative traditions. Following that, A. Maghalyan publishes with an English translation the list of Catholicoi of the Aluank'(Caucasian Albanians) from Matenadaran ms. 2561 (1664 CE), while E. CreMeens brings to light an unpublished Psalter and its illuminations from the library of the Armenian Museum of America. A. Sanjian then compares the prices and price fluctuations of Armenian newspapers published between 1918-1920. A. Arslanian's communication looks at British policy towards

the Armenians and other minorities in the Middle East during WWI and its immediate aftermath. Y. Tchekhanovets and Fr. P. Berjekian share excerpts from a report on excavations from the St. James Cathedral in Jerusalem in the 1950's originally compiled by Bishop Shnorh' Kaloustian.

The final two communications address issues involving Armenian diasporan travel to Anatolia and Western Armenia. C. Bertram presents the case of Armenian-American "pilgrims" who travel to the area of the Six Ottoman Armenian Provinces to visit specific villages of their ancestors and bring with them the traditional village music that they learned in the diaspora. In their qualitative study, M. Manoogian and A. Bakalian examine the motivations, actions, and outcomes of diasporan travel by focussing on the intergenerational transmissions in Armenian families as expressed in post-trip narratives of travelers to Anatolia.

As part of making *JSAS* more visible in the national and international academic arena the Executive Council of the Society for Armenian Studies in consultation with the Editor of the *Journal for the Society of Armenian Studies* has taken a couple of important steps which include submitting the *Journal* to a professional academic press and appointing distinguished scholars on its Advisory and Editorial boards. Society for Armenian Studies President, Bedross Der Matossian (University of Nebraska-Lincoln) commented: "We believe that doing so will make *JSAS* more accessible to the academic community at large and ensure that will have a greater impact on our scholarly disciplines. We are certain that the *Journal* will benefit from the expertise of the new boards and elevate its level to meet the highest academic standards."

Sergio La Porta, California State University, Fresno continues as the Editor and the new Book Review Editor is Michael Pifer, University of Michigan, Ann Arbor.

The *Journal of the Society for Armenian Studies* is a peer-reviewed journal and is published annually by the SAS. Copies of the latest volume, and back issues, are available by contacting the SAS Secretariat at 559-278-2669 or by email at barlowd@csufresno.edu. Copies may also be ordered online at societyforarmenianstudies.com.

Creative Armenia and AGBU Launch Fellowships to Champion Innovative Talents

Creative Armenia and the Armenian General Benevolent Union (AGBU) are delighted to announce the launch of the Creative Armenia-AGBU Fellowships, which will discover, nourish and promote creative talents across the arts. Through a year-long program of funding, mentorship and tailored promotion strategies, Creative Armenia and AGBU will empower innovative artists to achieve a career breakthrough, both locally and globally.

"As a nation, we take great pride in a heritage of visionary writers, musicians, filmmakers, and artists. But what are we actually doing to discover and empower our future creative visionaries?" said filmmaker and writer Garin Hovannisian, founding director of Creative Armenia. "The Creative Armenia-AGBU Fellowships are our answer to this question."

The Fellowships represent the first collaboration of AGBU and Creative Armenia, which entered into a strategic partnership in May. Creative Armenia, a global arts foundation for the Armenian people, pursues a mandate to discover, develop, promote, and produce innovative talent. A trusted bedrock of the Armenian diaspora, AGBU has been creating opportunities for Armenian artists for decades to extend their education and showcase their talents to diverse audiences across the globe. The organization formalized its support for the arts with the establishment of the Performing Arts De-

partments in the United States (in 2012) and France (in 2016).

"The synergy of this partnership opens up unprecedented opportunities for artists to expand their reach and make their work known locally and internationally," said producer Eric Esrailian, who is a member of the AGBU Central Board and a founding member of Creative Armenia's Board of Advisors. "This fellowship will help advance Armenian arts and culture on the global stage."

The Creative Armenia-AGBU Fellowships are open to innovative talents in all creative fields—including film, music, literature, visual arts, theater, design, and photography. During the course of one year, fellows will gain access to industry connections and tailored strategies to develop, pitch and promote their projects through one-on-one mentorship meetings and workshops. A \$5,000 grant will also be provided. The fellowships are open to artists of Armenian origin and those who have a demonstrated interest in Armenian culture. The presence of fellows in Armenia is not required.

Applications are accepted now through September 15 on creativearmenia.org/fellowships and agbu.org/creativearmenia.

For inquiries, please contact Alec Mouhibian at alec@creativearmenia.org and Hayk Arsenyan at harsenyan@agbu.org.

Armenian Government Recovered

Continued from page 1

government's tax revenue will be "substantially higher than planned" this year. It rose by more than 7 percent in 2017.

Pashinian said on Tuesday that the unpaid taxes detected by the law-enforcement authorities will be added to Armenia's 2018 state budget. In particular, he said, the government will allocate 10 billion drams (\$21 million) in additional subsidies to impoverished communities outside Yerevan.

The premier also stressed: "This figure [\$42 million] doesn't include illegal enrichment and embezzlement cases and cases involving other corrupt practices, which are also extremely large in scale. This process will definitely continue, and we will recover very serious sums and reverse damage inflicted on the state."

The most high-profile probes of "illegal enrichment" launched to date

involve former President Serzh Sarkisian's former chief bodyguard, Vachagan Ghazarian, and brother Levon.

Ghazarian was arrested late last month after the NSS confiscated more than \$2 million worth of cash from him. According to the NSS, he claimed to have "forgotten" to add this and other money to his official income declarations.

Around the same time, the SRC discovered documents showing that Levon Sarkisian and his two children hold nearly \$7 million in an Armenian bank. Sarkisian and his daughter are now facing prosecution for their failure to disclose these sums to a state anti-corruption body.

An Armenian court issued an arrest warrant for Levon Sarkisian on Saturday. He has still not been arrested, however, suggesting that he may have fled the country.

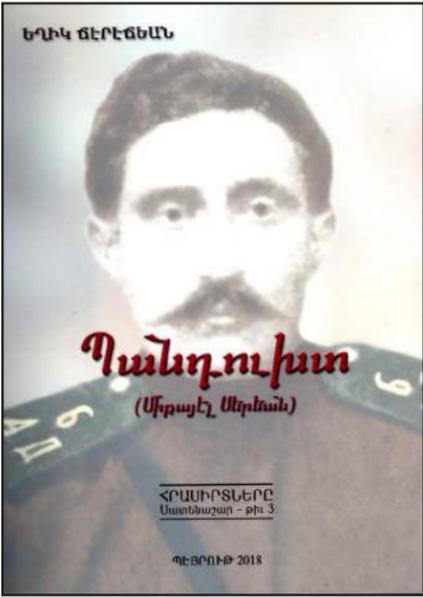
ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ ԾԻՇՏ ԺԱՄԱՆԱԿԻՆ ՅՐԱՊԱՐԱԿ ԻԶԱԾ ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ

ՓՐՈՖ. ՍՈՒՐԵՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ
(պատմ. գիտ. տոկոսոր)

Մարտի 21-23-ին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան կազմակերպած հայոց անկախութեան վերակերտման 100-ամեակին նուիրուած գիտաժողովի ընթացքում բացի բովանդակալից ու արժէքաւոր նորութիւններ պարունակող գեղուցումներից եւ դրանց շուրջ ծաւալուած ակտիւ քննարկումներից, մասնակից եղալ նաեւ մի շարք կարեւոր ու հետաքրքրական միջոցառումներ: Հանդիպեցի աշխարհի տարբեր անկիւններից ժամանած գործընկեր-բարեկամների, որոնց թուում էր նաեւ պէջրութեանակ հասարակական-քաղաքական գործիչ, հետազոտող-պատմաբան Եղիկ ձէրէճեանը: Մի հեղինակ, որը հետեւողականօրէն ընթերցողներին է ներկայացնում հայ ֆիդայի-«Հրասիրտները» ժամանակաշրջանն ու նրանց ապրած մաքառումներով լի կեանքն ու հերոսական գործունէութիւնը: Հեղինակ, որ արխիւներում ու մամուլում սփռուած փաստերի հիւլէներէնց ամբողջական կտաններ է հիւսում, շնորհալի գրչով ընթերցողին պարզեւում Մեծն Մուրադ, Ս. Վահագն, հիւս էլ՝ Պանդուխտ: Ինչպէս յաճախ է լինում, այս անգամ եւս բարեկամս առանց խօսքի, առանց որեւէ գովասանքի ակնկալիքի նուիրեց իր հերթական «Պանդուխտ» (Միքայէլ Սերեան) պատմագիտական ուսումնասիրութիւնը (տե՛ս ձէրէճեան Ե., «Պանդուխտ» (Միքայէլ Սերեան), ՀՐԱՍՈՒՐՏՆԵՐԸ մատենաշար - թիւ 3, Պէյրութ, 2018, 238 էջ):

Զերմ մակագրութեամբ այդ աշխատութիւնը տեւական ժամանակ է սեղանիս է: Վաղուց մէկ շնչով ընթերցեցի եմ, սակայն դրանից յետոյ էլ գրեթէ ամէն օր գրուցում եմ Պանդուխտի եւ նրան շրջապատող, նրան զինակից ու բարեկամ հերոսների հետ: Եւ շատ անգամ եմ ինքս ինձ հարց տուել՝ ովքե՞ր, ի՞նչ տեսակ մայրեր ծնեցին նրանց, այդ ի՞նչ կաթով նրանք սնուեցին, որ առիւծ դարձան...

Յաճախ դիպուածի կամ որեւէ անարդար իրադարձութեան հետեւանքով ոտքի ելած ֆիդայիների հատուածական պողոթիւները հետազոտում աստիճանաբար սկսեցին միաւորուել: Նրանք համախմբուած էին, քննարկում ու ծրագրում իրենց անելիքները: Արդիւնքում անհատական կամ միմեանցից առանձին-առանձին գործող խմբերն սկսեցին համագործակցել, իսկ կուսակցութիւնների ասպարէզ իջնելուց յետոյ՝ նաեւ կենտրոններից ղեկավարուել: Սկզբնական շրջանում նրանց այնքան էլ չէին հետաքրքրում զանազան գաղափարախօսական ուղղութիւններն ու կուսակցութիւնների ծրագրերը: Նրանք գիտութեամբ էին այն քաղաքական ուժին, որն առաջինն էր առաջարկում իր դրօշի ներքոյ պայքարել թուրք բռնատիրութեան ու քուրդ հրոսակների դէմ: Իսկ յետագայում արդէն աստիճանաբար նրանք ընդունում կամ մերժում էին այս կամ այն կուսակցութեան գաղափարախօսութիւնը եւ հաւատարմութեան երդում տալով մինչեւ վերջ կուսում այդ դրօշի ներքոյ:

Այդպիսի քաջակորով մարտիկներից էր հայ ազգային-ազատագրական պայքարի աննկուն գործիչ Պանդուխտը, որի ազգային-կուսակցական գործունէութեան եւ հայրենիքի սահմանների պաշտպանութեան համար մարտական երթի ամբողջական պատմութիւնն է վեր հանել հեղինակը: Պանդուխտին հայ հանրութիւնը ծանօթ է Ե. Զարեանի («Երկիր Նայիրի»), Ս. Դաշտենցի, Վ. Թոթովեցի, Ս. Խանգաղեանի, Բ. Ուլուբաբեանի եւ այլոց գեղարուեստական ստեղծագործութիւններից: Պանդուխտի մասին որոշ տեղեկութիւններ կան պատմական գիտութիւնների թեկնածուներ Յ. Թուրշեանի (տե՛ս Թուրշեան Յ., «Մարդարապատի Հերոսամարտը», Ե., 1969), Մ. Ստեփանեանի (տե՛ս Ստեփանեան Մ., «Կամաւորական Շարժումը եւ Սոցիալ-Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութիւնը», ԼՀԳ, թիւ 1 (158), 2004, էջ 158-166) եւ այլ պատմաբանների, ինչպէս նաեւ ՍԴ Հնչակեան Կուսակցութեան պատմութեանը նուիրուած այլ երկերում: Սակայն ամփոփ ու ամբողջական ուսումնասիրութիւն չկար, եւ Ե. ձէրէճեանի այս երկը եկաւ լրացնելու այդ բացը: Բացի դրանից, Ե. ձէրէճեանի այս աշխատութեան նշանակալի առանձնատկութիւնը Պանդուխտի կեանքի ու գործունէութեան նորայայտ էջերի ներկայացումն է:

Բուռն ու հարուստ է եղել Պանդուխտի կեանքը: Այդ մասին են վկայում նրա յաճախակի տեղափոխութիւնները Այսրկովկասից Բալկանեան երկրներ, Թուրքիայից հեռու ԱՄՆ ու Կանադա, ինչպէս նաեւ նրա անցած մարտական ուղին, որը ձգուած է Կարսից Սարիղամիշ, էրզրում ու Երզնկա, Ալեքսանդրապոլից Սարդարապատ ու Զանգեզուր:

Ամենայն բարեխղճութեամբ եւ նիւթի հրաշալի իմացութեամբ հեղինակը քայլ առ քայլ ներկայացնում է իր հերոսի անցած փառաւոր ուղին: Պանդուխտը (Միքայէլ Սերեան, Սեֆերեան) ծնուել է «Մշու դաշտի 109 հայկական գիւղերէն 83 տուն հաշուող Յունան գիւղը 1884-ին (տե՛ս ձէրէճեան Ե., նշ. աշխ., էջ 21): 1904 թ. թուրքական իշխանութիւնները յարձակուում ու ամբողջովին աւերում են Յունան գիւղը, կոտորում մեծ թուով բոլորովին անմեղ մարդկանց: Այդ իրողութիւնը տակնուվրայ է անում քսանամեայ Պանդուխտի հոգին եւ «չի բացառուիր,- գրում է հեղի-

նակը,- որ այդ ալ ըլլայ շարժառիթը, որ Պանդուխտ իր քայլերն ուղղէ դէպի Սասնոյ ֆետայական շարժումը՝ դէպի Անդրանիկ» (տե՛ս նոյն տեղում, էջ 23): Հեղինակի ներկայացմամբ՝ իր ողջ կեանքում Պանդուխտը հաւատարիմ մնաց իր ուխտին ու մեծ գորավարին: Իսկ վերջինս դրան փոխադարձում էր մեծ վստահութեամբ:

1905 թ. Այսրկովկասում գտնուող «Դաշնակցութեան ամենագործունեայ եւ նշանաւոր ու անձնագործ գործիչներից մէկը» (տե՛ս «Երիտասարդ Հայաստան», 29.07.1910)՝ Պանդուխտը, մեկնում է Բաքու եւ մասնակցում հայ-թաթարական կռիւներին: 1906 թ. էլ անցնում է Բուլղարիա՝ գինուորական կրթութիւն ստանալու: 1907 թ. նա հեռանում է ՀՅԴ-ից ու անդամագրուում ՄԴՀ Կուսակցութեանը եւ մինչեւ կեանքի վերջ հաւատարիմ մնում նրան: Մանրամասն քննարկելով ՀՅԴ-ից հեռանալու խնդիրը՝ հեղինակը եզրակացնում է, որ դրա պատճառ կարող էր լինել այդ կուսակցութեան Երիտթուրքերի հետ սկսած սիրախաղը մերժելու հանգամանքը:

Հնչակեանները բարձր են գնահատում Պարտիզակում, Ազաբազարում եւ այլուր Պանդուխտի ծաւալած գործունէութիւնը եւ 1909 թ. Նիւ Եորքում նրան նշանակում ՄԴՀ «շրջիկ գործիչ», որն այդ պաշտօնում, իր տուած դասախօսութիւններով եւ գինուորական դասընթացներով, իրեն փայլուն է դրսեւորում:

Պանդուխտի կեանքի իմաստահարուստ յաջորդ շրջանը վերաբերում է Առաջին Աշխարհամարտի տարիներին սկսուած կամաւորական շարժմանը նրա ակտիւ մասնակցութեամբ: Հեղինակն ամենայն բժանդրութեամբ շարադրելով յայտնի է նորայայտ փաստերը նշում է, որ ՄԴՀ Գործադիր Յանձնախմբի կողմից նշանակուելով կամաւորական աշխատանքների կազմակերպման պատասխանատու, 1915 թ. յունուարի 30-ին 6-րդ Հնչակեան կամաւորական ջոկատի կազմում մեկնում է ռազմաճակատ եւ քիչ անց, լեզենդար Հայկ Բժշկեանի (Գայ) Աստրախան մեկնելուց յետոյ, գլխաւորում է այն:

Կռիւներում թրծուած Պանդուխտը, 1917 թ. բոլշեւիկեան չեղաշրջումից յետոյ, նշանակուում է Անդրանիկի գլխաւորած նորաստեղծ Արեւմտահայ Երկրապահ Զօրամասի հարկրապետ: Պանդուխտն ակտիւ գործունէութիւն է ծաւալում յատկապէս 1918 թ. սկզբին էրզրում-Սարիղամիշ հատուածում: Ուստի պատահական չէր, որ էրզրումի պաշտպանութեան շրջանակներում Անդրանիկը հենց Պանդուխտին է վստահում Սարիղամիշի զինապահեստների պահպանութեան եւ թիկունք տեղափոխելու կարեւորագոյն առաքելութիւնը: Այնուհետեւ յանձնարարութիւնները փայլուն կատարած Պանդուխտը մտնում է Անդրանիկի Առանձին Հարուածող Զօրամաս եւ մինչեւ ապրիլի կէսերը մասնակցում ռազմական գործողութիւններին:

Պանդուխտի գինուորական տաղանդը դրսեւորուում է յատկապէս Սարդարապատի ճակատամարտի ժամանակ: Միանալով Սառնաղբերի գոյամարտի կազմակերպիչներին, 1918 թ. մայիսի 16-ից սկսած, Պանդուխտն իր հեծեալ ջոկատով, փաստօրէն, գլխաւորում է այդ հերոսական ինքնապաշտպանութիւնը: Նոյնիսկ ժլատ տեղե-

կութիւնները խօսում են այն մասին, որ նա իր անձնագործ հմտութեամբ մշտապէս եղել է երեւանեան գորախմբի հրամանատար գեներալ Սիլիկեանի ու շարադրութեան կենտրոնում եւ հենց նրա գիտութեամբ է գլխաւորել Շիրակի գոյապայքարի այդ հերոսական ու յաղթական արարը:

Ե. ձէրէճեանն անթաքոյց հպարտութեամբ է ներկայացնում այն իրողութիւնը, որ իր կուսակից Պանդուխտի հեծեալագունն է միացել Խզնաուզի ջոկատին եւ մասնակցել թշնամու թիկունքից հարուածելու վճռական գործողութեանը: Ինչպէս նաեւ այն, որ նրա գլխաւորած հեծեալներն առաջինը թրամարտի մէջ մտան Չիմնի Ղուամ ամրացած թշնամու հետ եւ վճռական ու շեշտակի հարուածով փախուստի մատնեցին նրան եւ քչեցին Արաքսից այն կողմ:

Հեղինակը մեծ ջանքեր գործադրելով եւ տարբեր աղբիւրներ պեղելով կարողացել է ընթերցողին ներկայացնել նաեւ պայքարի բովում հերոսացած Պանդուխտի կեանքի վերջին հատուածը: Ե. ձէրէճեանը նշում է, որ 1918 թ. վերջին Պանդուխտը կրկին միանում է իր պաշտելի գորավարին՝ Անդրանիկին եւ Գորիսում մասնակցում է Զանգեզուրի թուրք-թաթարական խռովութիւնների ճնշմանը: Նա յատկապէս աչքի է ընկնում Գնդեվազում, ապա Մեղրիում: Ազատագրելով շուրջ տասը գիւղ՝ փորձում է մտնել Օրդուբազ եւ Ագուլիսը միացնել Մեղրիին:

Ազատագրական պայքարի աննկուն մարտիկն Անդրանիկի Հայաստանից հեռանալուց յետոյ փոքրաթիւ գորախմբով մեկնում է Սարիղամիշ, որի նուիրեալ պաշտպաններից մէկն էր եղել կարճ ժամանակ առաջ: Նրա նպատակն էր առաջին իսկ յարմար առիթի դէպքում մեկնել հայրենի Մուշ ու Սասուն: Այստեղ էլ նա վախճանուում է... «աչքը Մուշի ճանապարհին» (տե՛ս նոյն տեղում, էջ 217):

Աշխատութեան վերջին մասում հեղինակը վկայակոչելով տարբեր փաստեր ու վկայութիւններ՝ փորձում է լոյս սփռել Պանդուխտի մահուան հանգամանքների վրայ: Նշելով տիֆի, թունաւորման եւ այլ պատճառներ եւ ակնյայտօրէն ձեռնպահ մնալով դրանցից որեւէ մէկը լիովին ապացուցուած համարելուց, հեղինակը՝ պատճառաբանելով փաստերի անբաւարար լինելու հանգամանքը, խուսափում է վերջնական տեսակէտ յայտնելուց, դա թողնելով զալիք սերնդի ուսումնասիրողներին: Սակայն ցաւ ու ափսոսանք է զգացում հեղինակի տողարանքներում, որ իր ողջ կեանքը հայրենիքին նուիրուած հերոսն իր մահկանացուն կնքել է անյայտութեան մէջ, շարժանանալով որեւէ մեծարման ու գնահատանքի: Իսկ մահից յետոյ նոյնիսկ անյայտ է մնում նրա աճիւնի գտնուելու վայրը: Իսկապէս ցաւալի իրողութիւն:

Հեղինակի խօսքը համոզիչ է եւ փաստարկուած: Թուրքական իշխանութիւնների կողմից մշտապէս հետապնդուող, ազատագրական պայքարի մարտիկ, օտար ափերում թափառող, թէ կուսակցական գործիչ-քարոզիչ, խորունկ հաւատով եւ անմնացորդ նուիրումով Պանդուխտն իր ողջ կեանքը նուիրաբերեց սեփական ժողովրդի փրկութեան սրբազան գործին՝ դառնալով հայ իրականութեան մէջ այն

ՀԷՔԵԱԹԱՆՍԱՆ ԴԵՊՔ ՄԸ ԱՆՅԵԱԼԵՆ ԱՅՍՕՐ՝ ԱՆԵՐԵԻԱԿԱՅԵԼԻ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Է .. ԵՂԵՐ...

ԶԱՐՄԻՆԵ ՊՕՂՈՍԵԱՆ

Ամառնային այս տաք օրերուն հետ աւելի եւս կը տաքնամ: Կարծես արեան ճնշումն կը կրկնապատկուի մեր հայրենի լուրերը կարդալով: Գաղթականութենէն վերապրած մեր խեղճ մեծ մայրերն ու մայրերը ինչպէս կը դաստիարակէին մեզ որ մեր ընտանիքին ու ազգին պատիւը բարձր պահենք:

Արթուն պահակի պէս մեր գլխուն էին: Չըլլայ թէ վատ արարքի մէջ գտնուինք, կամ նոյնիսկ մեր միտքէն իսկ չանցնէինք...

«Ձուի գող՝ Ձիու գող»-ի պատմութիւնը որքան յաճախ լսուած է մեր մեծերէն: Հապա կախաղանի պարանը վզին օրօրուող որդի... որ իր վերջին փափաքը կը խնդրէ.. եւ երբ իր մայրը կու գայ «լեզուդ դուրս հանէ որ համբուրեմ» կ'ըսէ եւ այնպէս մը կը խածնէ որ... մօրը լեզուն կտորը գետին կ'իջնայ, արիւնլուաչ ձգելով կ'ինը: Այն Լեզուն որ իր գաւկին չէր կրկնած մեր հին հայկական բարոյագիտութիւն ուսուցանող «Ձուի գող՝ Ձիու գող» առածը երբ տղեկը դրացիին պարտէզէն ձու կը գողնար:

Եթէ մանկութեանս շրջանին այդ արիւնլուաչ մօր եւ կախաղանէն կախուող կապտացած երիտասարդին տեսքը մղձաւանջի պէս աչքիս առջեւ կը պատկերանար, այս օրերուն լսածներուս համաձայն քանի-քանի մայրերու լեզուն պէտք էր կտրուէր այդ չխօսող ու չդաստիարակող ծնողներուն գաւակները կախաղանէ չբարձրացած: Այսօր - ոչ միայն անհաւատալիին սահմանները անցած են լուրերը, այլ եւ գարհուրելիօրէն ամօթալի է, նոյնիսկ լոկ անդրադառնալ թէ անոնք նոյն ժողովուրդին կը պատկանին... հայրենակից են

անասնային ախորժակով ոչ մէկ անասունի ցեղին պատկանողներ են պարզապէս: Կը յիշեմ ինչպէս Հայ դպրոցի տնօրէնութեանս օրերուն մեր տասը-տասնամեկ տարեկան վեցերորդ դասարանի աշակերտները իրենց տարեվերջի աւարտական պտոյտին համար սէնթ առ սէնթ, տոլար առ տոլար հաւաքած դրամը -որ հարիւրի իսկ չէր հասած- առանց իմ թելադրութեանս իսկ եկան եւ ուզեցին նուիրել Հայաստանի Ֆոնտին:

Այսպէս ամէն տարի համահայկական նուիրահաւաքը կը կատարուէր ինչ-ինչ գոհաբերութիւններով հայ համայնքներէն քիչ մը ամէն տեղ իրենց լուծանքով, Հայրենիքի համար դրամահաւաքի զօրակոչի կ'ենթարկուէինք բոլորս:

Երբ այս օրերու լուրերը կը կարդամ .. քիչ մըն ալ յանցաւոր կը զգամ կարծես, որ օրին լուսարձակի տակ չէի առած գոնէ տասնամեակ մը առաջ պատահած- ապրուած դէպք մը:

Հէքիթային գուգադիպութեան մը պատմութիւնն է որ պիտի պատմեմ:

Ամուսնոյս եւ իմ դպրոցական արձակուրդիս ամէնէն յարմար ժամանակը Յուլիսի առաջին երկու շաբաթը յատկացնել էր շրջապատոյտի մը: Այսինքն՝ երկու օրու անպայման նոր տեղ մը երթալու, մեր առօրեայէն լրիւ անջատուելու համար:

Այդ տարին մեր որոշումը

Ալաքա երթալ էր:

Ալաքայի մշակոյթին, հսկայական ծառերու բունին վրայ արուեստի հրաշալի տարբերակները, ազգային-ընտանեկան պատմութիւն պատկերող սիւները տեսնելու, սառցակոյտերուն իւրայատուկ կապոյտով հիանալու եւ մանաւանդ՝ ամէնէն թարմ սալմոնի խորովածը ճաշակելու:

Նաւուն վրայ խանդավառութեամբ կը մասնակցէինք տարբեր խաղերու եւ մանաւանդ՝ տեսակաւոր ելոյթներու: Կը փորձէինք մեր կարելին ընել օգտուելու տրամադրելի խաղերէն: Ամուսինս կը սիրէր մասնակցիլ նաեւ գիշերները միայն տրամադրելի թղթախաղին: Յերեկին ալ «պինկօյի» միասնաբար կը մասնակցէինք: Օր մը շարքի անցած կը սպասէինք մեր մտաւորի տոմար առնելու, սեղանին ետին կեցած սպիտակամորթ եւ խարտեաշ, գրաւիչ եւրոպացի երիտասարդուհին ականջ դնելով մեր իրարու հետ խօսակցութեան հարցուց անգլերէնով-

- Ար եու սքիքինկ Արմինեը... Հայերէն կը խօսիք..

- Այո՛.. ըսաւ ամուսինս գարմացած..

- Ես ալ մէջ մտնելով ըսի - ինչէ՞ն գիտես որ այս լեզուն Հայերէն է..

- Ես Երեւան աշխատած եմ ժամանակի մը համար.. պատասխանեց անգլերէն..

Չեմ կրնար խօսիլ, բայց քիչ մը կը հասկնամ..

Մեր խօսակցութիւնը ընդհատուեցաւ: Ծարքը չէինք կրնար աւելի երկար պահել մեր ետեւը շարքի կեցած անհամբերներ կային:

Մեր առօրեան շարունակուեցաւ: Հանելուկ էր մեզի համար թէ այս աղջիկը ուրկէ՞ ո՛ր Հայաստան գտնուած էր աշխատելու, երբ տեղացիները կը զանգատին թէ - «գործ չկայ, հարկայիններէն ազատուած չկայ, տգործ կ'ի պէս մեր արիւնը ծծում են... եւլն» եւ նման պատճառներով երկրէն հեռանալու...

Կը կարծէինք որ ...արդեօք ծուլութիւնն է որ կը խօսեցնէր մեր հայրենակիցները անգործութեան մասին եւ «մահանաներ»- պատճառաբանութեան ձեւեր էին որ արտասահմանցիներէն աւելի շատ եւ շուտ-շուտ նպաստ ստանան:

Ամուսինս ըսաւ այդ աղջիկը մէջ մըն ալ տեսնէինք թէ ինչ պայմաններով Հայաստան աշխատելու գացեր է: Որպէս նաև վրայ աշխատողներ միշտ իրենց հերթապահութիւնը կը փոխուէր. . ցերեկային խաղերէն գազինօ, կամ այլեւայլ յայտագիրներու կ'երթային:

Մի քանի օր ետք երբ նաև հանգիստ մը հասանք, արտօսութիւն ունէինք մեր ուզած տեղերը երթալու: Երբ գեղեցիկ խնամուած պարտէզներուն մէջ քալելէն յոգնեցանք, տաքն ալ նեղացողցիչ դառնալ սկսաւ.. մօտակայ շուկայ մը մտանք - ամերիկեան կեանքի յատուկ «Mall» մը, գովանալու եւ քաղաքի բնիկներուն ծանօթանալու: Խանութ մը մտանք, ինչ տեսնենք, նախկին Երեւանաբնակ մեր գեղեցիկուհի Եւրոպացիին հոն էր:

Այս անգամ հետաքրքրութիւնս չէի կրնար զսպել: Ինք ալ կարծես խօսակից կը փնտռէր... սովորական

բարեւի փոխանակութենէն ետք ըսի - Do you mind to tell us what was your experience like in Armenia - was it your choice to go there? - Կ'ուզէիք մեզի պատմել թէ ինչ էր Երեւանի մէջ աշխատանքի երթալու տպաւորութիւնդ - փորձառութիւնդ... դուք ուզեցիք հոն երթալ... Կարծես թէ առիթի կը սպասէր գաղտնիքի պէս իր երեւանեան ապրած օրերու փորձառութիւնը մէկու մը պատմելու ... իր մէջ կուտակուած գարմանքը ուրիշին փոխանցելու:

Եւ սկսաւ պատմութիւնը..... «Մեզի՛ արեւելեան Եւրոպայի երիտասարդներուս գործի ընտրութիւններէն գլխաւորը, եւ լաւ վճարուողը քաղինոններու մէջ աշխատանքն է: Հայաստանը փոքրիկ երկիր ըլլալուն ես ըսի որ հոն կ'երթամ: Յատուկ դասընթացքի մը հետեւէլէն եւ պայմաններուն ծանօթանալէն ետք գացի:

Չէի գիտեր որ հոն այսքան մեծահարուստներ կան... մինչեւ հիմա ուր որ աշխատած եմ՝ չեմ հանդիպած այնպիսի տղամարդոց որ այսքան մեծ գումարներով «Պէթկրազ» ընեն (ԳՐԱՋ ըսել կ'ուզէր..) .. այն ալ տեղական դրամով չէր.. ԵՌԻՐՈՅՈՎ էր... այս մարդիկը ինչքան հարուստ են.. կ'ըսէինք մենք մեզի մի քանի աղջիկներով: Չէինք գիտեր ովքեր էին, հեռատեսիլ դիտել արգիլուած էր մեզի- եւ մի քանի ամիսը անգամ մը մեզի կը փոխէին որ նոյն դէմքերը չտեսնենք: Տուն վերադառնալէս ետք երբ մեր երկրին մէջ լուրերը կը դիտէի, այդ դէմքերէն շատեր աչքիս առջեւէն տողանցել սկսան .. Հայաստանի կառավարութեան մեծ-մեծ պաշտօնեաներու դէմքեր էին...»:

Խեղճ աղջիկը ուրախ էր որ լաւ վճարուած էր, Հայաստանի մէջ հարուստ մարդիկ կան, որոնք ոչ միայն կրնան մեծ գումարներով «կրազ» ընել այլ բաւական առատաձեռն «թիփ»եր ալ տալ...

Է՛հ.. Աղջիկը պատմութիւնը վերջացնելէ ետք «Ժամանակս եկաւ, ես ձեզմէ առաջ պէտք է նաև ունենայիք ըլլամ» - ըսաւ... ու անհետացաւ:

Մենք երկուքով իր պատմութեան ազդեցութեան տակ քարացած մնացած՝ իրարու երես նայեցանք ... Աչքիս առաջ կրկին տողանցել

սկսան մեր աշակերտներուն խմորեղէն ծախելով իրար քով դրուած աղքատիկ գումարը. ո՛վ գիտէ այդ աղջկան թիփը աւելի մեծ թիւ էր քան մեր աշակերտներուն նուէրները..

Հապա մեր ոչ Հայ բարեկամներուն առատաձեռն նուէրները, այրի կիներուն լուծանքը, աշակերտներուն սրտէն բխող բանակի գինուորներուն գրուած նամակները, դպրոցականներուն համար դպրոցի պայուսակները լեցնող գրե-նական պիտոյքները, սահմանի գինուորներուն համար հիւսուած տաքուկ գուլպանները. . .

Այդ բոլորը թղթախաղի սեղանին Մէկ նիստով մխտոկ գումարներ ըլլալէն տեղեակ չէինք .. լսելէն ետք ալ.. չհաւատացինք անգամ.. երիտասարդ աղջկան խանդավառ օրերու երեւակայութեան վերագրեցինք.. չուզեցինք ալ տարածել .. ամօթ էր մեր հայրենի աւագանիին մասին նման լուրեր տարածելը.....

Ասկէ ետք մեր աշակերտները ինչ հպարտութեամբ շարել պիտի տանք ողջունելու մեր հայրենիքը անխնայ կողոպտող կարգ մը «Աւագանիներ»ը, երբ անոնք որոշեն ժամանել Նիւ Եորքի կամ Նիւ ձըրզիի օդակայանը:

Տասնամեակ մը առաջ երիտասարդուհիին հէքեաթ թուացող պատմութիւնը այսօր ապտակի հարուածներով կը ցնցէ ողջ աշխարհի հայութեան ողջ էութիւնը:

Խաղաղ յեղափոխութեան շնորհիւ անհաւաստիկ այսօր լուսարձակի տակ կը բացայայտուէր այն փտութիւնը, որ քանի մը տասնամեակէ կը կրծոտէր մեր ժողովուրդին կեանքը:

Ալաքայի «Totem Pole-թՕ-ԴէՄ Սիւններ» ընտանիքներու եւ ազգային ժառանգութեան պատմութիւնը կը պատկերեն: Ալաքայի արուեստագէտները կը գատեն այնպիսի ծառերու բունները, որոնք կրնան դիմանալ ժամանակի մաշտունին եւ փայտի որդերու կրծոտումներուն:

Հայաստանի կարգ մը աւագանիին հոգիները ինչ նիւթէ շինուած են, որ այսքան կարճ ժամանակի մէջ փտութիւնը ոչնչացուցած է ամէն տեսակի զգացում իրենց մէջ:

Մեր կրնանք թաղել այս աստիճանի փտածութիւնը:

VA Print Media

Book Printing • Hard Covers • Year Books
Restoration of Old Books & Bibles

Նոր Գիրքերու Տպագրութեան Եւ
Հին Գիրքերու Նորոգութեան Համար
Հեռաձայնել՝ ՎԱՀԷ ԱՋԱՊԱՀԵԱՆԻՆ

Vahe Atchabahian
1743 E. Elizabeth St. • Pasadena, CA 91104
Tel: 626-793-6220 • Cell: 626-354-5924
vamedia@yahoo.com • www.vaprintmedia.com

CREATIVE ARMENIA-Ն ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ՆԱԽԱԶԵՌՆԱԾ ԵՆ ՆՈՐԱՐԱՐ ՏԱՂԱՆԴԱԲՈՐ ԱՐՈՒԵՍԱԳԵՏՆԵՐՈՒՆ ՕԺԱՆԴԱԿՈՂ ԾՐԱԳԻՐ

Creative Armenia-ն եւ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւնը (ՀԲԸՄ) յայտարարում են «Creative Armenia - AGBU» Fellowship-երի մեկնարկը, որոնք կօգնեն բացառապէս ու աշակերտ արուեստի տարբեր ոլորտներում գործող ստեղծարար տաղանդաւոր արուեստագէտներին, ինչպէս նաեւ կը նպաստեն նրանց առաջ-

աշխարհի տարբեր լսարանների առջեւ: Կազմակերպութիւնը հաստատագրել է իր աշակերտներին արուեստին ԱՄՆ-ում (2012թ.-ին) եւ Ֆրանսիայում (2016թ.-ին) կատարողական արուեստների բաժինների ստեղծմամբ:

«Այս համագործակցութիւնն անախարհէպ հնարաւորութիւններ է ստեղծում արուեստագէտներին

խաղացմանը: Ֆինանսաւորում, մենթորութիւն ու առաջխաղացման յատուկ ռազմավարութիւններ ներառող այս մէկամեայ ծրագրի միջոցով Creative Armenia-ն եւ ՀԲԸՄ-ն հնարաւորութիւն կընձեռեն նորարար արուեստագէտներին հասնելու ինչպէս տեղական, այնպէս էլ համաշխարհային ստեղծագործական վերելքի:

«Որպէս ազգ՝ մենք իրօք հպարտանում ենք մեր խորաթափանց գրողների, երաժիշտների, կինոգործիչների ու նկարիչների թողած ժառանգութիւնով: Բայց միեւնոյն ժամանակ ի՞նչ ենք մենք անում ապագայ ստեղծարար արուեստագէտների բացառապէս լուր և աշակերտութեամբ», - ասաց ռեժիսոր եւ սցենարիստ, Creative Armenia-ի հիմնադիր տնօրէն Կարին Յովհաննիսեանը: «Creative Armenia - AGBU Fellowship-երը մեր պատասխանն են այս հարցին»:

Այս ծրագիրը ՀԲԸՄ-ի եւ Creative Armenia-ի առաջին համագործակցութիւնն է: Կազմակերպութիւնների ռազմավարական գործընկերութեան մեկնարկը տրուել է Մայիս ամսին: Creative Armenia-ն մշակութային հիմնադրամ է հայ ժողովրդի համար, որը նպատակ ունի յայտնաբերել, զարգացնել ու խթանել ստեղծարար տաղանդաւոր արուեստագէտների արուեստի տարբեր ճիւղերում: Սփիւռեքահայութեան վատահոլութիւնը վայելող ՀԲԸՄ-ն տանամեակներ շարունակ հնարաւորութիւններ է ստեղծում հայ արուեստագէտների համար՝ շարունակելու կրթութիւնը եւ ցուցադրելու իրենց տաղանդն

համար՝ ընդլայնելու իրենց լսարանն ու ճանաչում ձեռք բերելու Հայաստանում եւ աշխարհում», - ասաց պրոդիւսեր էրիկ Իսրայէլեանը, ով ՀԲԸՄ-ի կենտրոնական խորհրդի անդամ է եւ Creative Armenia-ի խորհրդատուական խորհրդի հիմնադիր անդամ: «Այս fellowship-ը կօգնի խթանել հայկական արուեստն ու մշակոյթը համաշխարհային թատերաբեմում»:

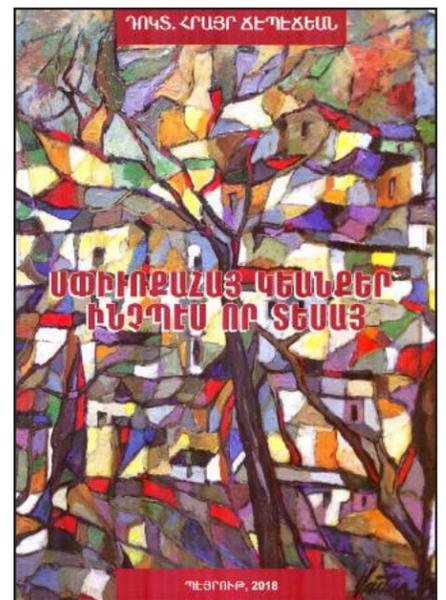
Creative Armenia - AGBU Fellowship-երը տրամադրուում են նորարար արուեստագէտներին ստեղծարար բոլոր ոլորտներից՝ ներառեալ կինոյի, երաժշտութեան, թրականութեան, կերպարուեստի, թատրոնի, դիզայնի եւ լուսանկարչութեան: Մէկ տարուայ ընթացքում մասնակիցները կունենան ոլորտի առաջատար մասնագէտների հետ կապեր հաստատելու հնարաւորութիւն, ինչպէս նաեւ մշակուած ռազմավարութիւն զարգացնելու, ներկայացնելու եւ խթանելու իրենց նախագծերը՝ մենթորների հետ անհատական հանդիպումների եւ աշխատաժողովների միջոցով: Նրանց կը տրամադրուի նաեւ 5,000 ԱՄՆ դոլար դրամաշնորհ: Fellowship-երին կարող են դիմել ազգութեամբ հայ արուեստագէտները, ինչպէս նաեւ նրանք, ովքեր մեծ հետաքրքրութիւն են ցուցաբերել հայկական մշակոյթի նկատմամբ: Մասնակիցների ներկայութիւնը Հայաստանում պարտադիր չէ:

Յայտերն ընդունում են մինչեւ Սեպտեմբերի 15-ը creativearmenia.org/fellowships եւ agbu.org/creativearmenia կայքէջերում:

ՆՈՐ ԳՐԲԵՐ

«ՍՓԻՒՌԱՅԱՅ ԿԵԱՆՔԵՐ ԻՆՉՊԵՍ ՈՐ ՏԵՍԱՅ»

Շնորհակալութեամբ ստացանք սփիւռեքահայ ծանօթ մտաւորական դոկտ. Հրայր ձէպէճեանի 540 մեծադիր էջերից բաղկացած աշխատութիւնը, տպագրուած Պէյրութ, 2018 թուին: Բազմավաստակ հեղինակը սոյն գիրքը նուիրած է իր կեանքի ընկերոջը եւ զաւակներուն: Գրքի սկիզբին գետեղուած են շարք մը մտաւորականներու կարծիքները: Սփիւռքի նախկին նախարարը գրութեամբ մը գնահատած է դոկտ. ձէպէճեանի գրական վաստակը: Իսկ գրքի ներածականը կը պատկանի հայրենի պատմաբան փրոֆ. Սուրէն Դանիէլեանին: Դոկտ. ձէպէճեան Արաբական Մոցի Աստուածաշունչի ընկերութեան քարտուղարն է: Յարդ հրատարակած է երկու գիրք, որոնց մէջ կը շօշափուին սփիւռքի հայութիւնն ու ընդհանրապէս հայ ժողովրդին յուզող հարցեր: Վերջերս լոյս տեսած այս գիրքը տեսակ մը ժամանակակից հայ կեանքի պատկերն է ուր յարգելի հեղինակը յաջողած է թղթին յանձնել ամենայն ինամքով եւ հարասատ տողերով: Հատորին մէջ կան նաեւ նիւթերուն հետ առնչուող հետաքրքրական նկարներ:

Գնահատելով անուանի մտաւորական դոկտ. Հրայր ձէպէճեանի այս նոր աշխատութիւնը, կը մաղթենք իրեն յաջողութիւն: Ուսումնասիրութեան արժանի գործ է սոյն հատորը, որտեղ ներկայացուած են նաեւ շարք մը հայ մշակոյթի սպասաւորներ եւ հոգեւորականներ:

Ն.

ԿԱՐՍԻ ՄԵԾՐԱ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԻՒՂԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՓԼՈՒՉՄԱՆ ԵԶՐԻՆ Է

Թրքական լրատուամիջոցները (Milliyet, Karar) կը յայտնեն, որ Կարսէն 13 քմ. հեռավորութեան վրայ, Մեզրա (Մեծրա) գիւղին մօտ, Կարս գետի ափամերձ եկեղեցին ենթարկուած է գանձագողերու անխնայ յարձակումին:

Ըստ տարածուած տեղեկութեան, գանձագողերը այնպէս փորած են եկեղեցու հիմքը, վնասած

պատերն ու շրջակայքը, որ շինութիւնը յայտնուած է վերջնական փլուզման վտանգի տակ:

Թէեւ թրքական կայքերը չեն յիշեր, թէ ինչ եկեղեցի է ան, սակայն եկեղեցու տեղեկագրութիւնը կը յուշէ, որ խօսքը Կարսի Մեծրա հայկական գիւղին մօտ գտնուող հայկական եկեղեցուց մասին է:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՈՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
Enclosed a check for (one year)
* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA
\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.
\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State: ----- Zip Code: -----

Country: -----

Tel: ----- Email: -----

ԱՍՏՂԻԿ ԴԻՑՈՒՅՈՒ ՎԱՐՂԱՎԱՌԻ ՏՕՆԱՅԱՆԴԵՍ

ՊՕՐՈՍ ԱՐՄԵՆԱԿ ԱԳԻՍԵԱՆ

Վարդավառ, Աստղիկ դիցուհու՝ գեղեցկութեան, սիրոյ, ջրի, պտղաբերութեան տօնահանգէս է: Այն տօնում են Ջատիկ-ից 98-օրեր յետոյ: Վարդավառ, Նար Ծովինարի ջրի պաշտամունքի տօնահանգէս, արեւի կրակ ժպիտը, ծիածանի երբեքանգ լոյսը դէմքին Արմին-հայերի Աստղիկ դիցուհուն էր նուիրուած: Վարդավառին, Արմին-հայեր Աստղիկին նուիրել «Վարդ», իսկ «Վառ»՝ «լուսաւորում-բոցավառում» իմաստ ունէր: Վարդավառին, Արմին-հայերը արեւի կանթեղից վարուած վարդեր փռում իրենց տներ, լեռների լանջերի ջրի ակունքներում ծիսակատարութիւններ կատարում, ջրով օծում իրենց մարմինները: Նար Ծովինարի ջրերի շիթերին փարծած արեւի լոյսից պայթած ծիածանի հագար գոյներ ծաղիկներ նուիրում իրար: Միւրոյ խայտանքով աղանիներ երկինք թռցրել, որ նրանց սիրոյ ճախրանքով արբենային, նրանց կտուցներին ծաղիկներ դրել, որ տանէին իրենց աստուածների տաճարներ: Տարօն գաւառի Աշտիշատ ավանում Աստղիկին մեհեան էին պատել՝ «Վահէ Վահեան» մեհեան: Վահագնը այցի եկել նրան, սիրոյ կրակով սիրտը բոցել: Արմիններ հաւատացել, որ նրանց սիրոյ խրախճանքի հրավառութիւնից անձրեւ տեղացել, բարիքով ծաւաղել իրենց հանդերը: Վարդավառեան տօներին փրափրոն ծաղիկներ ու իրենց բերքի երախայրիքն նուիրել Աստղիկ դիցուհուն: Մեհեանում Վահագնի ու Աստղիկի հարստիք եղել, «Վահէ Վահեան» սենեակ գնալուու ատեն «Լաւաշ Հաց» դրել Աստղիկի ուսին, Վահագն յաւերժութեան խորհրդանիշ նուս գարկել դռանը, Աստղիկ նաեւ գարկել, հացն ընկել ուսից, հացը գետին ընկել... ողբացել էին աստուածները... Աստղիկ անգաւակ կը լինէր:

Արմինա աշխարհի ծաղկանց լեռները իրենց սիրտն էին բացել, աղբիւրներ պայթել, նրանց ակներից յորգառատ ջուր ժայթքել: Ջրերը գրկել իրար, վազել դէպի արտեր, Արածանին էր այն: Լեռները պատուել էին իրենց լանջերը, Արածանիի ջրերին ճամբայ բացել, գնացել Մշոյ, Ալաշկերտի հանդեր՝ համբոյր ցօղել նրանց երեսներին, գնացել Բալու, Խարբերդ՝ ողջոյնել եփրատ դրախտիկ գետին, ողողել հարաւի դաշտեր, Ծամիրամի կախովի պարտէզներ բարձրացել:

Արմին-հայեր հագար-հագար տարիներ պաշտամունք նուիրել Արածանիի ջրերին: Նրա ակունքների մօտ եղել իրենց զօրաբանակների բանակատեղի Ծահապիւանը, այնտեղ էին իրենց Նաւասարդը ու արեւի կանթեղից վառուած վարդերի տօնը՝ Աստղիկ Դիցուհու Վարդավառ տօնախմբում: Արմինա-Հայաստան երկրից հարաւ գնացած Շումերներ ու Բաբելոնացիներ Արածանիի հովիտը Դրախտիկ երկիր կոչել, այնտեղ էր դրախտը, այնտեղ էին Ադամն ու Եւան նրա սքանչանքը վայելել, ճողբել Արածանիի ջրերը, նրա փրփուրներից հագուստ կապել:

Աւանդում են, որ աշխարհական արմիններ, մեհեանների քրմուհիներ, քաղցրահունչ երգերի տաղերով, Աստղիկին իրենց ձեռքերի վրայ վեր պահած, Նար Ծովինարի

հետ գնում Արածանիի ափ: Վերեւ բարձրացնում Աստղիկին, Միհրի լոյսով ցօղում, ապա երեք անգամ իջեցնում վազող ջրեր, օծելու նրան Նար Ծովինարի արգասաւորութեան օրհնանքով: Վերադառնում բացատ, Աստղիկին դնում Վահագնի բազկատարած թեւերին, արեւգակունք աչքերով այրում Աստղիկի դէմքը, սեղմում իրանին, մշուշոտ հանդերձը ետ տալիս, խարտեաշ վարսերով լիքը լանջն է գզում: Աստղիկին նուիրուած Վարդավառի տօնախմբութիւն, թմբկահարներ, փողահարներ, թմբուկ զարկում, ծիրանափողեր հնչում, քրմուհիներ Արմինայի Տիր աստուծոյ բնութեան սքանչանքին ձօնուած տաղերի երգերն ասում: Թագաւորը, իշխանները, վասպուրներ իրենց տիկնանց ու աշխարհական մարդկանց հետ եկել Արածանիի ափերի հաւաքատեղիի բացատ: Առանց դասի խտրութեան, բազում բոլորակ շարքեր կազմել, նրանց եզրերին՝ ողղան կարմիր հագուստներով, կրակավառ թաշկինակը վեր պահած թագուհին էր: Զարկել էին թմբուկները, հնչել նուագարանները, քրմուհիները որոտաձայն երգերով ընկերակցել նրանց: Թագուհին փերիների նման ճախրում, վեր պարզած թաշկինակները գեփիւռի հետ օրօրում, հրդեհում է բացատը, պարի ելած մարդկանց ելեւէջներով ալիքում է բացատը, դողում է բացատը: Եւ յանկարծ, Վահագնը Աստղիկին ու Նար Ծովինարին յաղթ բազուկների վրայ վեր պահած, մտնում բացատ: Միհր աստուածը, երկնակամարի կապոյտին բազմած ժպտում է, լոյս վարարում պարողների վրայ: Մաստկացել էին թմբուկների զարկերը, ահագնացել նուագարանների հնչիւնները, նրանց ելեւէջների խինդից պարի ելած արմինները՝ աւելի ուժգին գարկել գետինը, բացատն էր իրենց հետ օրօրում, Արածանիի ջրերն են գարկել իրար, փշրուել, լոյսի հեղեղ վառում Արմինա երկրում, վարդավառեան ողջոյն տանում հարաւի ցեղակիցներին:

Ո՞վ դու արարչական Արմին-Հայ մարդ, քու հանգրուանած երկրում Վարդավառ տօնախմբի՞ր, Աստղիկի ու Նար Ծովինարի իմաստութեան լոյսի պատումները հոսի՞ր գաւակներով սրտերին, որ նախնիներիդ Արա աստուծոյ կրակի ու լոյսի բոցերով վառուեն նրանց հոգիները: Մանչերիդ հետ գնա՛ Միհրի արեւի տաճար, նրա առաջին լոյսի շողերով ցօղի՛ր նրանց աչուկները, թեւերիդ վրայ նրանց պահած բարձրացիր՝ մեհեան, ատուղանի Արա աստուծոյ կրակի լոյսը ցանիր նրանց դէմքերին, որ այնտեղ վառուի հին հաւատքիդ աստուածների ոգեղէն հուրը: Արմին-Հայ մարդ, չե՞ս հաւատում, մի պահ գոցի՛ր ակներդ, պատուի՛ր երեւակայութեանդ պատառները, քեզ էլ տեսնելու ես նախնիներիդ Վարդավառին պարի ելած, հաւատա՛ ցեղիդ յաւերժութեանը: Փլոււմ էին պարերի կլոր շարքերը, թագաւորը, իշխաններ, թագուհին, աշխարհական մարդիկ ողջագուրում, ժպտագին համբոյրներ շաղում իրարու քրտնաթոր, արեւած կարմիր երեսներին, բարի վարդավառ մաղթում Աստղիկին, Վահագնին, իսկ Նար Ծովինարին՝ ջրի արարման յաւերժութիւն: Վարդավառ էր, կարգն էր այդպէս:

Արմինների շէնքերի մարդիկ բացատը լցնում իրենց հետ բերած կթոցներով լի մրգերով, կեղրոնում շարում գինիով լեցուն կուժեր: Վարդավառ էր, նրա արթնած իմաստութեամբ, գինիով պիտի արբենային: Արջառներ են գոհաբերում Աստղիկի ու Նար Ծովինարի առաջ, արիւն հեղում նրանց ճակատներին:

Վարդավառ: Լեռնաշխարհի լանջերին վառուող ծաղկունքի, նրա հովիտներում արեւշող կարմիր վարդերի, սիրոյ ու գեղեցկութեան աստուածուհի՝ Աստղիկի ու Նար Ծովինար աստուածուհու ջրերի արարման փառաբանման Վարդավառեան, կենարար ջրին նուիրուած տաղեր են յօրինել, երգեր հիւսել, որոնց հէքիաթային արարումների սքանչանքից արմինների սրտերին սարսուռի դող իջել:

Վարդավառ: Թագուհին, թեւանցուկ արած արքան, իշխաններ, նրանց հետ բազում աշխարհական մարդիկ՝ վարդերի ու լեռների լանջերի ծաղկունքի փունջեր վեր պահած՝ մօտենում Աստղիկին ու Նար Ծովինարին: Ծաղկունք հոսում նրանց իրաններին, Աշտիշատի աստուածները կարծել էին, որ արեւ աստուած Միհրը եկել ու նրանց վրայ հագար գոյների ծիածան հանդերձ կապել:

Վարդավառ: Աշխարհական մարդիկ, բոլորին, բոլորին կանչել բացատ, իրենց մառաններում հասունացած կարմիր կրակ գինի լցրել նրանց թասերին, առանց դասի խտրութեան այն գարկել իրարու, «Ողջ Լերուք» կենաց մաղթել, գինի-գինի ըմպել, արբեցել, գինի շաղ տուել իրար վրայ, գինի ցօղել Աստղիկի ու Ծովինարի վրայ, որոնց իրաններից կարմիր կրակ էր շիթ-շիթ հոսում: Ծովինարից խնդրել առատ ջուր հոսել իրենց «Պրբագան Լեռնաշխարհ»-ի հանդեր, Աստղիկին խնդրել, արգասաւորութիւն, պտղաբերու-

թիւն լինէր Արմինա աշխարհում: Արմինա աշխարհի արեւորդիներն էին իրենց աստուածներին մարդացրել:

Վարդավառ: Աստղիկն էր բացատ ելել, բոլորը-բոլորը կլոր շարքերով խմբուել նրա շուրջը, ծիրանի փողերը բնութեան հեւքի մեղեդիներ հնչել: Աստղիկը, արեւահուր վարսերը ետին հոսած, մշուշոտ հանդերձը իրանին՝ մենապարի ելել: Հովիկների նման մեղմիկ հոսում էր իրանը, գեփիւռի թովչանքից Տուշպուէա ծովակի արեւակների նման փրփրում, Միհր աստուծոյ լոյսի շողերից հալում մշուշոտ հագուստը, լուսնի անուշ դէմքով սպիտակ իրանն էր արեւագալի լոյսի նման արեւում: Նար Ծովինարն էր սափորը ուսին մօտենում Աստղիկին՝ ջուր հոսում իրանին, կանչում պարման-պարմանուհիներին գալ Աստղիկի իրանից շիթերով հոսած ջուրը ըմպել, որ արգասաւորութիւն լինէր:

Վարդավառ: Աստղիկ, Նար Ծովինար բոլորին-բոլորին տանում Արածանի ափեր, կանչում մտնել ջրեր, ափերով, թասերով ջուր ցանել իրար վրայ: Պարմանները, պարմանուհիների իրաններից հոսած ջուրն են այնպէս ըմպում, ճողբում Արածանիի ջրերը, անցել միւս ափ՝ արգասաւորութեան հրավառութիւն տօնախմբել:

Հայ պատմիչներ իրենց մատեաններում բազում հրաշապատումներ վկայել Աստղիկ Դիցուհու ու նրան նուիրուած Վարդավառի մասին: Այսպէս, Նաւասարդեան խաղերին ու Վարդավառին մանակցել նաեւ արմինների հին աստուածները՝ ուժ, իմաստութիւն յորդել տօնախմբութիւններին: Նաւասարեան խաղերի աւարտից յետոյ Արածանիի ափերի վարդաստանների վրայով ճախրելու ատեն Աստղիկի ոտքը փուշին հպել, նրա կրակ

Շար.ը էջ 19

ԹԷՔԷԿԱՆ Մշակութային Միութեան
Արեւմտեան Ափի Չոյգ
Մասնաճիւղերուն Կազմակերպութեան

Յակոբ Վարդիվառեանի
«Մեծ Երազի Ճամբուն ուղեւորները եւ Համապարփակ Պատմութիւն Ռ-ԱԿ-ի»
Գրքին Ծնորհանդէսը

Գիրքը կը Ներկայացնէ՝
Դոկտ. Զաւէն Ա. քհնյ. Արզումանեան

Տեղի պիտի ունենայ Ուրբաթ, 27 Յուլիս 2018-ի
երեկոյեան ժամը 7:30-ին,
ԹՄՄ Պէշկէօթիքեան կեդրոնի սրահին մէջ
(1901 N. Allen Avenue, Altadena, CA 91001)

Մուտքը Ազատ **Հիւրասիրութիւն**

ՆՈՒՈՒ 7 ՕԳՏԱԿԱՐ ՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Նուռի օգտակար յատկութիւններուն մասին առասպելներ կը պատմուին: Կ'ըսուի, որ եթէ պարբերաբար նուռ ուտէք, ձեր սիրտը կ'աշխատի ժամացոյցի նման, իսկ ծերութիւնը ձեզի կը հասնի շատ աւելի ուշ, քան դուք կը սպասէիք:

Նուռը կը պարունակէ 12 ամինաթթուներ, որոնց 5-ը անփոխարինելի են: Այսինքն դուք զանոնք չէք գտներ այլ պտուղներու մէջ: Նուռը նաեւ հարուստ է K, C, B9 եւ B6 կենսանիւթերով, ինչպէս նաեւ հանքանիւթերով՝ ֆոսֆորով եւ կալիումով: Ասոնց հետ մէկտեղ նուռը ցած ջերմութ ունեցող պտուղ է:

Նուռի 7 օգտակար յատկութիւնները.

1. Նուռը կ'ամրապնդէ սիրտը: Նուռը կը պարունակէ պոլիֆէնոլներ ու մեծ քանակով հակաթոքոնք, որոնք մտնելով մարմնի մէջ կ'ամրապնդեն սիրտը: Մասնագէտներու խօսքով, պոլիֆէնոլները եւ հակաթոքոնքը կ'ամրացնեն երակներուն պատերը եւ կ'իջեցնեն վատ քոլեսթերոլի մակարդակը:

2. Նուռը կը պաշտպանէ քաղցր կեղծն: Նուռը կը պարունակէ ալիպիտիկ նիւթեր, որոնք կը խոչընդոտեն չարորակ գոյացութիւններու ձեւաւորումը: Նուռին մէջ գտնուող հակաթթուները եւ հակաբորբոքային նիւթերը թոյլ չեն տար զարգացումը չարորակ գոյացութիւններու բջիջներուն: Հետեւաբար քաղցր կեղծն յառաջացման հաւանականութիւնը կը նուազի:

3. Նուռը կը բարձրացնէ մարմնի դիմադրողականութիւնը: 100 կրամ նուռը կը պարունակէ 21 տոկոս C կենսանիւթ, որ մարմնին անհրաժեշտ է մէկ օրուան ընթացքին: Նուռը կ'աշխատեցնէ դիմադրողական համակարգը՝ պաշտպանելով մարմինը տարատեսակ վարակներէ: Մասնագէտները կը նշեն, որ օրը մէկ նուռի 6-րդ մասը ուտելու պարագային՝ դիմադրողականութիւնը կը բարձրանայ 3 անգամ:

4. Նուռը կը բարելաւէ մարտոդութիւնը: Մանդարին հիւսուածքները (fiber), որոնք կը պարունակէ նուռը, ալիպիտի տարրեր են, որոնք մարմինը չի մարսեր: Փոխարէնը այդ հիւսուածքները կ'օգնեն չէզոքացնելու ճաշի »անպէտք մնացորդները«: 100 կրամ նուռը կը

պարունակէ 16 կրամ սննդալիւն հիւսուածք, որ մարմնին անհրաժեշտ չափաբաժնի ծիրին մէջ է: »Աւելորդութիւններ«-էն ազատելը կը նպաստէ մարտոդութեան համակարգին:

5. Նուռը կը բարձրացնէ հեմոկլոպինի մակարդակը: Հեմոկլոպինը երկաթ պարունակող սպիտակուց է, որ կ'օգնէ մարմնին թթուածինը հասցնելու հիւսկէններուն: Եթէ հեմոկլոպինի մակարդակը ցած է մարդու մօտ՝ սրտխառնուք, գլխապտոյտ եւ թուլութիւն կը նկատուի: Նուռը կը բարձրացնէ հեմոկլոպինի մակարդակը: Անիկա յաճախ խորհուրդ կու տան օգտագործել անեմիայի պարագային: Օրը երեք գաւաթ նուռի հիւթը բաւարար է հեմոկլոպինը կարգաւորելու համար:

6. Նուռը կը կանխարգիլէ մագաթափութիւնը: Մագաթափութեան պատճառներէն մէկն ալ երկաթի պակասի հետեւանքով յառաջացող անեմիան է: Հեմոկլոպինի պակասի հետեւանքով մարմնի հիւսկէնները բաւարար քանակով թթուածին չեն ստանար: Պարբերաբար նուռ օգտագործելու պարագային կ'ամրապնդուին մագիարմատները, կը կարգաւորուի սնուցումը եւ հետզհետէ կը վերանայ մագաթափութիւնը:

7. Նուռը կը կանխարգիլէ արթնոցի յառաջացումը: Արթնոցը տարածուած յօդային հիւսուածքներէն է, որոնք պատճառով կը տառապի աշխարհի բնակչութեան 10 տոկոսը: Արթնոցի հետեւանքով կը բորբոքին յենաշարժական հատուածները եւ կը յառաջանան շարժելու բարդութիւններ: Նուռը կը պարունակէ մեծ քանակով K կենսանիւթ, որ ունի հակաբորբոքային ներուժ:

ԾՈՎՈՒ ԱՂԻ ՕԳՏԱԿԱՐ ՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ծովու աղը օգտակար ուտելիք է, որ կարելի է օգտագործել բազմաթիւ հիւսուածքներուն բուժման եւ կանխարգիլման համար: Արդէն 400 տարի է, որ ծովու աղը կը հանդիսանայ ովկիանոսներու եւ ծովերու ափերուն ապրող ժողովուրդներու ուտելիքի անբաժան մասը: Զայն կը ստանան արեւային ջերմութեան եւ քամիի ազդեցութեամբ՝ գոլորշապատման շնորհիւ:

Ծովու աղի կազմը եւ օգտակար յատկութիւնները աղերու պակասը կը նպաստէ նիւթափոխանակութեան խանգարման, նաեւ կը յանգեցնէ լուրջ փոփոխութիւններու, որոնք կարիք ունին բժշկական միջամտութեան: Ծովու աղի կանոնաւոր օգտագործումը կը նպաստէ տուեալ ինդիւններու լուծման, քանի որ անիկա կը պարունակէ հետեւեալ նիւթերը. Մակնեզիում՝ ջրային համակարգի բնական գործունէութեան համար անհրաժեշտ տարր: Անոր պակասը կ'արագացնէ ծերացման ընթացքը: Կալիում՝ կը պահպանէ աղաջ-

րային հաւասարակշռութիւնը, նաեւ անհրաժեշտ է սրտի բնականոն աշխատանքի համար:

Եօտ՝ անփոխարինելի տարր, որ կը պահպանէ մարմնի հորմոնալ հաւասարակշռութիւնը: Եօտը անհրաժեշտ է վահանագեղձի գործունէութեան համար, քանի որ կը մտնէ անոր հորմոններու կազմին մէջ:

Երկաթ՝ հեմոկլոպինի անբաժանելի մասը, որ կը մասնակցի թթուածինի տեղափոխման:

Պղինձ՝ կը մասնակցի արիւնաստեղծ գործունէութեան եւ կը կանխէ անեմիայի զարգացումը:

Մանկանէզ՝ կ'ամրացնէ դիմադրողական համակարգը եւ յենաշարժական կարգը, քանի որ ընդգրկուած է ոսկրագոյացման գործընթացին մէջ:

Սելենիում՝ կ'ամրացնէ մարմնի դիմադրողական համակարգը:

Քրեմնիում՝ անօթներուն կը հաղորդէ առաձգականութիւն:

Պրոմիլին՝ ջրային համակարգին վրայ հանգստացնող ազդեցութիւն ունի:

5 ՄԹԵՐՔ, ՈՐՈՆՔ ՄԱՐՄԻՆԸ ԿԸ ԹՈՒՆԱԶԵՐԾԵՆ ԱՒԵԼԻ ԼԱՒ, ՔԱՆ ՈՐԵՒԷ ԱՅԼ ԴԵՂԱՄԻՋՈՑ

Մարմինը թունագերծելու կամ «մաքրելու» համար այժմ ստեղծուած են բազմաթիւ դեղամիջոցներ, սակայն մինչեւ վերջին նորամուծութիւնները միշտ եղած են մթերքներ, թուրմեր կամ աւանդական միջոցներ, որոնցմով հնարաւոր եղած է թունագերծել մարմինը: Ծարք մը մթերքներու մէջ կան մարմինը «մաքրելուն» օգնող օգտակար նիւթեր ու հանքանիւթեր, որոնք ամբողջութեամբ կրնան փոխարինել յատկապէս քիմիական բաղադրութեամբ դեղամիջոցները: 5 մթերք, որոնք օգտագործելէ յետոյ ձեր մարմինը կը դառնայ «նորածին»:

Ճակնդեղ
Ճակնդեղը մարմնի թիւ մէկ մաքրուհի է: Անիկա կը պարունակէ բջջանք (ֆայբր), ֆոսֆոր, վիթամին C եւ շարք մը այլ օգտակար նիւթեր, որոնք կը նպաստեն մարմնին աւելորդ ու անպէտք մնացորդներու չէզոքացման: Ճակնդեղը կը մաքրէ ստամոքսն ու աղիքները: Անիկա նաեւ կը պարունակէ ալիպիտի նիւթեր, որոնք կ'օգնեն լեարդին ազատելու թոքոնէրէ:

Կաղամբ
Կաղամբը կը պարունակէ մեծ քանակութեամբ սննդալիւն հիւսուածքներ, որոնք կ'օգնեն մարմնին իրար միացնելու սննդալիւն ծանր մետաղներն ու թոքները եւ դուրս հանելու զանոնք աղիքներուն միջոցով: Կաղամբի բաղադրութեան մէջ կը մտնեն կենսական թթուներ, որոնք կը բարելաւեն ստամոքսին եւ աղիքներուն աշխատանքը: Կաղամբը նաեւ ունի բացառիկ վիթամին U, որ կը չէզոքացնէ վտանգաւոր քիմիական նիւթերը եւ ստամոքսի խոցի պարագային քիչ, թէ շատ կը նպաստէ, որ վէրքը փակուի:

Սխտոր
Սխտորը կը պարունակէ աւելի քան 400 օգտակար նիւթեր ու տարրեր: Առաջին հերթին անիկա հիանալի միջոց է արեան մէջ քոլեսթերոլի մակարդակը իջեցնելու համար:

Սխտորը կը մաքրէ երակները, կը չէզոքացնէ թոքախտի ցուպիկը: Սխտորի միջոցով կարելի է պայքարիլ աղիքներուն մէջ յայտնուող որդերուն դէմ: Անիկա զանոնք դուրս կը շարտէ կալի հետ միասին:

Սոխ
Սոխին գլխաւոր արժէքը ֆլիդօնցիտն է, որմով հարուստ են նաեւ եթերային իւղերը: Ֆլիդօնցիտի միջոցով սոխը կը կատարէ հակաթոքոնք ալիպիտի պաշտօն, որ նոյնիսկ չեն կրնար ամենալաւ դեղամիջոցները: Սոխը նաեւ կը բարելաւէ մարտոդութիւնը, կ'օգնէ ստամոքսին առանց ծանրաբեռնուածութեան ու արագ «մաշեցնելու» ճաշը:

Խնձոր
Խնձորը կը պարունակէ մեծ քանակութեամբ փեզդին եւ բջջանք (ֆայբր), որոնք կը կարգաւորեն ստամոքսի եւ աղիքներու աշխատանքը: Խնձորը նաեւ կը նպաստէ ստամոքսահիւթի արտադրութեան եւ կ'ազատէ փորկապութենէ:

Խնձորին միջոցով կարելի է պայքարիլ ալիպիտի վարակներու դէմ, ինչպէս A խումբի վարակները, սղափիլագոզը, տիգենթերիան եւ բորոգէյը:

Ըստ սննդագէտներու՝ այս մթերքները աւելի լաւ կը թունագերծեն մարմինը, քան որեւէ այլ դեղամիջոց: Անոնք նաեւ կը պարունակեն շարք մը կենսանիւթեր, որոնք կը նպաստեն մարմնի դիմադրողականութեան բարձրացման:

ՄԻՐԳԵՐՈՒ ԵՒ ԲԱՆՁԱՐԵՂԵՆՆԵՐՈՒ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ ԱՍՐԹԻՆ ԿՐԱՅ

Դիմակները արագ ազդող դիմադրարման միջոցներ են, որոնք կը սնուցանեն, կը մաքրեն եւ կը նրբացնեն մորթը: Ճիշդ պատրաստուած եւ կիրարկուած դիմակները կը բարելաւեն սնուցումը եւ արեան շրջանառութիւնը, կը կարգաւորեն հիւսկէններուն մէջ ճարպային, սպիտակուցային, ածխաջուրերու եւ հանքանիւթերու փոխանակութիւնը:

Դիմակներու ազդեցութիւնը ի յայտ կու գայ մէկ անգամէն, որ հական է, օրինակ, երբ ձեր տեսքը պէտք է շտապ կարգի բերել: Կանխարգիլման նպատակով դիմակները յարմար է օգտագործել շաբաթը երկու անգամ:

Առաւել տարածուած են միրգերէ եւ բանջարեղէններէ դիմակները: Այս հրաշալի միջոցներու սիրահարներուն համար օգտակար է գիտնալ, թէ որ բնական միջոցը, ինչ դրական ազդեցութիւն ունի:
-Միրանը կը հանգստացնէ եւ կը վերացնէ զրգաւածութիւնը,
-Սմբուկն ու դուրմը կը խոնաւցնեն չոր եւ բորբոքած մորթը,
-Պանանը մորթը կը խոնաւց-

նէ, կը հարթեցնէ եւ կը փափուկցնէ,
-Լոռամիրգը եւ հապալասը կը նեղցնեն ծակտիկները եւ բուժիչ ազդեցութիւն ունին,
-Խաղողը կը խոնաւցնէ, կը սնուցանէ եւ կը փափուկցնէ,
-Պալը կ'առողջացնէ եւ կը նեղցնէ ծակտիկները,
-Գետնախնձորը կազդուրիչ ազդեցութիւն ունի կնճռոտ մորթին վրայ,
-Ելակը եւ ազնուամորին կը խոնաւցնեն եւ կ'ապաքինեն,
-Կիտրոնը, թուրինջը, նարինջը եւ մանտարինը հրաշալի կերպով կը նեղցնեն ծակտիկները, սակայն ասոնց հիւթերը պէտք է խառնել այլ հիւթերով՝ առաջիններու չափէն աւելի ներգործութիւնը մեղմելու համար,
-Վարունգը ունի սպիտակցնող ազդեցութիւն,
-Դեղձը կը հարթեցնէ եւ կը փափուկցնէ,
-Լոլիկը կը սնուցանէ յոգնած մորթը,
-Խնձորը հրաշալի կերպով կը խոնաւցնէ:
Պատրաստեց՝ ՆԱՐԻՆԷ Ն.

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

Կարեն Խաչատրեանը՝ Ընթրամարտի Աշխարհի Ախոյեան

Հայաստանի յունահունձական ոճի ըմբիշ կարէն Խաչատրեանը ոսկէ մետալ նուաճեց Զագրեբում ընթացող ըմբշամարտի աշխարհի պատանիների առաջնութիւնում:

80 կգ քաշային կարգի մրցաշարում մեր մարզիկը եզրափակիչում յաղթեց վրացի Գիորգի Յոպուրաշվիլուն եւ գրաւեց առաջին տեղը:

Իր քաշային կարգում եզրափակիչ էր մտել նաեւ Շանթ Խաչատրեանը (65 կգ), սակայն նա վերջին մարտում զիջեց Ռուսաստանի ներկայացուցիչ Մուսլիմ Իմադաեւին եւ բաւարարուեց արծաթէ մետալով:

51 կգ քաշային կարգում հանդէս եկող Ռոբերտ Կարապետեանը վաղը կը պայքարի պրոնզէ մետալի համար: Նրա մրցակիցը յայտնի կը դառնայ սփոփիչ մարտերից յետոյ:

Բրենդան Ռոջերս. Ցանկանում էի Յենրիխ Միխայիլովին Տեսնել «Լիվերպուլում»

Շոտլանդական «Սելթիկ» գլխավոր մարզիչ Բրենդան Ռոջերսը Չեմպիոնների լիգայի որակավորման առաջին փուլում կայանալիք «Աշակերտի» հետ հանդիպումից առաջ խօսել է Հայաստանի հաւաքականի եւ Լոնտոնի «Արսենալի» կիսապաշտպան Հենրիխ Միխայիլովին ի մասին:

«2013 թուականին ես ցանկանում էի Հենրիխ Միխայիլովին տեսնել «Լիվերպուլում»: Նրա հետ ունեցած հեռախօսակցությունը, շատ լաւ տպավորութիւն թողեց, սակայն այդ ժամանակ Հենրիխն արդէն որոշել էր տեղափոխուել Դորսեթի «Բորուսիա»: Միզուցէ զգաց, որ ֆիզիքապէս դեռ պատրաստ է Պրեմիեր լիգայում հանդէս գալուն: Հենրիխը ֆանտաստիկ ֆուտպոլիստ է, շատ աշխատասէր, հիւանալի արագութեամբ, նա Եւրոպայի լաւագոյն կիսապաշտպաններից է», - Ռոջերսի խօսքն է փոխանցում NEWS.am Sport-ի թղթակիցը:

Յուլիսի 10-ին Երեւանի Վազգէն Սարգսեան ի անուն «Հանրապետական» ստադիոնում կայանալիք «Ալաշկերտ» - «Սելթիկ» հանդիպումը կը մեկնարկի 20:00-ին: Մուտքն ազատ է:

Խորուաթիայի Հաւաքականի Մարզիչ Վուկոյեւիչը Հեռացուել է Թիմից

Խորուաթիայի ֆուտպոլի ֆեդերացիան հաւաքականի մարզչական կազմից հեռացրել է Օզնեն Վուկոյեւիչին, որը հիմնականում զբաղուած է մրցակից թիմերի ուսումնասիրութեամբ:

Պատճառն այն է, որ աշխարհի առաջնութեան քառորդ եզրափակիչ Ռուսաստան - Խորուաթիա խաղից յետոյ նա տեսագրութիւն է տեղադրել իր ինստագրամում, որտեղ թիմի պաշտպան Դոմագոյ Վիդալի հետ յայտարարել է, որ յաղթանակը նուիրում է Ուկրաինային ու կիւեի «Դինամոյին»:

Այն մեծ աղմուկ է բարձրացրել համացանցում, քանի որ Ռուսաստանում դա ընդունել էին որպէս սադրանք եւ վիրաւորանք: Խորուաթիայի հաւաքականի մարզիչն ու ֆուտպոլիստը յետագայում յայտարարել էին, որ իրենք պարզապէս կատակել են, սակայն ֆուտպոլի ֆեդերացիան նշել է, որ դա վիճելի հարց է:

Պարզուած է, որ այդ տեսագրութիւնը նկարահանել է Օզնեն Վուկոյեւիչը, այդ իսկ պատճառով նա ազատուել է աշխատանքից: Դոմագոյ Վիդալին խիստ նկատողութիւն է յայտարարել ֆուտպոլի միջազգային ֆեդերացիան, որը որակագրկուած այն խաղացողներին, որոնք քաղաքական յայտարարութիւններ են կատարում:

Պաշտոնական. Լուիս Էնրիկեն՝ Սպանիայի Հաւաքականի Գլխավոր Մարզիչ

«Բարսելոնայի» նախկին գլխավոր մարզիչ Լուիս Էնրիկեն պաշտօնապէս գլխավորել է Սպանիայի ազգային հաւաքականը:

48-ամեայ մասնագէտի պայմանագիրը Սպանիայի ֆուտպոլի ֆեդերացիայի հետ նախատեսուած է մինչեւ 2020թ. Եւրոպայի առաջնութեան աւարտը:

Յիշեցնենք, որ աշխարհի առաջնութեան մեկնարկից մէկ օր առաջ հեռացուեց Սպանիայի հաւաքականի գլխավոր մարզիչ Խուսէ Լոպետեգին, որը գլխավորեց Մադրիդի «Ռեալը»: Նրան փոխարինած Ֆերնանդօ Իերեզի ղեկավարութեամբ սպանացիները 1/8 եզրափակիչում պարտուեցին ռուսներին (1:1, 11մ՝ 3:4): Դրանից յետոյ Իերոն հեռացաւ հաւաքականից եւ Սպանիայի ֆեդերացիայից:

ՀՖՖ-ն Ահազանգում է Ակումբները Հրաժարուել Են Հաւաքականներ Գործուղել Իրենց Ֆուտպոլիստներին

Հայաստանի ֆուտպոլի ֆեդերացիան ուղարկել յայտարարութիւն է տարածել:

«Ինչպէս յայտնի է, 2019թ. Յուլիսին Հայաստանը հիւրընկալելու է Մ-19 Եւրոպայի առաջնութեան եզրափակիչ փուլը, որին մասնակցելու է նաեւ Հայաստանի հաւաքականը:

Այդ կարեւոր եւ պատասխանատու մրցաշարին լաւագոյնս նախապատրաստուելու համար ՀՖՖ տեխնիկական տնօրէն Վ. Մինասեան ի եւ դեռեւս ֆետրուարին այդ նպատակով Հայաստան հրաւիրուած արժենթինացի մարզչական խմբի կողմից կազմուել էր Մ-19 եւ Մ-17 Ազգային հաւաքականների ուսումնամարզական հաւաքների եւ միջազգային ընկերական խաղերի երկարաժամկէտ նախապատրաստական ծրագիր: Այդ ծրագրի շրջանակներում մեր հաւաքականները սկսած ս/թ Մարտ ամսից արդէն հասցրել են կազմակերպել 5 ուսումնամարզական հաւաքներ եւ անցկացնել 12 միջազգային ընկերական հանդիպումներ:

Հերթական ուսումնամարզական հաւաքին թոյլատրելու ՀՖՖ նամակին ի պատասխան «Փիւնիկ» եւ «Բանանց» ակումբները հրաժարուել են հաւաքականներ գործուղել իրենց ընդհանուր թիւով 29 ֆուտպոլիստներին՝ Յուլիսի 6-ին ուղարկելու Երեւանի օդակայանում անսովոր համատեղ գրութիւն:

Հետեւաբար, եւ հաշուի առնելով, որ նման գործելուծի արդիւնքում գլխավորապէս տուժում են Հայաստանի ազգային հաւաքականները՝ հնարաւոր ձախողումների ողջ պատասխանատուութիւնն ընկնում է նշուած ակումբների այդ որոշումը կայացրած պատասխանատուների վրայ»:

Փուրի Ջորկաեֆը Երեւանում Կոլ Խփեց Լեգեոնների Խաղում

Երեւանի նորաստեղծ «Երեւան» ֆուտպոլային ակումբի սեփականատէր Արթուր Սողոմոնեան ի հովանաւորչութեամբ Երեւանի «Հանրապետական» մարզադաշտում անցկացուեց ֆուտպոլային իւրաքանչիւր հանդիպում. Եւրոպայի լեգեոնների հաւաքականը մրցեց Հարաւային Ամերիկայի լեգեոնների հաւաքականի հետ:

Առաջին խաղակէստում անվանի ֆուտպոլիստները դեռեւս լաւ չէին հասկանում իրար եւ 40 րոպէների ընթացքում ընդամենը մէկական կոլ փոխանակեցին: Նախ պորտուգալացի Ֆիզոն բացեց հաշիւը, ապա արժենթինացի Բատիստուտան հաւասարեցրեց այն:

Ընդմիջումից յետոյ կողմերը համեմատաբար ակտիւացան եւ սկսեցին աւելի շատ կոլային պահեր ստեղծել: Սակայն դրանք աւելի լաւ իրացրին ամերիկացի ֆուտպոլիստները, որոնք չորս անգամ գրաւեցին Ֆիլիմոնովի պաշտպանած դարպասը: Երկու անգամ աչքի ընկաւ Գանատայի բոլոր ժամանակների լաւագոյն խաղացող Դի Ռոզարիոն, իսկ մէկական անգամ արժենթինացի Սաւիոլան ու պրագիլացի Բեբետոն: Եւրոպացիներից այդ խաղակէստում միակ պատասխան կոլը խփեց Ֆրանսսան ներկայացնող մեր հայրենակից Եուրի Ջորկաեֆը:

Այդպիսով, Հարաւային Ամերիկայի ֆուտպոլային լեգեոնները, որոնց գլխավորում էր հանրապետ պրագիլացի յարձակուող Ռոնալդոն, 5:2 հաշուով ջախջախեցին Պաուլօ Մալդինիի կողմից ղեկավարուող Եւրոպայի լեգեոններին:

Նշենք, որ առաջին խաղակէստում Եւրոպայի հաւաքականի դարպասը պաշտպանեց Հայաստանի հաւաքականի լեգեոնար դարպասապահ Ռոման Բերեզովսկին: Երկրորդ խաղակէստում Փուրի Ջորկաեֆին փոխարինեց 63-ամեայ Խորէն Յովհաննիսեան ը, որն դարձաւ այս հանդիպման ամենատարեց մասնակիցը:

ՊՍԺ-ն 270 Միլիոն Եւրօ Կ'առաջարկի «Բարսելոնայի» Կիսապաշտպանի Համար

Ֆրանսական ՊՍԺ-ն մտադիր է հերթական աղմկահարուց տրանսֆերը նախաձեռնել՝ 270 միլիոն եւրօ առաջարկելով «Բարսելոնայի» եւ Պրագիլիայի հաւաքականի կիսապաշտպան Ֆիլիպէ Կոուտինյոյի համար, հաղորդում է Mundo Deportivo-ն: Կոուտինյոյի պայմանագրով, նրա տրանսֆերային գին է սահմանուած 400 միլիոն եւրօ:

Մեծ դեր կարող է խաղալ ՊՍԺ-ի եւ Պրագիլիայի հաւաքականի յարձակուող Նեյմարի ընկերութիւնը Կոուտինյոյի հետ:

26-ամեայ Կոուտինյոն անցած մրցաշրջանում մասնակցել է Սպանիայի առաջնութեան 18 հանդիպման, խփել 5 կոլ, կատարել 8 կոլային փոխանցում:

ՄԱՅԱԶԴ

ՎԱԼԱՆԹԻՆ ԻՄԱՍՏՈՒՆԵԱՆ-ԱՂԱՄԱՆՈՒԿԵԱՆ (1939-2018)

Սրտի դառն կակիծով կը գուժենք մեր սիրեցեալ տիկնոջ, մօր, մեծ մօր, քրոջ եւ հարազատին ՎԱԼԱՆԹԻՆ ԻՄԱՍՏՈՒՆԵԱՆ-ԱՂԱՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ մահը, որ պատահեցաւ կիրակի, Յունիս 1, 2018ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Սգակիրներ՝ Ամուսինը՝ Զոհրապ Աղամանուկեան Որդին՝ Տէր եւ Տիկ. Մանօ եւ Արտա Աղամանուկեան Դուստրը՝ Տէր եւ Տիկ. Գեղամ եւ Մարինէ Սէլվէրեան եւ թոռնիկը Աննա

Այրի Տիկ. Անահիտ Իմաստունեան եւ զաւակունք (Լիբանան) Քոյրը՝ Պերճուհի Նալպանտեան եւ զաւակունք Եղբայրը՝ Տէր եւ Տիկ. Գալուստ եւ Այտա Իմաստունեան եւ ընտանիք (Գանատա) Քոյրը՝ Տէր եւ Տիկ. Անդրանիկ եւ Վիքթորիա Սայատեան եւ զաւակունք (Գանատա) Եղբայրը՝ Տէր եւ Տիկ. Աբիկ եւ Ռոզիկ Իմաստունեան եւ զաւակունք (Գանատա) Քենին՝ Տիկ. Անահիտ Տէմիրճեան եւ զաւակունք Տազըր՝ Տէր եւ Տիկ. Ալպէր եւ Տինարա Աղամանուկեան եւ զաւակունք Եւ համայն Աղամանուկեան, Իմաստունեան, Սէլվէրեան, Գալստեան, Զիլինկիրեան, Սաչեան, Պաղսարեան Գազանճեան, Մանուկեան, Համբարձումեան, Տէմիրճեան եւ Թիւֆէնկճեան ընտանիքներ, հարազատներ ու բարեկամներ:

Յուղարկաւորութեան Եկեղեցւոյ կարգը տեղի ունեցաւ, Երկուշաբթի 9 Յունիս 2018ին, առաւօտեան ժամը 10:00ին Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ մէջ, Փասատինա, որմէ ետք թաղման Գերեզմանի կարգը տեղի ունեցաւ Հոլիվուտի Ֆորըստ Լոն գերեզմանատան մէջ:

ՑԱՒԱԿՑԱԿԱՆ

ՎԱԼԱՆԹԻՆ ԻՄԱՍՏՈՒՆԵԱՆ-ԱՂԱՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով «Մասիս»-ի խմբագրութիւնն ու շրջանակը իրենց խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի ամուսինին եւ համայն ընտանեկան պարագաներուն:

ՑԱՒԱԿՑԱԿԱՆ

ՎԱԼԱՆԹԻՆ ԻՄԱՍՏՈՒՆԵԱՆ-ԱՂԱՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով Մահակեան Սանուց Միութիւնը իր խորագրաց ցաւակցութիւնը կը յայտնէ հանգուցեալի ամուսինին եւ համայն ընտանեկան պարագաներուն: Առ այդ \$100 կը նուիրեն «Մասիս»ին:

ՑԱՒԱԿՑԱԿԱՆ

Արժ. Տ. ԳԱՌՆԻԿ ԱԻԱԳ ՔՉՆՅ. ՀԱԼԼԱՃԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով, հանգուցեալի Հալէպի դպրոցական դասընկեր Տէր եւ Տիկ. Տիգրան եւ Վարդուհի Սարաֆեան իրենց խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն նուիրեալ հոգեւորական եւ ազգային բարերարի այրիին երէցկին Արփինէին եւ համայն ընտանեկան պարագաներուն: Այս առիթով \$100 կը նուիրեն «Մասիս»ին:

ՆՈՒԻՐԱՏԻՈՒԹԻՒՆ

1915ի Հնչակեան քսան նահատակներէն թովմաս թովմասեանի եւ իր շառաւիղէն Վահան Յարութիւն թովմասեանի չիշատակին՝ Տիկ. Անահիտ թովմասեան \$300 կը նուիրէ «Մասիս»-ի շաբաթաթերթին:

ԾԻՇՏ ԺԱՄԱՆԱԿԻՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԻԶԱԾ

Շարունակուած էջ 13-էն

ոչ փոքրաթիւ հերոսներից, որոնք ո'չ կենդանութեան ժամանակ գնահատուեցին ու մեծարուեցին, ո'չ էլ մահից յետոյ: Սակայն նրան սիրեցին ազատագրական պայքարի հատուակներից շատերը: Պանդուխտի ապրած կեանքը նաեւ ուսանելի շատ կողմեր ունի, դրանով սերունդներ են դաստիարակուել: Իսկ մեր օրերում, երբ մատաղ սերնդին իրական հերոսներ են անհրաժեշտ, երբ ազգիս նետուած են շատ մարտահրաշխներ, դրանց դիմակայելու եւ յաղթանակած դուրս գալու համար այսպիսի աշխատութիւնները թէ՛ գիտական, թէ՛ կիրառական տեսակետից խիստ անհրաժեշտ են: Այնպէս որ, այսօր օրերին, երբ մեծ ու փոքր միջոցառումներով նշուած են մայիսեան հերոսամարտերի եւ հայոց պետականութեան վերակերտման 100-

ամեայ յիշաւի փառահեղ յոբելեանները, Ե. ձեռքհեանի այս աշխատութիւնը իսկական յուշարձան է հայրենիքին ու իր ժողովրդին ողջ կեանքը նուիրաբերած հերոսին: Այն հերոսին, որն իր սերնդակից շատերի նման զէնք վերցրեց ու անհատապէս մարտի նետուեց՝ «ապահովելու համար յետագայ սերունդներուն խաղաղ գոյութիւնը» (տե՛ս նոյն տեղում, էջ 224): Վստահ կարող ենք ասել. ճիշտ տեղին ու ժամանակին է կատարուած այս շնորհակալ աշխատանքը, որն անկասկած կը լրացնի ֆիդայական պայքարի մասին յաջողուած ուսումնասիրութիւնների շարքը: Աւարտելով՝ ցանկանում եմ հեղինակին մաղթել, որ յետագայում եւս այսպէս արգասաբեր աշխատի եւ նոր ուսումնասիրութիւններով հարստացնի հայ ընթերցողի գրադարանը:

«ԱԶԳ»

ԱՍՏՂԻԿ ԴԻՅՈՒՅՈՒ ՎԱՐԴԱՎԱՌԻ ՏՕՆԱՅԱՆԴԵՍ

Շարունակուած էջ 16-էն

արիւնը հոսել սպիտակ վարդերին, կարմիրով ցողուել նրանց թերթիկները: Աստղիկի գեղեցկութեամբ, նրա սիրոյ բոլորով ժպտացող վարդ, թագուհին ծաղիկների, որի վրայ բազմած ստիակները Աստղիկի գեղեցկութեան համանուագն են հնչում: Իրիկնադէմին, Աստղիկը Տարօն աշխարհի Գրգուռ լեռան ձիւնահալ ջրերի գետակի փրփուրներում լողանք ընդունել: Նրա մարմինի լոյս գեղեցկութեամբ սքանչանալու համար, պարմանները մօտակայ բլուրների վրայ խորոյկներ վառել: Աստղիկը գետահովիտը մշուշով պատել, որ նրանց զրկէր իր մարմնի լուսնեակի դէմքի գեղեցկութեան հրաշքից: Այդ վաղը Մշուշ կոչել, յետոյ էլ Մուշ, Մշոյ Դաշտ, Մշոյ Աղջիկ, Մշոյ Առաքելոց Վանք, Մշոյ Սուլթան Սուրբ Կարապետ, Սանա լեռների դիւցազնածին մշեցիներ:

Նեղբայր Յակոբի հետ աղօթելու գնացել «Թափօր Լեռ»»: Աւանդել էին, որ արեւի նման պայծառացել էր Յիսուսի դէմքը, զրուցել ամպերից դուրս ելած Մովսէս ու Եղիա մարգարէների հետ: Երկինքն էր պատուել, ամպրոպել երկինքը, որոտացել երկինքը, Աստուծոյ ձայնն էր հնչել, որ Յիսուսը իր զաւակն էր, մարդիկ լսէին նրա պատգամները: Աստղիկին նուիրուած Վարդավառեան տօնը փոխակերպել են Յիսուսի Պայծառակերպութեան-Այլակերպութեան տօնին, այդպէս արել էին, որ մարէին Աստղիկի Վարդավառի յուշը: Արմիններին նոր պաշտամունքը երբեք չկարողացաւ իրենց սրտերում մարել նախնիների աստուածներին նուիրուած տօնախմբութիւնները՝ Վարդավառ, Նաւասարդ, կրակի, լոյսի, ջրի, ծաղիկի, բերքի, արգասաւորութեան տօների յուշը:

Թմկահար կիրակոս, Մուսա Լեռան իւրաքանչէր գիւղի Սօսի ծառի ստուերին թմբուկ զարկում, Վարդավառ-Վարդիվուր» էր: Եօղունջուկները, իւրաքանչէրները, Վազըֆցիները աչտեղ էին: Սօսի ծառի շուրջը Մլքիները, Սարաճեց, Նշանի, Մինաքի սրճարաններն էին: Օղի խմում, հարբում, ազգային ու կուսակցական երգեր երգում, որոնց հնչիւնները գնում հասնում Արածանիի ափերի նախնիների Վարդավառի տօնահանդէսին: Մուսա Լեռցիին գիտէր օղի խմել, գիտէր հարբել, յետոյ էլ ատրճանակը վեր պահած պիտի պարէր իր նախնիների մենապարերը ու շուրջպարերը: Սրճարաններից իջնում սօսի ծառի տակ, շուրջ պարեր, մենապարեր բռնում, իջնում գետակի ջրեր, ջրում ջրում իրար: Ես մանչ տղայ, դիտել եմ կամաւորական կապորալ Արմենակ հայրիկիս մենապարը, ատրճանակը վեր պահած կրակում էր, իրեն հետ կրակում էին բոլորը, Լեռուիէ աւանի այլուներ կարծում էին Մուսա Լեռցիներ կուռի գալիս:

Վարդավառ: Յիսուս, աշակերտներ Պետրոսի, Յովհաննէսի ու Տեառ-

SYRIAN ARMENIAN RELIEF FUND logo and text: Զօրացիւք Օժանդակենք Փրկենք. Syrian Armenian Relief Fund P.O. Box 1948 Glendale, CA 91209-1948 www.syrianarmenianrelieffund.org

SEROP'S CAFE GREEK & LEBANESE FOOD SERVING BATON ROUGE SINCE 1979

ՄՈՑԻԱԿ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՆՉԱԿԵԱՆ ՔՍԱՆ ԿԱԽԱՂԱՆՆԵՐՈՒ

103-րդ ԱՄԵԱԿԻ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ

«Մեր Յստակ Տեսլականը՝ Ժողովրդավարական և Անկախ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»

Կազմակերպությամբ՝

Ս.Դ.Հ.Կ. Փասատինայի Փարամազ Մասնաճիւղի

Հովանավորությամբ՝

Ս.Դ.Հ.Կ. Արեւմտեան Ամերիկայի Վարիչ Մարմնի

Գլխավոր Բանախօս՝

Ս.Դ.Հ.Կ. Կեդրոնական Վարչութեան Անդամ Գանատայէն

Ընկ. Կիրակոս Թիրթիւնճեան

Կիրակի Յուլիս 15 2018, Երեկոյան ժամը 5:00-ին

Փասատինայի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ

Կիրակոս Սրահ

2215 E. COLORADO BLVD., PASADENA, CA. 91107

Գեղարուեստական Պատշաճ Յայտագիր

Մուտքը Ազատ